

รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก

THE COMMUNITY COLLABORATION MODEL IN EARLY
CHILDHOOD CURRICULUM QUALITY MANAGEMENT
OF SUAN DUSIT UNIVERSITY NAKHONNAYOK CENTER

ธารรัตน์ วรรณรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก

ธารรัตน์ วรรณรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษา
นอกสถานที่ตั้งนครนายก

The Community Collaboration Model in Early Childhood
Curriculum Quality Management of Suan Dusit University
Nakhonnayok Center

ชื่อ – นามสกุล

นางสาวธารรัตน์ วรรณรัตน์

สาขาวิชา

การวิจัยพัฒนาหลักสูตร

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.

ปีการศึกษา

2558

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

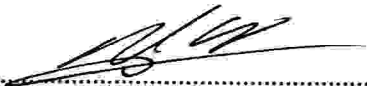

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีณีย์ ว่องไว, วท.ค.)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์โกศล มีคุณ, กศ.ค.)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชัยบุญภรณ์ เถาหะเพ็ญแสง, ค.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

วันที่ 25 เดือน เมษายน พ.ศ. 2559

หัวข้อวิทยานิพนธ์	รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัย สวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก
ชื่อ – นามสกุล	นางสาวธารารัตน์ วรรณรัตน์
สาขาวิชา	การวิจัยพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ใช้หลักสูตรและผู้ปกครองนักศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับสูง (Well-known) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 10 คน ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ใช้หลักสูตรและผู้ปกครองนักศึกษา ได้มาด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) จำนวน 316 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย 1) การกำหนด เป้าหมายและวัตถุประสงค์หลักสูตร 2) การกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 3) การกำหนดเนื้อหารายวิชา 4) การออกแบบกระบวนการเรียนการสอน 5) การส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย 6) การสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย และ 7) การกำกับคุณภาพหลักสูตรโดยมีแนวปฏิบัติในการร่วมมือทั้งหมด จำนวน 58 ข้อ สำหรับรูปแบบความร่วมมือมีความเหมาะสมในการนำไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.08-4.12 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54

คำสำคัญ: การสร้างรูปแบบ ความร่วมมือของท้องถิ่น คุณภาพของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย

Thesis Title	The Community Collaboration Model in Early Childhood Curriculum Quality Management of Suan Dusit University Nakhonnayok Center
Name - Surname	Miss Thararat Wannarat
Program	Curriculum Research and Development
Thesis Advisor	Assistant Professor Sutthiporn Boonsong, Ed.D.
Academic Year	2015

ABSTRACT

The research aimed to create and study the community collaboration model in early childhood curriculum quality management of Suan Dusit University Nakhonnayok Center.

The sample in this study was composed of 1) 10 informants who were well-known university administrators, school administrators, curriculum users and parents, selected using purposive sampling method and 2) 316 school administrators, curriculum users and parents, selected using multi-stage sampling method. The structured interview was used as a research instrument for the former while questionnaires, with reliability of 0.98, were used for the latter. The data were analyzed using mean and standard deviation.

The research showed that the community collaboration model in early childhood curriculum quality management which consisted of 58 guidelines in 1) goals and purposes setting, 2) desired characteristics of graduates, 3) subject contents, 4) designs of teaching and learning, 5) research promotion, 6) the provision of research and learning infrastructure, and 7) curriculum supervision was considered appropriate at a high level (mean = 4.08-4.12, SD = 0.54).

Keywords: model, community collaboration, curriculum quality management, early childhood

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ ว่องไว ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ ดร.ธัญญภรณ์ เลาหะเพ็ญแสง ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณาในการชี้แนะข้อบกพร่องต่างๆ ของงานวิจัย รวมทั้งสละเวลาในการเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ ขาวระนอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร ถาวรธิวาสน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพรธรรม ชีรพงษ์ ดร.วิโรจน์ พรหมสุด และ ดร.ไอศูรย์ ศิริตัน ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบ ให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่นจังหวัดนครนายก ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว และผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่เสียสละเวลาในการให้สัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถามการศึกษาวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมารดา และครอบครัว ซึ่งเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาเล่าเรียน ตลอดจนคอยช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ธารรัตน์ วรรณรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	11
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	11
1.2 คำถามของการวิจัย.....	14
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	14
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	14
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	16
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	16
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	17
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
2.1 การพัฒนารูปแบบ.....	20
2.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น.....	31
2.3 คุณภาพการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา.....	40
2.4 มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก.....	55
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย.....	69
3.1 ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย.....	70
3.2 เครื่องมือในการวิจัย.....	71
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 เกณฑ์ในการคัดเลือกรูปแบบที่สมบูรณ์.....	75
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	76
ระยะที่ 1 การศึกษาและพัฒนารูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก.....	76
ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการ จัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของมหาวิทยาลัย สวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก.....	88
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	104
5.1 สรุปผลวิจัย.....	104
5.2 การอภิปรายผล.....	110
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	114
บรรณานุกรม.....	116
ภาคผนวก.....	119
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย.....	120
รายชื่อบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์.....	122
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์ข้อมูล.....	123
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	134
ภาคผนวก ง ผลการพิจารณาคำดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	154
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	164
ประวัติผู้เขียน.....	169

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบ กรณีที่ 1 ร่างรูปแบบจากการวิเคราะห์เอกสารและการศึกษาจากสภาพจริง.....	28
ตารางที่ 2.2 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบ กรณีที่ 2 ร่างรูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย....	29
ตารางที่ 2.3 กรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร.....	47
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	90
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ในภาพรวมทุกด้าน.....	92
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	93
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์.....	94
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียน ได้เรียน.....	96
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน.....	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอน.....	99
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย.....	101
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำกับคุณภาพหลักสูตร.....	102

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	16
ภาพที่ 2.1 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และการประกัน คุณภาพการศึกษา.....	45

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ และเป็นตัวชี้วัดที่แสดงถึงระดับของการพัฒนาประชาชน รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าของประเทศนั้นๆ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นกระบวนการสร้างและสะสมทุนทางปัญญาความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศได้รับการยอมรับกันโดยทั่วไปว่า “การอุดมศึกษา” นั้นมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศในระดับสูง ทั้งนี้เพราะการอุดมศึกษาเกี่ยวข้องกับการผลิตกำลังคนและการพัฒนากำลังคนของประเทศ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงเปรียบเสมือน “ผู้นำทางปัญญา” และ “ผู้นำทางวิชาการ” ให้แก่ประเทศและสังคมเพื่อการเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาประเทศไปสู่ทิศทางที่พึงปรารถนา หรือตามแผนพัฒนาประเทศที่วางไว้นั้นเอง (นพศรี บุญนาท, 2540, น. 1) การสร้างสังคมความรู้และสังคมภูมิปัญญา คือแนวทางสำคัญของแผนการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) แต่สังคมภูมิปัญญาและสังคมความรู้ที่แท้จริงควรมาจากฐานรากของสังคม และการพัฒนาอย่างบูรณาการต้องเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง เพราะชุมชนคือ ฐานรากของประเทศถ้าชุมชนทั้งหมดเข้มแข็งทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การศึกษา ประชาธิปไตย ประเทศไทยก็จะมั่นคง (ประเวศ วะสี, 2555, น. 2)

แม้ว่าการพัฒนาคุณภาพของการอุดมศึกษาไทยมีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง แต่ในปัจจุบันก็ยังพบว่าคุณภาพอุดมศึกษายังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรและพบจุดอ่อนในหลายประเด็น ประกอบด้วยปัญหา นโยบายของรัฐบาลและสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งยังไม่มีความแน่นอนและเกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่นองค์กรเอกชนและผู้ประกอบการในการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาหลักสูตรและการเรียนการสอนมีความล้าสมัยไม่เป็นสากลและไม่เกิดบูรณาการ ไม่มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรตามกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงของโลก รวมถึงการลงทุนของรัฐบาลในเรื่องการวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ยังถือว่าอยู่ในระดับที่ต่ำมาก รัฐบาลจำเป็นต้องทุ่มเทการลงทุนทางด้านการวิจัยและพัฒนาให้แก่สถาบันอุดมศึกษาอย่างจริงจัง

บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นถูกที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติของสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป ที่ระบุให้สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทส่งเสริมพลังปัญญาของแผ่นดิน

ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้เชิงชุมชนปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยาเพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่าง มั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาส่งเสริม วิชาการและวิชาชีพชั้นสูงทำการศึกษาวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมปรับปรุงถ่ายทอดและ พัฒนาเทคโนโลยีทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู (สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา, 2547, น. 2) ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นความหวังของท้องถิ่นในการให้ ความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพแก่บุคลากรในท้องถิ่นที่จะสร้างความมั่นคงให้หยั่งรากลึกกลงไปใน ท้องถิ่นนั้น ทั้งในระดับหมู่บ้านแล้วขยายตัวออกไปในระดับภูมิภาคซึ่งมีความสอดคล้องกับประเด็น ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในการ แก้ปัญหาการบริหารจัดการพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเสริมสร้างขบวนการตัดสินใจ ที่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่น (สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2548, น. 12) นอกจากนี้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2544, น. 5-13) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การปฏิรูป การศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ยุทธศาสตร์การกระจายความรับผิดชอบด้านการศึกษา เป็น ยุทธศาสตร์ร่วมพลังในสังคมให้ร่วมกันรับผิดชอบการจัดการศึกษา เพื่อให้คนในสังคมอุทิศเวลาช่วยกัน สร้างสรรค์สังคมในส่วนที่ตนพอจะช่วยได้ นอกจากนี้ได้เสนอการสร้างเครือข่ายที่ครอบคลุมเพื่อพัฒนา การศึกษาทั้งระบบด้วย รวมทั้งยุทธศาสตร์การสร้างชุมชนนักวิชาการสร้างชาติเพื่อสร้างสังคมที่เต็ม ไปด้วยผู้ใช้ปัญญาในการดำเนินชีวิต

อาจกล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะต้องสร้างความโดดเด่นเฉพาะตัวที่แตกต่างจาก มหาวิทยาลัยอื่นๆ ได้ด้วย การดำรงรักษาความเป็นมหาวิทยาลัยของท้องถิ่นของภาคหรือของจังหวัด คล้ายกับมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ (State University) ในสหรัฐอเมริกา (สงบ ลักษณะ, 2545, น. 26) การพัฒนา บทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันอุดมศึกษา จะช่วยส่งเสริมและ สนับสนุนระบบการดำเนินการของมหาวิทยาลัย สอดคล้องตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นการนำหลักการของบทบาทความเป็นมหาวิทยาลัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติให้เป็นผลหรือไม่นั้น จำเป็นต้องมีรูปแบบที่มีความเหมาะสมและ เชื่อถือได้ (บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และ บุญมี ลี, 2544, น. 44) การนำข้อกำหนดดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ ของสถาบันอุดมศึกษาในอนาคตจำเป็นต้องอาศัยรูปแบบ เพื่อให้มีการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ข้อเสนอ (proposition) การจัดการศึกษาโดยใช้ฐานท้องถิ่น (Local-based Education Management = LBEM) หรือการจัดการศึกษาฐานท้องถิ่น มีเป้าหมายและขอบเขตการเรียนรู้กว้างขวาง เป็นการเรียนรู้ การสร้างฐานรากของชีวิตให้มั่นคง เพิ่มพูนความรู้ รักษาความดี ยึดหลักทำเพื่อส่วนรวม หมั่นฝึกหัด

ฝึกฝน ไม่ทำร้ายตนเอง ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ตนเองและผู้อื่น แม้ในช่วงชีวิตจะล้มลุกคลุกคลาน แต่หากรากฐานมั่นคงการก่อสร้างตัวคนมิใช่เรื่องเกินเอื้อม (นฤตย์ เสกธีระ, 2555, น. 13) การจัดการศึกษาโดยใช้ฐานท้องถิ่นหรือการศึกษาฐานรากแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชน นับเป็นทางเลือกจุดเปลี่ยนประเทศไทย

สถาบันอุดมศึกษา ถูกกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งต้อง มีบทบาทด้านภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติ 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ล้วนเห็นถึงความสำคัญของท้องถิ่นที่จะส่งเสริมการสร้างและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและพื้นที่ ซึ่งถือว่าเป็นสถาบันการศึกษาเพื่อท้องถิ่น ภารกิจหน้าที่สำคัญของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่แล้วมีปรัชญาการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นหลัก และมีศักยภาพในการพัฒนางานวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น และกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่น

การที่มหาวิทยาลัยได้มีการจัดการศึกษาและผลิตบุคลากรด้านการศึกษาหรือบัณฑิตในอดีตที่ผ่านมา ผลผลิตของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่แล้วไม่ค่อยได้นำมาใช้ประโยชน์กับชุมชน ไม่ได้ตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับท้องถิ่นและมีการสร้างความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่นผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนท้องถิ่น เพราะว่าบริบทท้องถิ่นแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน ทั้งทางด้านวัฒนธรรม ทนุชุมชน ทรัพยากร และความหลากหลายทางด้านชาติพันธุ์ เป็นต้น นอกจากนั้นกระบวนการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ องค์กรท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาและบูรณาการการค้นหาศักยภาพของท้องถิ่นเพื่อให้มีแนวทางการพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น บทบาทของมหาวิทยาลัยจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนและให้ความสำคัญกับท้องถิ่นเป็นหลัก จึงจะสามารถขับเคลื่อนและสร้างพลังจากท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งได้ และที่สำคัญมหาวิทยาลัยควรมีบทบาทในฐานะเป็นองค์กรด้านวิชาการแก่ท้องถิ่น รวมทั้งการเปิดพื้นที่สาธารณะหรือเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ของชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน และมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับสถาบันการศึกษาอื่นๆ ในรูปแบบของเครือข่ายการศึกษา เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกัน

จากความสำคัญดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ในการจัดการศึกษาร่วมกับท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 คำถามของการวิจัย

1.2.1 รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก เป็นอย่างไร

1.2.2 รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติจริง ระดับใด

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อสร้างรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก

1.3.2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปปฏิบัติ

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา

2) ประชากรในการตอบแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษาในจังหวัดที่เป็นเป้าหมายของบัณฑิตที่จบการศึกษาจะไปทำงาน ได้แก่ จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และ จังหวัดสระแก้ว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้

1) กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เพื่อร่างรูปแบบ ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา โดยมีคุณสมบัติดังนี้ เป็นผู้กำหนดนโยบาย เป็นผู้มีบทบาทด้านการจัดการศึกษาระดับสูงของมหาวิทยาลัย และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการศึกษาของท้องถิ่นและเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับสูง (Well - known) มีทักษะประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถในด้านนโยบาย การบริหาร

และการประกันคุณภาพในระดับหลักสูตร ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งสัดส่วนผู้ให้สัมภาษณ์เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัย กลุ่มผู้นำท้องถิ่น กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต รวม 10 คน

2) กลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครอง นักศึกษาในจังหวัดที่เป็นเป้าหมายของบัณฑิตที่จบการศึกษาจะไปทำงาน ได้แก่ จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และ จังหวัดสระแก้ว ได้มาด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 3.16 คน

1.4.2 ด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้นเป็นแหล่งข้อมูลที่นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้แก่

- 1) บริบท พันธกิจ นโยบายของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้ง นครนายก
- 2) การประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษา
- 3) สภาพความพร้อม และบริบทและความต้องการการร่วมมือในการจัดการศึกษา ท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก

ตัวแปรตาม

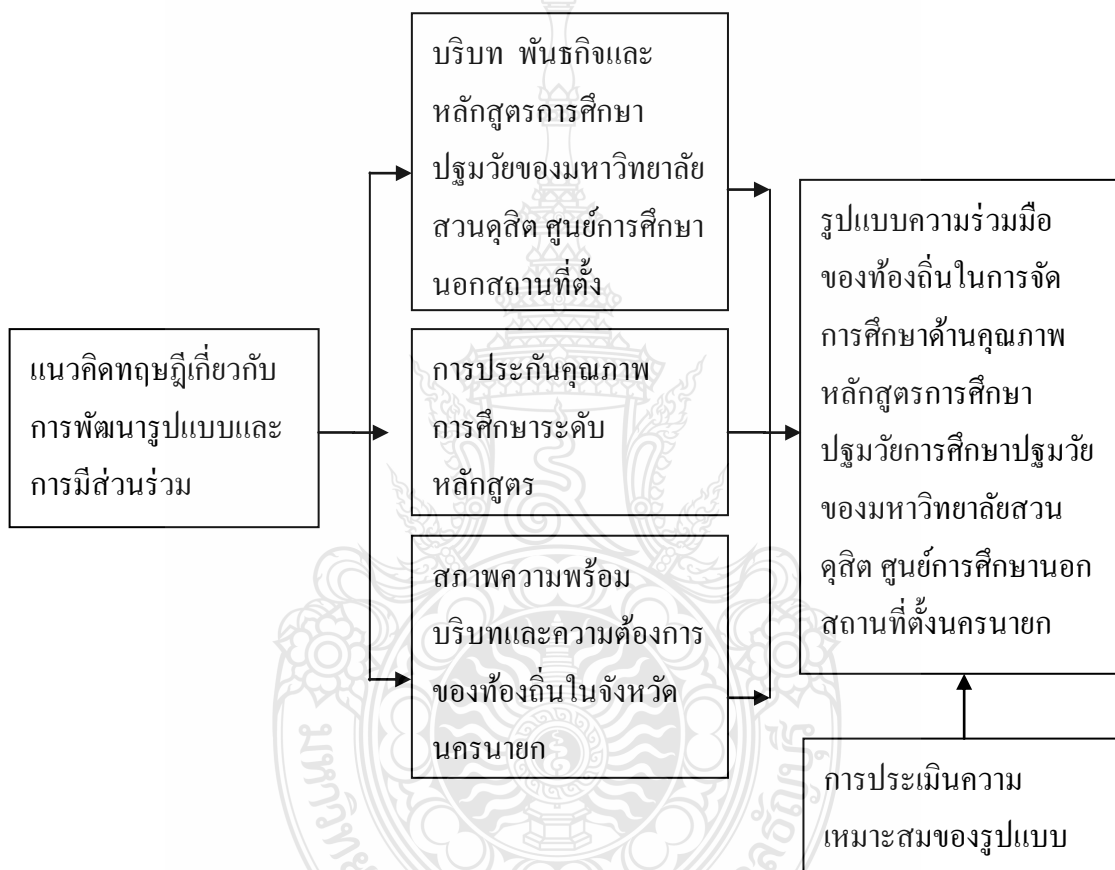
1) รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรของ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ประกอบด้วย

- (1.1) กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- (1.2) กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
- (1.3) เลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน
- (1.4) จัดกระบวนการเรียนการสอน
- (1.5) ส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย
- (1.6) พัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย
- (1.7) กำกับคุณภาพหลักสูตร

2) ระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ไปปฏิบัติจริง

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การกำหนดกรอบแนวคิดการสร้างรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยและท้องถิ่น เป็นแนวทางในการสร้างและศึกษามาตรฐานคุณภาพหลักสูตร โดยการสังเคราะห์จากตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา (2558) นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่นสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

1.6.2 ประชาชน ท้องถิ่น ได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยในการพัฒนา สอดคล้องความต้องการสามารถพัฒนาองค์ความรู้ ชีวิตความเป็นอยู่สามารถช่วยแก้ปัญหา ส่งเสริมด้านการจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น

1.6.3 มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ได้รูปแบบที่จะสามารถทำความร่วมมือกับท้องถิ่นในการพัฒนามหาวิทยาลัยได้ไปเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่นอย่างแท้จริงและเติบโตอย่างยั่งยืน

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 รูปแบบ หมายถึง องค์ประกอบที่บอกเกี่ยวกับวิธีการร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ในด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์หลักสูตร การกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ การกำหนดเนื้อหารายวิชา กระบวนการเรียนการสอน ด้านงานวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้ และด้านการดำเนินการเพื่อประกันคุณภาพ คุณภาพหลักสูตร

1.7.2 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หมายถึง หลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยสวนดุสิตอนุมัติให้มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ใช้จัดการเรียนการสอน

1.7.3 การมีส่วนร่วม หมายถึง แนวปฏิบัติที่ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมกับมหาวิทยาลัยในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร

1.7.4 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้ที่ได้รับผลจากการใช้หลักสูตร เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน ผู้ปกครอง เป็นต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นชุมชนในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพ หลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยขอเสนอประเด็นที่ศึกษา ดังต่อไปนี้

- 2.1 การพัฒนารูปแบบ
- 2.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น
- 2.3 คุณภาพการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
- 2.4 มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การพัฒนารูปแบบ

คำว่า “Model” เป็นคำภาษาอังกฤษที่เข้ามามีบทบาทในการทำวิจัย โดยใช้คำว่า รูปแบบ ต้นแบบ แบบแผน แบบจำลอง เป็นต้น สำหรับในเอกสารฉบับนี้จะใช้คำว่า “รูปแบบ” เนื่องจากเป็น คำที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในวงการวิจัยและการศึกษา

2.1.1 ความหมายของรูปแบบ มีผู้ให้ความหมายของ“รูปแบบ (model)” ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2541, น. 22) รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างของความสัมพันธ์ของ หน่วยต่างๆ หรือตัวแปรต่างๆ ดังนั้น รูปแบบจึงน่าจะมีมากกว่าหนึ่งมิติหลายตัวแปร และ ตัวแปรต่างๆ มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันในเชิงความสัมพันธ์ และเชิงเหตุและผล

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2544, น. 27) รูปแบบ คือ วิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอด ความคิดความเข้าใจตลอดทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใดๆ ให้ปรากฏโดยใช้การ สื่อสารในลักษณะต่างๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่องหรือสมการทาง คณิตศาสตร์ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และในขณะเดียวกันก็สามารถนำเสนอเรื่องราวหรือประเด็น ต่างๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ

ทิสนา แคมมณี (2545, น. 218) รูปแบบเป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรมซึ่ง บุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผังไดอะแกรมหรือ

แผนภาพเพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นรูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบหาคำตอบความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

บุญชม ศรีสะอาด (Online) รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ หรือตัวแปรต่างๆ สามารถใช้รูปแบบอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ หรือตัวแปรต่างๆ ที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือในระบบต่างๆ อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ

รัตน์ บัวสนธิ์ (2552, น. 124) ความหมายของรูปแบบ จำแนกออกเป็น 3 ความหมาย ดังนี้

1. แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบในความหมายนี้มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น

2. แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Mathematical Model”

3. แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้บางทีเรียกกันว่า ภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น

จากความหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง กรอบความคิดทางด้านหลักการวิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่างๆ ของระบบที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

2.1.2 ประเภทของรูปแบบ

รูปแบบสามารถจำแนกออกได้หลายประเภทได้มีผู้จำแนกประเภทของรูปแบบดังนี้ สมิธ และคณะ (Smith and others, 1980, น. 461) จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

2.1.2.1 รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) จำแนกออกเป็น

1) รูปแบบคล้ายจริง (Iconic Model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง หุ่นไล่กา หุ่นตามร้านตัดเสื้อผ้า

2) รูปแบบเสมือนจริง (Analog Model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริงเช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนจะทำการทดลอง เครื่องบินจำลองที่บินได้หรือเครื่องฝึกหัดบิน เป็นต้น รูปแบบชนิดนี้มีความใกล้เคียงความจริงมากกว่าแบบแรก

3) รูปแบบข้อความ (Verbal model) หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Model) เป็นการใช้ข้อความปกติธรรมดาในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงานคำอธิบาย

รายวิชา เป็นต้น Bertalanffy (1968, น. 24) ผู้สร้างทฤษฎีระบบ กล่าวว่า การมีรูปแบบข้อความนั้นแม้บางครั้งจะเข้าใจยากแต่ก็ยิ่งดีกว่าไม่มีรูปแบบเสียเลย เพราะอย่างน้อยก็เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบประเภทอื่นต่อไป

2.1.2.2 รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Model) เช่น สมการ และโปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น Keeves (1988, น. 561-565) ได้จำแนกรูปแบบออกเป็น 4 ประเภทได้แก่

1) รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นรูปแบบเชิงกายภาพส่วนใหญ่ใช้ในด้านวิทยาศาสตร์เช่นรูปแบบโครงสร้างอะตอมสร้างขึ้นโดยใช้หลักการเปรียบเทียบโครงสร้างของรูปแบบให้สอดคล้องกับลักษณะที่คล้ายกันทางกายภาพสอดคล้องกับข้อมูลและความรู้ที่มีอยู่ในลักษณะนั้นด้วย รูปแบบที่สร้างขึ้นต้องมีองค์ประกอบชัดเจนสามารถนำไปทดสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ และสามารถนำไปใช้ในการหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ได้อย่างกว้างขวางเช่นรูปแบบจำนวนนักเรียนในโรงเรียนสร้างขึ้นโดยเปรียบเทียบกับลักษณะถึงน้ำที่ประกอบด้วย ท่อน้ำเข้าและท่อน้ำออก ปริมาณที่ไหลเข้าถึงเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนที่เข้าโรงเรียน อัตราการเกิดอัตราการย้ายเข้าอัตราการรับเด็กอายุต่ำกว่าเกณฑ์ส่วนปริมาณน้ำที่ไหลออกเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนเนื่องจากพันเกณฑ์การศึกษาการย้ายออกการจบการศึกษา สำหรับปริมาณน้ำที่เหลือในถึงเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนที่เหลืออยู่ในโรงเรียน เป็นต้น จุดมุ่งหมายของรูปแบบนี้เพื่ออธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงจำนวนนักเรียนในโรงเรียน

2) รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษาแผนภูมิหรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้นและใช้ข้อความในการอธิบายเพื่อให้เกิดความกระจ่างมากขึ้น แต่จุดอ่อนของรูปแบบประเภทนี้คือ ขาดความชัดเจนแน่นอนทำให้ยากแก่การทดสอบรูปแบบ แต่อย่างไรก็ตามได้มีการนำรูปแบบนี้มาใช้ในการศึกษามาก เช่น รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน

3) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นรูปแบบที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรโดยใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ ปัจจุบันมีแนวโน้มว่าจะนำไปใช้ในด้านพฤติกรรมศาสตร์มากขึ้น โดยเฉพาะในการวัดและประเมินผลทางการศึกษารูปแบบลักษณะนี้ส่วนมากพัฒนามาจากรูปแบบเชิงข้อความ

4) รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นรูปแบบที่เริ่มจากการนำเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ในการศึกษาเกี่ยวกับพันธุศาสตร์รูปแบบเชิงสาเหตุนี้ทำให้

สามารถศึกษารูปแบบเชิงข้อความที่มีตัวแปรสลับซับซ้อนได้ แนวคิดสำคัญของรูปแบบนี้คือ ต้องสร้างขึ้นจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรืองานวิจัยที่มีมาแล้ว รูปแบบจะเขียนในลักษณะสมการเส้นตรง แต่สมการแสดงเชิงเหตุเชิงผลระหว่างตัวแปร จากนั้นมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพการณ์ที่เป็นจริงเพื่อทดสอบรูปแบบ รูปแบบเชิงสาเหตุนี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะได้แก่

(4.1) รูปแบบระบบเส้นเดียว (Recursive Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรด้วยเส้นโยที่มีทิศทางของการเป็นสาเหตุในทิศทางเดียวโดยไม่มีความสัมพันธ์ย้อนกลับ

(4.2) รูปแบบระบบเส้นคู่ (Non-recursive Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร โดยทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรภายในตัวแปรหนึ่งอาจเป็นทั้งตัวแปรเชิงสาเหตุและเชิงผลพร้อมกัน จึงมีทิศทางความสัมพันธ์ย้อนกลับได้

Steiner (1988 อ้างถึงใน เสรี ชัดแฉ่ม, 2538, น. 7) ได้จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

1) รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) จำแนกออกเป็น

(1.1) รูปแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model of) เช่น รูปแบบเครื่องบินที่สร้างเหมือนจริงแต่มีขนาดย่อ

(1.2) รูปแบบสำหรับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model for) เป็นรูปแบบจำลองที่ออกแบบไว้เพื่อเป็นต้นแบบผลิตสินค้าต้องสร้างรูปแบบทำของจริงขึ้นมาก่อนแล้วจึงผลิตสินค้าตามรูปแบบนั้น

2) รูปแบบเชิงแนวคิด (Conceptual Model) จำแนกออกเป็น

(2.1) รูปแบบเชิงแนวคิดของสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Conceptual Model of) เป็นรูปแบบหรือแบบจำลองที่สร้างขึ้นโดยจำลองมาจากทฤษฎีที่มีอยู่แล้วเช่นรูปแบบที่สร้างมาจากทฤษฎีการคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนเป็นต้น

(2.2) รูปแบบเชิงแนวคิดเพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Conceptual Model for) เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นมาเพื่ออธิบายทฤษฎีหรือปรากฏการณ์เช่นรูปแบบที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีการคัดสรรตามธรรมชาติเพื่อนำไปอธิบายทฤษฎีการคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนเป็นต้น

จากการศึกษาประเภทของรูปแบบสรุปได้ว่าการแบ่งประเภทของรูปแบบจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการอธิบายรูปแบบนั้นๆ

2.1.3 องค์ประกอบของรูปแบบ

มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ ดังนี้

Brown & Moberg (1980, pp. 16-17) ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อม (Environment) 2) เทคโนโลยี (Technology) 3) โครงสร้าง (Structure) 4) กระบวนการจัดการ (Management Process) และ 5) การตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

สมบูรณ์ ศิริสรหรือรัญ (2547, น. 354-355) ได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดี ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดีที่ต้องพัฒนา 2) หลักการและแนวคิดกำกับรูปแบบและวัตถุประสงค์ทั่วไปของรูปแบบ 3) กระบวนการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดี ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนเนื้อหาการพัฒนาวิธีการและกิจกรรมการพัฒนาวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและผลที่ต้องการ และ 4) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้เงื่อนไขความสำเร็จและตัวบ่งชี้ความสำเร็จของรูปแบบ

ชนกนารถ ชื่นเชย (2550, น. 179-180) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า รูปแบบมีองค์ประกอบ 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปรัชญาและหลักการของการศึกษาต่อเนื่อง 2) กลุ่มเป้าหมายของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 3) จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 4) โครงสร้างระบบบริหารของการศึกษาต่อเนื่อง 5) หลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาต่อเนื่อง 6) วิธีการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 7) สื่อการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาต่อเนื่อง 8) การติดตามและประเมินผลของการศึกษาต่อเนื่อง และ 9) การเทียบระดับและเทียบโอนผลการเรียน

อัมพร พงษ์กั้งสนานันท์ (2550, น. 274-275) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต พบว่า รูปแบบมีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา 2) หลักสูตร 3) การจัดการเรียนรู้ 4) การประเมินผลการเรียนรู้ 5) การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์และการเทียบระดับการศึกษา 6) การบริหารและการจัดการศึกษา 7) กลุ่มเป้าหมาย และ 8) การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และชุมชน

สรุปได้ว่า การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบว่าจะประกอบด้วยอะไร จำนวนเท่าใด มีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไรขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ปัจจัยหรือตัวแปรต่างๆที่กำลังศึกษา ซึ่งจะออกแบบตามแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยและหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบนั้นๆ เป็นหลัก ลักษณะของรูปแบบที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบด้วย ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรมากกว่า ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงธรรมดาอย่างไรก็ตามความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงก็มีประโยชน์ในช่วงของการ พัฒนารูปแบบ

2. รูปแบบควรนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมาซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิง ประจักษ์โดยเมื่อทดสอบรูปแบบแล้วถ้าปรากฏว่าไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์รูปแบบนั้นต้อง ถูกยกเลิก

3. รูปแบบควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่าง ชัดเจน

4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) ใหม่ และการ สร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรใหม่ซึ่งจะเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ในเรื่อง ที่กำลังศึกษา

5. รูปแบบในเรื่องใดจะเป็นเช่นไรขึ้นอยู่กับกรอบของทฤษฎีในเรื่องนั้นๆ

2.1.4 แนวคิดหลักของการออกแบบวิจัยเพื่อพัฒนาโมเดล

2.1.4.1 ความหมายของการออกแบบวิจัยเพื่อพัฒนาโมเดลเป็นการจัดทำแผนหรือ โครงการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งในทางทฤษฎีและจากงานวิจัยเชิงประจักษ์ใน อดีต เพื่อจัดทำโครงสร้าง(construct) ทางทฤษฎีที่ใช้เป็นตัวแทนแนวคิดบางอย่าง โดยที่โครงสร้างนั้น ประกอบด้วยชุดตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันและกันเชิงเหตุและผลและเชิงปริมาณ มีความสำคัญในการได้นำองค์ความรู้จากงานวิจัยในอดีตมาศึกษาในเชิงอภิมาน ทำให้ได้เป็นองค์ ความรู้ใหม่ที่จะช่วยให้สามารถนำไปใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ในสังคม และนำไปใช้ประโยชน์ ในการควบคุมปรากฏทางสังคมต่อไป

2.1.4.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการออกแบบวิจัยเพื่อพัฒนาโมเดล คือ การ ยอมให้นำตัวแปรที่ได้ศึกษาซ้อนหลัง และพบว่ามีความสัมพันธ์กันในเชิงเหตุและผลมาบูรณาการกับ ทฤษฎีเกี่ยวกับตัวแปรทั้งหลายที่พบและนำมาจัดระบบ สร้างแบบแผน โครงสร้างให้เห็นเป็นโมเดล ของความสัมพันธ์และผลของความสัมพันธ์นั้นต่อปรากฏการณ์ในสังคม ในแง่เศรษฐกิจ คือลดการ วิจัยซ้ำซ้อนโดยอาศัยเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วย เป็นการประหยัดทรัพยากรลดเวลาที่จะใช้ในการ วิจัยเชิงทดลองและแก้ปัญหาความซับซ้อนของการทดลองที่ต้องใช้ตัวแปรในการทดลองหลายๆ ตัว

2.1.4.3 ประโยชน์ของการออกแบบวิจัยเพื่อพัฒนาโมเดลคือ

1) ช่วยทำให้เกิดแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงเหตุและผลโดยไม่ต้องใช้การทดลองแต่ใช้ในการศึกษางานวิจัยในประเด็นเดียวกันย้อนหลังหรือการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

2) ช่วยให้มีเมื่อนำผลการวิจัยในอดีตมาบูรณาการและใช้ประโยชน์

3) ทำให้ได้โมเดลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ด้วยการทดลองใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์

4) ช่วยให้แนวทางในการวิจัยที่เชื่อถือได้และได้ผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริงในการนำไปใช้ในบริบทที่เป็นธรรมชาติ

2.1.4.4 หลักการออกแบบวิจัยเพื่อพัฒนาโมเดลการวิจัยลักษณะนี้จะกระทำได้อย่างไรผู้วิจัยต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

1) ผู้วิจัยต้องมีความรู้ความสามารถในการออกแบบวิจัย

2) ผู้วิจัยต้องรู้จักประเภทและเข้าใจธรรมชาติของตัวแปรในการวิจัยเป็นอย่างดี

3) ผู้วิจัยต้องมีความรู้เป็นอย่างดีในตัวแปรที่นำมาใส่ในแผนแบบการวิจัย

4) ผู้วิจัยต้องมีความรู้ในเรื่องของโมเดลที่เหมาะสมในการที่จะพัฒนาขึ้น

5) ผู้วิจัยต้องมีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการตรวจสอบโมเดล

6) ผู้วิจัยต้องมีความเปิดกว้างยอมรับทฤษฎีใหม่ๆ และงานวิจัยใหม่ๆ ที่มีผู้ทำขึ้นมา

7) งานวิจัยต้องมีตัวแปรเกินและตัวแปรกลางที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตามที่ศึกษา

8) ต้องมีการออกแบบวิจัยที่สามารถควบคุมความแปรปรวนได้อย่างเหมาะสม

9) ต้องมีขั้นตอนในการตรวจสอบความถูกต้อง(validate) ของโมเดลที่พัฒนาขึ้น

2.1.5 กระบวนการออกแบบวิจัยเพื่อพัฒนาโมเดล

กระบวนการหรือขั้นตอนของการออกแบบวิจัยเพื่อพัฒนาโมเดล มีขั้นตอนในการดำเนินงาน คือ

- 1) การกำหนดปัญหาวิจัย/ชื่อเรื่องการวิจัย
- 2) การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา
- 3) การศึกษางานวิจัยหรือสภาพปัจจุบันของสิ่งที่ศึกษา
- 4) การตั้งสมมุติฐานการวิจัยเป็นการบรรยายถึงตัวแปรทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง เป็นการ
ทำนายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีข้อมูลสนับสนุน
- 5) การกำหนดวิธีตรวจสอบความกลมกลืนหรือความตรงหรือความเป็นไปได้ของ
โมเดล
- 6) การกำหนดกรอบประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 7) การออกแบบและพัฒนาเครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 8) วิเคราะห์ข้อมูลและการปรับปรุงและนำเสนอโมเดลที่ปรับปรุงแล้ว
- 9) ปรับปรุงและนำเสนอ โมเดลที่ปรับปรุงแล้ว

2.1.6 การพัฒนารูปแบบ

ได้มีผู้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ ดังนี้

วิลเลอร์ (Willer, 1986, น. 83) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2
ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้าง (Construct) รูปแบบ และ 2) การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของรูปแบบ
บุญชม ศรีสะอาด (Online) ได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยการพัฒนารูปแบบ โดยได้
แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การทดสอบความเที่ยงตรงของ
รูปแบบ และจากการศึกษาแนวคิดและกระบวนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบสามารถสรุปได้ว่า
การพัฒนารูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การ
ตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหรือพัฒนารูปแบบในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนา
รูปแบบขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมุติฐาน (Hypothesis Model) โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและ
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องนอกจากนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยอาจจะศึกษารายกรณีหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องนั้นๆ ได้เป็น
อย่างดีซึ่งผลการศึกษานำมาใช้กำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่างๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้ง
ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้นหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละ
องค์ประกอบในรูปแบบ ดังนั้น การพัฒนารูปแบบในขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยหลักการของเหตุผลเป็น
รากฐานสำคัญซึ่งโดยทั่วไปการศึกษาในขั้นตอนนี้จะมีขั้นตอนย่อยๆ ดังนี้

1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัย

1.2 การศึกษาจากบริบทจริงในขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้

1.2.1 การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงานโดยศึกษาความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งวิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถามการสำรวจการสนทนากลุ่มเป็นต้น

1.2.2 การศึกษารายกรณี (Case Study) หรือพหุกรณีหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จหรือมีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่ศึกษาเพื่อนำมาเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบ

1.2.3 การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นต้น

1.3 การจัดทำรูปแบบในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะใช้สารสนเทศที่ได้ในข้อ 1.1 และ 1.2 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดการวิจัยเพื่อนำมาจัดทำรูปแบบ

อย่างไรก็ตามในงานวิจัยบางเรื่องนอกจากจะศึกษาตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยยังอาจจะศึกษาเพิ่มเติมโดยใช้กระบวนการวิจัย แบบเดลฟาย (Delphi Technique) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในการพัฒนารูปแบบก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบภายหลังที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นตอนแรกแล้วจำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎีแนวความคิดรูปแบบของบุคคลอื่นและผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่างๆ ในรูปแบบผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่โดยการตัดองค์ประกอบ หรือตัวแปรที่พบว่าไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออกจากรูปแบบซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

การทดสอบรูปแบบอาจกระทำได้ใน 4 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนดการประเมินที่พัฒนาโดย The Joint Committee on Standards of Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน (สุวิมล ว่องวานิช, 2549, น. 54-56) ดังนี้

2.1.1 มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง

2.1.2 มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ

2.1.3 มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา

2.1.4 มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือและได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

2.2 การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิการทดสอบรูปแบบในบางเรื่องไม่สามารถกระทำได้ โดยข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบหรือการดำเนินการทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ แต่งานวิจัยบางเรื่องนั้นต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป ซึ่งไอส์เนอร์ (Eisner, 1976, pp. 192-193) ได้เสนอแนวคิดของการทดสอบหรือประเมินรูปแบบ โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิโดยมีแนวคิดดังนี้

2.2.1 การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นการวิเคราะห์และวิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจเสมอไปแต่อาจจะผสมผสานกับปัจจัยต่างๆ ในการพิจารณาเข้าด้วยกันตามวิจารณ์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพประสิทธิภาพและความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน

2.2.2 รูปแบบการประเมินที่เป็นความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมินโดยพัฒนามาจากแบบการวิจารณ์งานศิลปะ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้นิพนธ์ เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใดๆ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง แนวคิดนี้ได้นำมาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเป็นองค์ความรู้เฉพาะสาขาผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริงๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ดังนั้น ในวงการศึกษาก็จึงนิยมนำรูปแบบนี้มาใช้ในเรื่องที่ต้องการความลึกซึ้งและความเชี่ยวชาญเฉพาะ

2.2.3 รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เที่ยงธรรมและมีคุณพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่างๆ นั้นจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

2.2.4 รูปแบบที่ยอมรับให้มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามอรรถาธิบายและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูลตลอดจนวิธีการนำเสนอ

2.3 การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การทดสอบรูปแบบในบางเรื่องไม่สามารถกระทำได้โดยข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบ หรือการดำเนินการทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ แต่งานวิจัยบางเรื่องนั้นต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป ซึ่ง ไอส์เนอร์ (Eisner, 1976, pp. 192-193)

2.4 การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบการทดสอบรูปแบบ โดยการทดลองใช้รูปแบบนี้ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย มีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วน ผู้วิจัยจะนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบต่อไป กระบวนการพัฒนารูปแบบสามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 2.1-2.3

ตารางที่ 2.1 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบกรณีที่ 1 ร่างรูปแบบจากการวิเคราะห์เอกสารและ การศึกษาจากสภาพจริง

ขั้นตอน	กิจกรรม	ผลที่ได้
ขั้นการพัฒนา รูปแบบ	1) การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา และรูปแบบของเรื่องที่ศึกษา	(ร่าง) กรอบแนวคิดการวิจัย
	2) การศึกษาจากสภาพจริง (2.1) การศึกษาสภาพปัญหาและการดำเนินงานของหน่วยงาน หรือ (2.2) การศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น หรือ (2.3) การศึกษารายกรณี (Case Study)	กรอบความคิดการวิจัย
	3) การพัฒนารูปแบบโดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการศึกษาจากสภาพจริง	(ร่างรูปแบบ) หรือ เรียกว่ารูปแบบ สมมติฐาน

ตารางที่ 2.1 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบกรณีที่ 1 ร่างรูปแบบจากการวิเคราะห์เอกสารและ
การศึกษาจากสภาพจริง (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	ผลที่ได้
ขั้นการ ตรวจสอบ รูปแบบ	<p>1) ทดสอบความเหมาะสมของรูปแบบและความ เป็นไปได้ของรูปแบบ ซึ่งสามารถกระทำได้ดังนี้</p> <p>(1.1) การศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง อาจกระทำโดยการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การ สอบถาม เป็นต้น</p> <p>(1.2) การศึกษาความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่ง อาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น</p> <p>(1.3) การนำรูปแบบไปทดลองใช้จริง</p> <p>2) การปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบ</p>	<p>ได้ข้อเสนอแนะคํานํา ในการปรับปรุงแก้ไข</p> <p>รูปแบบที่เหมาะสม</p>

ตารางที่ 2.2 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบกรณีที่ 2 ร่าง รูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

ขั้นตอน	กิจกรรม	ผลที่ได้
ขั้นการพัฒนา รูปแบบ	<p>1) การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา และรูปแบบของเรื่องที่ศึกษา</p> <p>2) การศึกษาจากสภาพจริง</p> <p>(2.1) การศึกษาสภาพปัญหาและการดำเนินงานของ หน่วยงานหรือ</p> <p>(2.2) การศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดย การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น หรือ</p> <p>(2.3) การศึกษารายกรณี (Case Study)</p>	<p>(ร่าง) กรอบแนวคิดการ วิจัย</p> <p>กรอบความคิดการวิจัย</p>

ตารางที่ 2.2 ขั้นตอนการวิจัยการพัฒนารูปแบบกรณีที่ 2 ร่างรูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	ผลที่ได้
ขั้นการพัฒนา รูปแบบ	<p>3) การพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi)</p> <p>3 รอบ</p> <p>รอบที่ 1 ส่งแบบสอบถามชนิดเลือกตอบเห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย พร้อมคำถามปลายเปิดในตอนท้ายของแต่ละตอนเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ</p> <p>รอบที่ 2 สร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตอบ จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่า Md และ IQR</p> <p>รอบที่ 3 ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตอบซึ่งในรอบนี้จะแสดงค่า Md และ IQR เป็นรายชื่อทั้งของกลุ่มและคำตอบของแต่ละคนเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคำตอบ</p> <p>นำเสนอรูปแบบ/ ตัวย่อโดยนำคำตอบรอบที่ 3 มาวิเคราะห์หาค่า Md และ IQR เป็นรายชื่อโดยคัดเลือกชื่อที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกันสูง ($Md > 3.50$, $IQR < 1.50$)</p>	(ร่างรูปแบบ) หรือเรียกว่ารูปแบบสมมุติฐาน
ขั้นตรวจสอบ ความเที่ยงตรง ของรูปแบบ	<p>1) วิเคราะห์ความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง (ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการนำรูปแบบ/ตัวย่อไปใช้) โดยนำแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (ที่สร้างจากข้อความที่ผ่านการคัดเลือกในการทำเดลฟายรอบที่ 3) ไปให้ผู้เกี่ยวข้องตอบแล้วนำเสนอรูปแบบ/ ตัวย่อที่มีความเหมาะสม (เลือกชื่อที่ $Md > 3.50$, $IQR < 1.50$ หรือค่าเฉลี่ย > 3.50)</p> <p>2) การปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบ</p>	รูปแบบที่เหมาะสม

2.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

2.2.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม (participative management) มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สต็อกคิล (Stogdill, 1974) ให้คำจำกัดความของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าเป็นการที่ผู้นำสนับสนุนและกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าร่วมประชุมอภิปราย แก้ปัญหา และร่วมในกระบวนการตัดสินใจ

แอนโทนี (Anthony, 1978) ให้ความหมายของ การบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้อย่างชัดเจนว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนในกระบวนการตัดสินใจ โดยเน้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ใช้ความเชี่ยวชาญ และความคิดสร้างสรรค์ มาช่วยแก้ปัญหาทางการบริหาร โดยผู้บริหารยอมแบ่งอำนาจการตัดสินใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ที่สำคัญคือ ต้องพยายามให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมตัดสินใจอย่างแท้จริงในเรื่องที่สำคัญขององค์กร ไม่ใช่เพียงการรับรู้และสัมผัสปัญหาเพียงผิวเผิน

เดวิส และ นิวสตรอม (Davis & Newstrom, 1985) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ว่ามีประเด็นสำคัญ 3 ประการคือ การเข้ามามีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมช่วย และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

โรบบินส์ (Robbins, 1990) ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ว่าเป็นการที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจกับผู้บริหาร

ธงชัย สันติวงษ์ (2539) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นวิธีการบริหารที่ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการได้เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านต่างๆ เช่น การให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ช่วยเสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจของนักบริหาร ตลอดจนการให้โอกาสและมีอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเองภายใต้เป้าหมายและนโยบายให้อย่างกว้างๆ

เกศแก้ว วิมลมาลา (2539) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า หมายถึง รูปแบบบริหารแบบหนึ่งที่สมาชิกในองค์กรและผู้บริหารในระดับสถาบันการศึกษา มีโอกาสร่วมคิดตัดสินใจ และกำหนดนโยบายและกิจกรรมการบริหารองค์กรร่วมกัน

สมยศ นาวิการ (2545) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า คือ กระบวนการของการให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงของบุคคล ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของพวกเขาในการแก้ปัญหา

ของการบริหารที่สำคัญ อยู่บนพื้นฐานของแนวคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่าผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่ของพวกเขาให้เข้ากับผู้อยู่ได้บังคับบัญชา และต้องการให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร ไม่ใช่เพียงสัมผัสปัญหาหรือแสดงความห่วงใย

จารุพงศ์ พลเดช (2546) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า คือ กระบวนการบริหารให้ค ณะในองค์กร หรือทีมงานมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการบริหารงาน

รูสโซ (Rousseau, 1977 อ้างถึงใน เขวาลักษณ์ เขียรเชาวน์, [ม.ป.ป.]) ได้เขียนสาระสำคัญของทฤษฎีการมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตยไว้ ดังนี้

ประการที่ 1 การมีส่วนร่วมต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพในการตัดสินใจว่าจะเลือกในการมีส่วนร่วมหรือไม่ ที่สำคัญจะต้องไม่มีใครเป็นนายใคร หรือเป็นนายแห่งชีวิตใคร

ประการที่ 2 กระบวนการมีส่วนร่วมนั้น จะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคและความสามารถที่พึ่งพาตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดการตระหนัก รับรู้ในความสำคัญของการมีส่วนร่วมของตนเอง

สำหรับทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางจิตวิทยา รูสโซ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า “การเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทำให้เกิดขึ้นได้โดยการสร้างสถานการณ์ให้เกิดการมีส่วนร่วมในกลุ่มบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ” เทคนิคในการก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม เช่น การกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจหรือการให้แรงเสริม จึงสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางจิตวิทยา ประกอบด้วย การตัดสินใจการเกิดความรู้สึกผูกพันต่อกิจกรรมหรือเรื่องนั้นๆ และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

แมกซ์เวเบอร์ (Max Weber, 1987 อ้างถึงใน พรนิภา โรจน์วิลาวัลย์, 2544) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการกระทำทางสังคม โดยได้ศึกษาเกี่ยวกับการกระทำของมนุษย์และให้คำจำกัดความการกระทำว่าเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งที่เป็นแบบเปิดเผยและลึกลับ ซึ่งบุคคลเป็นผู้กำหนดความหมายเป็นการส่วนตัว ซึ่งหมายความว่าแนวคิดของ เวเบอร์ เกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 ความหมายส่วนตัว เกิดจากการกระทำของบุคคลหนึ่งซึ่งสามารถเข้าใจได้จากการสังเกตโดยตรง

ลักษณะที่ 2 การเข้าใจสิ่งเร้า หมายความว่า ถ้าการกระทำของบุคคลไม่มีเหตุผลก็อาจเป็นเพราะอารมณ์การกระทำเกิดขึ้นโดยการเข้าไปมีส่วนร่วม มีความเห็นใจกัน ซึ่งพฤติกรรมและสถานการณ์เหล่านี้อาจทำความเข้าใจได้ด้วยสติปัญญา ไม่จำเป็นต้องอาศัยแนวคิดทฤษฎี จุดมุ่งหมายขั้นสูงสุดหรือค่านิยมของผู้นำ อีกนัยหนึ่งการกระทำบางอย่างเกิดขึ้นจากแรงกระตุ้น การเข้าใจแรงกระตุ้น

สามารถถือได้ว่าเป็นการอธิบายสาเหตุที่แท้จริงของการกระทำ เพราะว่าแรงกระตุ้นจะมีอยู่ในส่วนลึกของจิตใจของผู้กระทำ และสำหรับผู้สังเกตนั้นแรงกระตุ้นเป็นพื้นฐานที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาพฤติกรรม นอกจากนี้ เวเบอร์ ยังกล่าวถึง การกระทำทางสังคม ซึ่งประกอบด้วยการกระทำ 4 ลักษณะดังนี้

ลักษณะที่ 1 การกระทำที่มีเหตุผล เป็นการกระทำที่ใช้วิธีการอันเหมาะสมในอันที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่เลือกไว้อย่างมีเหตุผล การกระทำดังกล่าวมุ่งไปในด้านการเมืองเศรษฐกิจและสังคม

ลักษณะที่ 2 การกระทำเกี่ยวกับค่านิยม เป็นการกระทำที่เหมาะสมเช่นกันเพื่อจะทำให้ค่านิยมสูงสุดในชีวิตที่มีความสมบูรณ์พร้อม การกระทำเช่นนี้มุ่งไปในด้านจริยธรรม ศาสนา และศีลธรรมเพื่อการดำรงไว้ซึ่งความเป็นระเบียบในชีวิตทางสังคม

ลักษณะที่ 3 การกระทำตามประเพณี เป็นการกระทำที่ไม่เปลี่ยนแปลงโดยการยึดเอาเป็นแบบอย่างพฤติกรรมที่ทำกันมาตั้งแต่อดีตเป็นหลัก การกระทำตามประเพณีไม่คำนึงถึงเหตุผล

ลักษณะที่ 4 การกระทำที่แฝงด้วยความเสนาหา เป็นการกระทำที่คำนึงถึงอารมณ์และความผูกพันทางจิตใจระหว่างผู้กระทำกับวัตถุที่เป็นจุดมุ่งหมายของการกระทำ การกระทำเช่นนี้ไม่คำนึงถึงเหตุผลอย่างอื่นใดนอกจากเรื่องส่วนตัว

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร (2535 อ้างถึงใน พรนิภา โรจน์วิลาวัลย์ 2544) ได้กล่าวว่า การที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมโดยเป็นผู้กระทำการพัฒนาตนเองมิใช่เป็นเพียงผู้รับการพัฒนานั้น ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การมีส่วนร่วมเกิดขึ้นได้อย่างมั่นคง ประกอบด้วย

ปัจจัยที่ 1 การเกี่ยวข้องกับจิตใจและอารมณ์ เป็นการเกี่ยวข้องกับทั้งตัวไม่ใช่เฉพาะแต่การเกี่ยวข้องกับด้านกำลังกายหรือทักษะ กล่าวคือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะมีส่วนร่วมทางจิตไม่เพียงเฉพาะด้านการทำงานเท่านั้น

ปัจจัยที่ 2 การกระทำ ที่ทำให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจและอารมณ์ ก็เท่ากับการเปิดโอกาสให้เขาได้แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้น การมีส่วนร่วมจึงจำเป็นมากกว่าการยินยอมพร้อมใจของบุคคล กลุ่ม ชุมชนต่อสถานการณ์นั้นๆ

ปัจจัยที่ 3 การร่วมรับผิดชอบ เมื่อเกิดการเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจ อารมณ์ และได้ทำการให้แก่สถานการณ์กลุ่มแล้ว ผู้มีส่วนร่วมจะเกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มนั้นด้วย การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการทางสังคมที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับกลุ่มและต้องการเห็นผลสำเร็จของการทำงานนั้นด้วยจึงเกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่ม

Gordon (1996) ได้ให้ความหมายของความร่วมมือ (collaboration) ว่าเป็นความร่วมมือที่เน้นในการแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดความพอใจสูงสุดด้วยกันทั้งสองฝ่าย ความร่วมมือร่วมใจจะ

ประสบความสำเร็จเมื่อถือว่าความขัดแย้งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้เป็นธรรมดาต้องแสดงให้เห็นความซื่อสัตย์และไว้วางใจต่อผู้ร่วมงานและพยายามกระตุ้นความรู้สึกเจตคติของผู้ร่วมงานถึงความสำคัญของสิทธิและความร่วมมือของผู้ร่วมงาน และให้ผู้ร่วมงานได้เรียนรู้และใช้ข้อมูลอย่างกว้างขวางเพื่อที่จะนำไปสู่ข้อยุติร่วมกันสอดคล้องกับ Croewther (1996) ที่กล่าวว่าความร่วมมือเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ทำให้การทำงานร่วมกันหรือการทำงานเป็นทีมประสบความสำเร็จความร่วมมือเป็นคุณลักษณะที่กลุ่มทีมหรือองค์กรพึงปรารถนาเช่นเดียวกับ Cramer (1998) ที่กล่าวว่า ความร่วมมือเป็นพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของบุคคลและกลุ่มบุคคล อาจมีความหมายครอบคลุมไปถึงความร่วมมือขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย การออกแบบและการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายเพื่อนำมาทำแผนปฏิบัติการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีการประเมินศักยภาพผลการปฏิบัติงานเพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงงาน สมาชิกทุกคนต้องมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบที่จะแสวงหาวิธีการเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของตน และแสวงหาวิธีการที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ในการทำงานของตนในขณะที่ Lucas (1998) ให้ความหมายความร่วมมือในการทำงานขององค์กรว่าเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้น เนื่องจากความต้องการของบุคคลหรือความต้องการขององค์กรในการร่วมกันรับผิดชอบงาน มีการร่วมมือกันของบุคคล มีการสร้างเครือข่ายการทำงาน มีกลุ่มร่วมมือสมาชิก มีการวิเคราะห์วิจารณ์ตนเองและรู้สึกว่าตนได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น โดยที่ Robbins and Finley (1998) ได้กล่าวเน้นว่าความร่วมมือในการทำงานนั้นทุกฝ่ายจะต้องให้การช่วยเหลือกันเพื่อให้ได้ประโยชน์ร่วมกันและสามารถทำให้ทีมคงอยู่ได้เพื่อรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน จึงสรุปได้ว่าความร่วมมือ (collaboration) หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่กระทำร่วมกันหรือช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจเพื่อนำไปสู่เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งขององค์กรหรือหน่วยงานหรือเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อย่างเดียวกันและความร่วมมือในการทำงาน หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมาปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการเพื่อให้ได้ผลประโยชน์ร่วมกัน โดยอาจไม่ต้องทำวาระการประชุมร่วมกัน การปฏิบัติงานร่วมกันดังกล่าวประกอบด้วย การวางแผนกำหนดเป้าหมาย ทำแผนปฏิบัติการและดำเนินการตามที่กำหนด โดยสมาชิกทุกคนต้องมีจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบที่จะแสวงหาวิธีการเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเองรวมทั้งปัญหาสร้างพลังและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

จากทฤษฎีดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพและความเสมอภาค การก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอาจใช้แรงจูงใจหรือการให้แรงเสริมเนื่องจากปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การมีส่วนร่วมเกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับทั้งตัวและจิตใจ ส่งผลให้เกิดการกระทำและการร่วมรับผิดชอบ

2.2.2 การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมในการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการมีข้อสังเกตดังนี้

2.2.2.1 การมีส่วนร่วมในการศึกษา เช่น การบริจาคเงินช่วยเหลือการร่วมแรงร่วมใจซ่อมแซมโรงเรียน การเข้าประชุม การบริจาคที่ดินสร้างโรงเรียน การซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ในลักษณะนี้ไม่ถือเป็นเรื่องของการบริหารเพราะว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเท่านั้น

2.2.2.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา ในหลักการบริหารจะมีกระบวนการและขอบเขตที่แน่นอน เช่น มีการใช้ทรัพยากรใช้เทคนิคในกระบวนการบริหาร ดังนั้นจึงต้องพิจารณาว่ากิจกรรมของผู้เข้าร่วมมีลักษณะใดและเข้าข่ายของการบริหารจัดการหรือไม่ ในกรณีนี้บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นใหม่นั้นจะเข้าลักษณะของการร่วมบริหารกิจการของสถานศึกษา เพราะมีการวางแผน การประชุมการแสดงความคิดเห็น การประสานงาน การรายงานและติดตามผล เป็นต้น นอกจากนี้การมีส่วนร่วมยังพิจารณาได้หลายมุมมอง ซึ่งมีทั้งทางตรงและทางอ้อม บางท่านอาจสงสัยว่าการมีส่วนร่วมในบางกรณีเป็นไปอย่างแท้จริงหรือเป็นไปในลักษณะเทียมหรือจอมปลอม อย่างไรก็ตามจะขอกล่าวในรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.3 ประเภทของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมโดยทั่วไปแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.2.3.1 การมีส่วนร่วมโดยตรง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเป็นสำคัญ ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมโดยตรง เช่น ผู้บริหาร หัวหน้าโครงการการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ก็ตามมักจะเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในรูปของกรรมการที่ปรึกษาที่จะให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ เพราะกิจกรรมบางอย่างอาจมีอุปสรรคไม่สามารถแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงจำเป็นต้องให้บุคคลอื่นเข้ามาร่วมในการตัดสินใจเพื่อให้ผลการตัดสินใจเป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป หรือเกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมโดยตรงจึงมีสาระสำคัญอยู่ที่ว่าเป็นการร่วมอย่างมีระบบตามกระบวนการบริหาร มักทำเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องใดก็ตาม ผลที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการตัดสินใจ

2.2.3.2 การมีส่วนร่วมโดยอ้อม การมีส่วนร่วมโดยอ้อมเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายอย่างไม่เป็นทางการโดยไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการบริหารแต่อย่างใด แต่เป็นเรื่องของการให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายเท่านั้น เช่น การบริจาคเงินทรัพย์สิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน เข้าช่วยสมทบไม่ได้เข้าร่วมประชุมแต่ยินดี

ร่วมมือ เป็นต้น ลักษณะของการมีส่วนร่วมลักษณะหรือรูปแบบของการเข้าไปมีส่วนร่วมนั้น สามารถพิจารณาได้หลากหลายซึ่งขึ้นอยู่กับว่าเราจะสนใจในด้านใด บางท่านพิจารณาจากกิจกรรมที่เข้าไปมีส่วนร่วมเช่น การเลือกตั้ง การประชุมบางท่านก็พิจารณาในเชิงการบริหาร เช่น การมีส่วนร่วมในแนวราบ-แนวตั้ง เป็นต้น อาร์นสไตน์ (Armstien, 1969, pp. 215-217; ชูชาติ พ่วงสมจิตต์, 2540, น. 18) เห็นว่าการมีส่วนร่วมจะมีลักษณะมากน้อยเพียงใดให้พิจารณาว่า ผู้นำเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการใช้อำนาจและมีบทบาทในการควบคุมได้เท่าใด ซึ่งเป็นข้อบ่งบอกถึงภาวะผู้นำที่เป็นประชาธิปไตย (Democratic Leadership) ว่ามีสูงหรือต่ำ อาร์นสไตน์ได้ใช้อำนาจการตัดสินใจเป็นเกณฑ์ในการบ่งบอกการมีส่วนร่วม โดยสรุปเป็นขั้นบันได (Participation Ladder) 8 ขั้น และใน 8 ขั้นจัดได้เป็น 3 กลุ่ม หรือ 3 ประเภท ดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมเทียม หรือ ไม่มีมีส่วนร่วม
- 2) การมีส่วนร่วมพอเป็นพิธี หรือร่วมเพียงบางส่วน
- 3) การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง คือ มีอำนาจและบทบาทมาก

เงื่อนไขของการมีส่วนร่วมในการบริหารแม้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะเป็นที่ยอมรับและมีความสำคัญต่อการบริหารงานตามวิทยาการสมัยใหม่และนักบริหารทุกองค์กรต่างต้องการให้เกิดบรรยากาศการทำงานเช่นนี้ก็ตามแต่บรรยากาศเช่นนี้มีไว้จะเกิดขึ้นได้ง่ายๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะต้องมีความปรารถนาร่วมกันที่จะให้เกิดการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมจึงจะเกิดขึ้นได้ ในขณะที่เดียวกันถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือทั้งสองฝ่ายไม่พึงปรารถนาจะให้เกิดการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมย่อมจะไม่มีทางเกิดขึ้นได้ จึงกล่าวได้ว่าปัจจัยทั้งสองดังกล่าวเป็นเงื่อนไขสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหาร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ผู้บริหารหรือผู้นำนับว่าสำคัญที่สุดเป็นอันดับแรก เพราะถ้าหากว่าผู้บริหารไม่มีความต้องการที่จะให้เกิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมแล้วก็คงยากที่จะเกิดบรรยากาศการทำงาน แบบประชาธิปไตยแม้ว่าผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจะเรียกร้องก็ตาม แต่ถ้าผู้บริหารมีบุคลิกและปรารถนาที่จะให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมแล้วการมีส่วนร่วมในการบริหารย่อมเกิดขึ้นได้อย่างง่ายดาย นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารงานเพราะการจะนำวิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ นั้น มิใช่ว่าจะใช้ได้ทุกสถานการณ์บางครั้งนำไปใช้กับองค์กรหนึ่งแล้วเกิดความสำเร็จแต่เมื่อนำไปใช้กับอีกองค์กรหนึ่งอาจไม่ประสบผลสำเร็จก็ได้ ทั้งนี้ปัจจัยแห่งความสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหลายประการ เช่น เวลา สถานที่ ภาวะผู้นำ สถานการณ์ วิธีชีวิตของคนแต่ละสังคม เป็นต้น ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้นำจะต้องตระหนักในเรื่องเหล่านี้และพิจารณาว่า ในสถานการณ์ใดควรจะใช้เทคนิคการบริหารแบบใด

2) ผู้ปฏิบัติหรือผู้ตามแม้ว่าผู้บริหารปรารถนาจะให้เกิดการมีส่วนร่วมในการทำงานเพียงใดไม่ว่าจะสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยหรือออกคำสั่งก็ตามแต่หากผู้ปฏิบัติหรือผู้ตามไม่เต็มใจไม่สนใจหรือไม่เห็นความสำคัญ การมีส่วนร่วมในการบริหารก็จะไม่เกิด ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องชี้แจงทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานและวัตถุประสงค์ขององค์กร เช่น ทุกคนจะต้องร่วมมือร่วมใจกันเพื่อให้เกิดผลงานองค์กรจะอยู่ได้หรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับพนักงานหรือผู้ตามถ้าหากไม่ร่วมมือไม่ทุ่มเทการทำงานให้แก่องค์กร องค์กรก็ต้องสิ้นสลายและเมื่อนั้นทุกคนในองค์กรก็จะหมดงานทำ เช่นนี้เป็นต้น ถ้าหากผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ตามเข้าใจในวัตถุประสงค์ก็จะให้ความร่วมมือและทุ่มเทกำลังสติปัญญาความสามารถเพื่อความเจริญก้าวหน้าขององค์กร เพราะโดยธรรมชาติของมนุษย์ต่างก็มีความรักและความผูกพันกับองค์กรเป็นทุกเดิมอยู่แล้วการตบมือข้างเดียวไม่ดังฉันใดเปรียบได้กับผู้บริหารและพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีการประสานร่วมมือกันฉันนั้น ดังนั้น ทั้ง 2 ฝ่ายจะต้องมีความตระหนักร่วมกันในเรื่องสำคัญดังกล่าว ผู้บริหารมีหน้าที่ใช้กลยุทธ์ในการสร้างบรรยากาศในองค์กรให้เกิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างเป็นวัฒนธรรมในการทำงาน เมื่อบุคคลมีโอกาสแสดงความสามารถในศักยภาพของตนร่วมกำหนดเป้าหมายหรือร่วมตัดสินใจในการทำงาน ย่อมจะทำให้เกิดการผูกมัดในเชิงจิตวิทยา (Psychological Commitment) และจะเป็นพลังใจให้เกิดความกระตือรือร้นให้ภารกิจบรรลุเป้าหมายมากกว่านั้นและจะเป็นผลให้องค์กรมีการพัฒนาไปสู่ความเจริญก้าวหน้าต่อไปผลของการมีส่วนร่วม การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการรับทราบข้อมูลข่าวสารกำหนดปัญหาและความต้องการของตนเองและการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ถ้าหากสามารถบริหารการมีส่วนร่วมได้อย่างเหมาะสมแล้วการบริหารงานก็จะเกิดผลดีมีประสิทธิภาพในทางตรงกันข้ามหากเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมมากเกินไปก็จะทำให้เกิดข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะหลากหลายจนเกินขอบเขต ซึ่งจะทำให้การบริหารงานขาดประสิทธิภาพ ท้ายที่สุดก็ไม่สามารถดำเนินการอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน ไม่ว่าการมีส่วนร่วมนั้นจะกระทำโดยตรงหรือโดยอ้อมตลอดจนการเข้าไปมีส่วนร่วมในรูปแบบลักษณะใดๆ ก็ตาม จะปรากฏผลเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.2.3.3 การมีส่วนร่วมที่สร้างสรรค์ (Constructive Participation) คือ การมีส่วนร่วมที่ทั้งสองฝ่ายต่างมองโลกไปในทางที่ดีพร้อมที่จะร่วมกันสร้างสรรค์ด้วยการปรับทัศนคติเข้าหากันเกิดการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาและหาข้อยุติต่างๆ อันจะนำไปสู่การร่วมมือร่วมใจบนพื้นฐานที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายพึงพอใจการมีส่วนร่วม ในลักษณะนี้จะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าและเป็นสิ่งที่สังคมพึงปรารถนา

2.2.3.4 การมีส่วนร่วมที่มีความขัดแย้ง (Conflictive Participation) คือ การมีส่วนร่วมที่ทั้งสองฝ่ายมีอคติต่อกัน เป็นการมองโลกในแง่ร้าย เมื่อมีโอกาสเผชิญหน้ากันจะพยายามหักล้าง

ความคิดซึ่งกันและกันโดยไม่มีการปรับทัศนคติเข้าหากัน จึงยากที่จะหาจุดร่วมให้เกิดความพึงพอใจกันได้ การร่วมมือร่วมใจจึงแอบแฝงไว้ ซึ่งความไม่จริงใจต่อกันในการดำเนินกิจกรรมความขัดแย้งเริ่มตั้งแต่มีคน 2 คนขึ้นไปทำงานร่วมกัน ดังนั้น ที่ใดมีสังคมมนุษย์ที่นั้นย่อมมีความขัดแย้งเกิดขึ้นเสมอ เพราะในแต่ละสังคมมีพื้นฐานหลายอย่างแตกต่างกัน เช่น เพศ วัย ความรู้ ความสามารถ อาชีพ ศาสนา วัฒนธรรม เป็นต้น ปรัชญาของความขัดแย้งเห็นว่าความขัดแย้งไม่ใช่สิ่งเลวร้ายไม่ควรจะหลีกเลี่ยงแต่เราต้องเผชิญกับมันและยอมรับว่าความขัดแย้งเป็นสิ่งที่มิมีประโยชน์ ช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิดในการแก้ไขปัญหา จึงกล่าวได้ว่าความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ความขัดแย้งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงซึ่งบางครั้งเป็นไปในทางสร้างสรรค์แต่บางครั้งก็เป็นการทำลาย ผู้บริหารคนใดเข้าใจสมมติฐานและกระบวนการของความขัดแย้งย่อมอยู่ในฐานะได้เปรียบในการแก้ไขปัญหาขององค์กรได้ดี การจัดการความขัดแย้งในภาวะการณ์มีส่วนร่วม การจัดการความขัดแย้งในภาวะของการมีส่วนร่วมในการบริหารนั้นจะต้องพิจารณาว่าเกิดจากปัญหาใดอย่างไรก็ตามสามารถพิจารณาได้ ดังนี้

- 1) นโยบายจะต้องมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้
- 2) จัดหาทรัพยากรในการบริหารให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ
- 3) การแต่งตั้ง การเลือกสรรบุคลากรเข้าสู่ตำแหน่งจะต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรมและให้เกิดความยุติธรรม
- 4) การประนีประนอม
- 5) หลีกเลี่ยงการขัดแย้ง
- 6) ระบบการสื่อความหมายจะต้องชัดเจน
- 7) ปรับเปลี่ยนอารมณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ความคิดเห็นให้เป็นไปในทางเดียวกัน ดังที่กล่าวกันว่า “พูดภาษาเดียวกัน”

2.2.4 ผลดีของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

- 1) เป็นการสร้างสรรค์ให้มีการระดมสรรพกำลังจากบุคคลต่างๆ เช่น พลังความคิด สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เป็นต้น
- 2) เป็นการสร้างบรรยากาศและพัฒนาประชาธิปไตยในการทำงาน
- 3) ช่วยให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติงาน เพราะเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันมีส่วนช่วยให้ประสานงานกันดี
- 4) การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะทำให้งานมีประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดี เพราะจะมีความรับผิดชอบ

5) ผลงานที่เกิดขึ้นจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจแก่บุคลากร เพราะทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงาน

6) ช่วยให้การดำเนินงานสำเร็จลงได้ในเวลาอันรวดเร็ว เพราะมีการแบ่งหน้าที่กันทำ

7) สร้างความสมดุลระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายปฏิบัติ

2.2.5 ข้อจำกัดของการบริการแบบมีส่วนร่วม

แม้ว่าการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมจะมีข้อดีอยู่หลายประการก็ตาม แต่ก็ยังมีข้อเสียและข้อจำกัด ดังนี้

1) การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในการบริหาร อาจเกิดความขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องกับฝ่ายบริหารซึ่งอาจทำให้กิจกรรมนั้นล่าช้าหรือล้มเหลวได้

2) การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการบริหาร อาจเป็นช่องทางหนึ่งที่เกิดกลุ่มอิทธิพลที่ใช้พลังของกลุ่มไปในทางไม่สร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้องขึ้นได้

3) ผู้บริหารบางคนคิดว่าการยอมให้ฝ่ายผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจและรับผิดชอบจะทำให้ตนเองสูญเสียอำนาจ

4) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมไม่สามารถนำไปใช้กับงานที่เร่งด่วนได้ เพราะต้องใช้เวลามากในกระบวนการบริหาร เช่น การประชุมหลายครั้งเพื่อให้ได้ข้อยุติ

5) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานบางกรณีต้องใช้งบประมาณมาก ดังนั้น ต้องคำนึงผลตอบแทนว่าจะคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่

6) การคัดเลือกผู้เข้าร่วมงาน ถ้าได้บุคคลที่ไม่มีความรู้ความสามารถ และความเหมาะสมกับงาน อาจจะทำให้เกิดการเสียเวลาและยุ่งยากในภายหลัง

7) ความคิดเห็นของบุคคลภายนอกองค์กร โดยเฉพาะประชาชน อาจไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร

8) การไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่มักจะทำให้เกิดการก้าวก่ายหน้าที่ซึ่งกันและกัน

กล่าวโดยสรุปการบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้น มีตั้งแต่อดีตที่ยังไม่มีการศึกษาเป็นวิทยาการดังจะเห็นได้จากการสร้างกำแพงเมืองจีน พิระมิดหรือการก่อสร้างพระบรมมหาราชวังของไทย การมีส่วนร่วมบริหารจัดการได้มีพัฒนามาเป็นลำดับ ซึ่งมีทั้งแบบสร้างสรรค์และไม่สร้างสรรค์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทั้งนี้เพราะมนุษย์มีความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยมวัฒนธรรมประเพณีแตกต่างกันจึงเป็นหน้าที่ของผู้ผลิตที่จะใช้ภาวะของการเป็นผู้นำในการแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ จึงจะทำให้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมบรรลุเป้าหมายในที่สุด

2.3 คุณภาพการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

2.3.1 การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติมี 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัยการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและการทานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การดำเนินการตามภารกิจทั้ง 4 ประการดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งระยะสั้นและระยะยาว ปัจจุบันมีปัจจัยภายในและภายนอกหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการ ปัจจัยดังกล่าว คือ

1) คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิตภายในประเทศที่มีแนวโน้มแตกต่างกันมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียแก่สังคมโดยรวมของประเทศในระยะยาว

2) ความท้าทายของโลกาภิวัตน์ต่อการอุดมศึกษา ทั้งในประเด็นการบริการการศึกษาข้ามพรมแดนและการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบัณฑิต การประกอบอาชีพของบัณฑิตในอนาคตอันเป็นผลจากการรวมตัวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งทั้งสองประเด็นต้องการการรับประกันของคุณภาพการศึกษา

3) สถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่า สามารถพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิต ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล การพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ระดับท้องถิ่นและชุมชน

4) สถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ข้อมูลสาธารณะ (public information) ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนักศึกษาผู้จ้างงานผู้ประกอบการรัฐบาลและประชาชนทั่วไป

5) สังคมต้องการระบบอุดมศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม (participation) มีความโปร่งใส (transparency) และมีความรับผิดชอบซึ่งตรวจสอบได้ (accountability) ตามหลักธรรมาภิบาล

6) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน รวมถึงให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก โดยการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

7) คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศใช้มาตรฐานการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2549 เพื่อเป็นกลไกกำกับมาตรฐานระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา

และระดับหน่วยงาน โดยทุกหน่วยงานระดับอุดมศึกษาจะได้ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

8) กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2552 และคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2552 เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเพื่อการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา

9) กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2554 เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมและกำกับให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานตามประเภทหรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา 4 กลุ่ม

2.3.2 วัตถุประสงค์ของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาร่วมกับต้นสังกัดจำเป็นต้องพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) เพื่อให้สถาบันได้มีการพัฒนามุ่งสู่วิสัยทัศน์ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยระบบดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ และเป็นไปตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว มาตรฐานระดับชาติและนานาชาติ

2) เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตั้งแต่ระดับหลักสูตร คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า และสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวม ตามระบบคุณภาพและกลไกที่สถาบันนั้นๆ กำหนดขึ้น โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบคุณภาพต่างๆ ว่า เป็นไปตามเกณฑ์และได้มาตรฐาน

3) เพื่อให้หลักสูตร คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า และสถาบันอุดมศึกษาทราบสถานภาพของตนเอง อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย (targets) และเป้าประสงค์ (goals) ที่ตั้งไว้ตามจุดเน้นของตนเอง

4) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง ตลอดจนข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงผลการดำเนินการในแต่ละระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับขีดความสามารถของสถาบัน

5) เพื่อให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้มั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนด

6) เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอุดมศึกษาในแนวทางที่เหมาะสม

2.3.3 มาตรฐานการอุดมศึกษา

ที่ปรากฏตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2549 ประกอบด้วย มาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิตมาตรฐาน ด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานย่อยทั้ง 3 ด้านนี้อยู่ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ ที่ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 3 มาตรฐานเช่นกัน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ แต่ละมาตรฐานย่อยของมาตรฐานการอุดมศึกษาจะมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับมาตรฐานย่อยของมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาบรรลุตามอุดมการณ์ และหลักการของการจัดการศึกษาของชาติ

นอกเหนือจากมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เป็นมาตรฐานแม่บทแล้ว คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2551 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาตามกลุ่มสถาบันที่มีปรัชญา วัตถุประสงค์ และพันธกิจในการจัดตั้งที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วยมาตรฐานหลัก 2 ด้าน คือ มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา และมาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี กลุ่ม ค สถาบันเฉพาะทาง และกลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก นอกจากนั้นยังได้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา โดยกำหนดให้คุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ อย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3.4 แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

2.3.4.1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ด้วยกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 33 ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาระบบประกันคุณภาพ โดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและควมมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก สถาบันจึงมีอิสระในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสมสอดคล้องกับระดับการพัฒนาของสถาบัน โดยอาจเป็นระบบประกันคุณภาพที่ใช้กันแพร่หลายในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือเป็นระบบเฉพาะที่สถาบันพัฒนาขึ้นเอง แต่ไม่ว่าจะเป็นระบบคุณภาพแบบใดจะต้องมีกระบวนการทำงานที่เริ่มต้นจากการวางแผน การดำเนินงานตามแผนการตรวจสอบประเมิน และการปรับปรุงพัฒนา ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการกิจของสถาบันบรรลุเป้าประสงค์และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันก็เป็นหลักประกันแก่สาธารณชนให้มั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ หลักการที่สำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา

หลักการสำคัญในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีดังต่อไปนี้

- 1) ส่งเสริมพันธกิจหลักและพันธกิจสนับสนุนของการอุดมศึกษา ภายใต้ความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553
- 2) เป็นระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ครอบคลุมปัจจัยนำเข้า และกระบวนการซึ่งสามารถส่งเสริมและนำไปสู่ผลลัพธ์ของการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา รอบใหม่ ประกอบด้วย การประกันคุณภาพระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน โดยจะเริ่มใช้ใน ปีการศึกษา 2557

3.1) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร มีการดำเนินการตั้งแต่ การควบคุมคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพ การพัฒนาตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินฯ จะมุ่งไปที่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าการประเมินคุณภาพ เพื่อให้สามารถส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนด สะท้อนการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

3.2) ระบบการประกันคุณภาพภายในระดับคณะและระดับสถาบัน เป็นการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่คณะและสถาบันพัฒนาระบบประกันคุณภาพ โดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและควมมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา ซึ่งจะประเมินตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่คณะและสถาบันต้องการให้คณะและสถาบันพัฒนาตามศักยภาพและประเภทของกลุ่มสถาบัน ซึ่งเป็นการประเมินความเข้มแข็งทางวิชาการ

4) ให้อิสระกับสถาบันอุดมศึกษาในการออกแบบระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

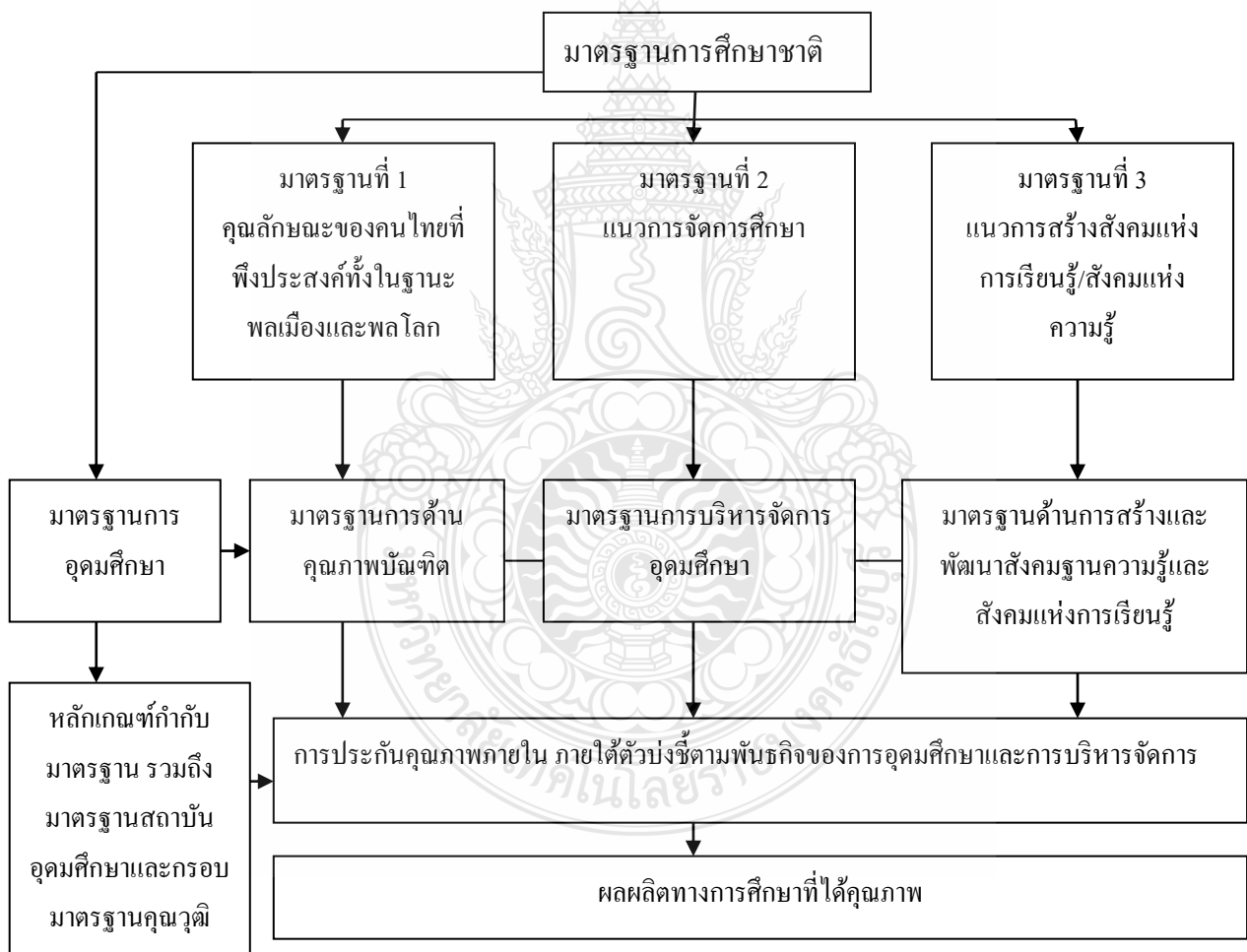
5) เชื่อมโยงกับระบบคุณภาพอื่นที่กำหนดและเป็นนโยบายของ กกอ. โดยเฉพาะเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และการเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายนอกของ สมศ. เพื่อไม่ให้เป็นการทำงานซ้ำซ้อนเกินความจำเป็นหรือสร้างภาระการทำงานของหน่วยงาน

2.3.5 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 5 ที่ว่าด้วยการบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 34 ได้กำหนดให้ คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา คณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้จัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อใช้เป็นกลไกระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายการพัฒนาการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่อไป มาตรฐานการอุดมศึกษาที่จัดทำขึ้นฉบับนี้ได้ใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติที่เปรียบเสมือนร่มใหญ่เป็นกรอบในการพัฒนา โดยมีสาระสำคัญที่ครอบคลุมเป้าหมายและหลักการของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย และเป็นมาตรฐานที่คำนึงถึงความหลากหลายของกลุ่มหรือประเภทของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ทุกสถาบันสามารถนำไปใช้กำหนดพันธกิจและมาตรฐานของการปฏิบัติงานได้

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ยังได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ อาทิ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา หลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาประเมินคุณภาพการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคูณภาพและยกระดับมาตรฐานในการ

จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีความทัดเทียมกันและพัฒนาสู่สากล ซึ่งทำให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างยืดหยุ่น คล่องตัว และต่อเนื่องในทุกระดับการศึกษา ตลอดจนสะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทมีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนด ทั้งมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา และสัมพันธ์กับมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอื่นๆ รวมถึงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องมีระบบประกันคุณภาพที่พัฒนาขึ้นตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ทั้งนี้ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษา หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถแสดงในแผนภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษา หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และการประกันคุณภาพการศึกษา

2.3.6 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

ในการผลิตบัณฑิตเพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะพึงประสงค์ และเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ การดำเนินงานและการบริหารงานระดับหลักสูตรถือว่าสำคัญที่สุด ซึ่งควรมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ซึ่งมีหลักการดังต่อไปนี้

2.3.6.1 การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร เป็นการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา ว่าหลักสูตรได้ดำเนินการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยให้พิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การกำกับ มาตรฐาน บัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ

2.3.6.2 ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ให้เชื่อมโยงกับตัวบ่งชี้การดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่ง สกอ. ได้กำหนดแนวทางการเผยแพร่หลักสูตรไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552

2.3.6.3 ตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร เป็นข้อมูลพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และตัวบ่งชี้เชิงปริมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ และผลงานทางวิชาการของอาจารย์ สำหรับตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพที่เน้นกระบวนการ จะประเมินในลักษณะของพิชญพิจันท์ (Peer review) ซึ่งจะมีรายละเอียดของคำถามที่จะเป็นแนวทางให้แก่ผู้ประเมิน เพื่อให้สามารถนำไปพิจารณาตามบริบทของสถาบันได้ และได้กำหนดแนวทางในการให้คะแนนในแต่ละระดับสำหรับผู้ประเมิน และผู้รับการประเมินได้ใช้ในการพิจารณา

2.3.6.4 สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร โดยมีการดำเนินงานได้ตามมาตรฐานเทียบเคียงกับมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทั้งนี้ ทุกระบบต้องได้รับการเห็นชอบจากสภาสถาบันและเสนอคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้มีการจัดส่งผลการประเมินพร้อมข้อมูลพื้นฐานให้กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะ ตัวอย่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ที่เทียบเคียงได้ เช่น ผลการประเมินหลักสูตรของ AUN QA ผลการประเมินหลักสูตรวิชาชีพที่ได้รับการรับรองจากองค์การวิชาชีพระดับนานาชาติ เช่น AACSB (สำหรับหลักสูตรทางด้านบริหารธุรกิจ) ABET (สำหรับหลักสูตรทางด้าน

วิศวกรรมศาสตร์) และหลักสูตรที่ได้รับการตรวจประเมินเป็นประจำ และผ่านการรับรองโดยสภาวิชาชีพ

ตารางที่ 2.3 กรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดง ผลการดำเนินงานในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง
1.การกำกับมาตรฐาน	1.1 การบริหารจัดการ หลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ.	ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตาม เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ปริญญาตรี เกณฑ์ 4 ข้อ บัณฑิตศึกษา เกณฑ์ 12 ข้อ
2.บัณฑิต	2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดม ศึกษาแห่งชาติ 2.2 การได้งานทำหรือผลงาน วิจัยของผู้สำเร็จการศึกษา	- ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ - ผลบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำ หรือประกอบอาชีพอิสระ - ผลงานของนักศึกษาปริญญาโท/ เอกที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่
3. นักศึกษา	3.1 การรับนักศึกษา 3.2 การส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษา	- การรับนักศึกษา - การเตรียมความพร้อมก่อนเข้า ศึกษา - การควบคุมการดูแลการให้ คำปรึกษาวิชาการ และแนะแนว แก่นักศึกษาในระดับปริญญาตรี - การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษา วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ ในระดับบัณฑิตศึกษา

ตารางที่ 2.3 กรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร (ต่อ)

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดง ผลการดำเนินงานในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง
	3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 - อัตราการคงอยู่ของนักศึกษา - อัตราการสำเร็จการศึกษา - ความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา
4. อาจารย์	4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์	<ul style="list-style-type: none"> - การรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร - การบริหารอาจารย์ - การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์
	4.2 คุณภาพอาจารย์	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก - ร้อยละอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ - ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ - จำนวนบทความของอาจารย์
	4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราการคงอยู่ของอาจารย์ - ความพึงพอใจของอาจารย์

ตารางที่ 2.3 กรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร (ต่อ)

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดง ผลการดำเนินงานในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง
5. หลักสูตร การเรียน การสอน การประเมิน ผู้เรียน	5.1 สาระของรายวิชาใน หลักสูตร 5.2 การวางระบบผู้สอนและ กระบวนการจัดการเรียน การสอน	<ul style="list-style-type: none"> - หลักคิดในการออกแบบหลักสูตร ข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร - การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย ตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขา นั้นๆ - การพิจารณาอนุมัติหัวข้อ วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ในระดับบัณฑิตศึกษา - การพิจารณากำหนดผู้สอน - การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบ การจัดทา มคอ.3 และมคอ.4 - การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ในระดับบัณฑิตศึกษา - การกำกับกระบวนการเรียน การสอน - การจัดการเรียนการสอนที่มีการ ฝึกปฏิบัติในระดับปริญญาตรี - การบูรณาการพันธกิจต่างๆ กับการ เรียนการสอนในระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 2.3 แสดงกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร (ต่อ)

องค์ประกอบ ในการประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดง ผลการดำเนินงานในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง
6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	5.4 ผลการดำเนินงานหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - การช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม การทำ วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ และการตีพิมพ์ผลงานในระดับ บัณฑิตศึกษา - ผลการดำเนินงานตามตัว บ่งชี้ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ - ระบบการดำเนินงานของภาควิชา/ คณะ/สถาบันโดยมีส่วนร่วมของ อาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้มี สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ - จำนวนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่ เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัด การเรียนการสอน - กระบวนการปรับปรุงตามผลการ ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา และอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการ เรียนรู้

2.3.7 แนวโน้มของการจัดการเรียนการสอนอุดมศึกษา

แนวโน้มของการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบันต้องจัดให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีรูปแบบการดำเนินการ 4 รูปแบบ คือ(พันศักดิ์ พลสารัมย์, 2556)

2.3.7.1 การใช้กลุ่มเพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการฝึกฝนทักษะการทำงานร่วมกัน การคิดวางแผนการพัฒนาทักษะและทัศนคติเชิงบวกในการทำงานกลุ่ม ประเภทของกลุ่มที่จะใช้เพื่อการเรียนรู้อาจเริ่มจากการแบ่งกลุ่มง่ายๆ ไปจนถึงการสร้างกลุ่ม เพื่อให้ร่วมกันสร้างความรู้ที่ต้องศึกษาค้นคว้าใช้ระยะเวลานาน ผู้สอนควรต้องรู้ก่อนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มความแตกต่างของสมาชิกในกลุ่ม จำนวนผู้เรียน การสั่งงานกลุ่ม การประเมินการเรียนรู้แบบกลุ่มเป็นส่วนที่ส่งเสริมการพัฒนาชีวิตในอนาคต ผู้เรียนจะพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก และมีความเข้าใจเนื้อหาสาระของการเรียนมากขึ้นการทำงานร่วมกันทำให้สามารถแก้ปัญหาได้เร็วขึ้นและง่ายขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3.7.2 การเรียนแบบร่วมเรียนรู้ (Collaborative learning) การเรียนแบบร่วมเรียนรู้เป็นวิธีการทางการศึกษาที่จะสอนหรือเรียน โดยมีกลุ่มนักศึกษาทำงานร่วมกันคิดแก้ไขปัญหาทำงานให้สำเร็จครบถ้วนหรือการสร้างผลงานลักษณะในการเรียนแบบร่วมเรียนรู้ ได้แก่ การอภิปรายถกเถียงเสนอแนะและทำงานเต็มทีกับเอกสารวัสดุอุปกรณ์ประกอบรายวิชา

2.3.7.3 การเรียนรู้แบบเปิดคือการให้ข้อความรู้ทางไกลการให้ความรู้ที่ยืดหยุ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนทำให้การเปิดโอกาสทางการศึกษาให้เท่าเทียมกันมากขึ้นในขณะที่ประสบการณ์การเรียนรู้ก็ยืดหยุ่นมากขึ้นเช่นกัน บทบาทของครูคือ ให้ข้อมูลน้อยลงแต่กระตุ้นให้มีการสื่อสารมากขึ้นระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนผู้เรียนกับเอกสารวัสดุการสอนและผู้เรียนกับผู้สอน จุดศูนย์กลางอยู่ที่การเรียนของผู้เรียน ไม่ใช่การสอนของผู้สอน ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการประเมินเพื่อช่วยให้พัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ โดยเฉพาะในกลุ่มของผู้เรียนเองและผลงานกลุ่ม

2.3.7.4 การพัฒนาการเรียนและการสอน โดยประยุกต์วิธีการสอนแบบต่างๆ มหาวิทยาลัยต่างๆ พยายามที่จะคิดกลไกวิธีการเพื่อปรับเปลี่ยนการสอนให้ทันสมัย มีนวัตกรรมตลอดจนการดำเนินงานที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ได้แก่

1) การเรียนรู้แบบยืดหยุ่นและทางไกล (flexible and distance learning) มหาวิทยาลัยลอนเบอโร (Loughborough University) ในสหราชอาณาจักร ได้พัฒนารูปแบบของการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นหลากหลายและสนองความต้องการของปัจเจกบุคคลสามารถจะเรียนที่ใดหรือใช้เวลาอย่างน้อยเท่าใดตามความเหมาะสมของผู้เรียนได้ โดยให้มีการเรียนรู้แบบเปิดและทางไกล

2) การสอนเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาวิธีการสอนเพื่อการแก้ปัญหาที่หลากหลายวิธี ผู้สอนจะต้องพิจารณาหน่วยการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดทำงานร่วมกันและแก้ปัญหาจากปัญหาที่ผู้เรียนอาจจะตั้งขึ้นมาเองหรือจากกรณีที่ผู้สอนนำเสนอไว้ก็ได้ ตัวอย่างการสอนในลักษณะนี้ เช่น การแก้ปัญหาเป็นคู่ (thinking aloud pair problem solving หรือ APPS) การเขียนเค้าโครงปัญหา (Problem Sketches) การวิเคราะห์กรณีสั้นๆ (Student – Generated Mini Case)

3) การสอนเชิงวิจัยในวิชาวิทยาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยแมรี่แลนด์ (University of Maryland) ในสหรัฐอเมริกา ได้มีการทดลองวิธีการสอนเชิงวิจัยในระดับปริญญาตรี โดยอาจารย์จะแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มให้ศึกษาข้อมูลเก็บข้อมูลจากแหล่งต่างๆ การสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากภาคสนามแล้วทำฐานข้อมูลจากทางคอมพิวเตอร์

4) การใช้โรงสอนในวิชาคณิตศาสตร์ (Teaching theater) เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนแบบมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยให้นักศึกษาปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนใหม่ เพิ่มขีดความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ ผู้สอนจะออกแบบการสอนให้ใช้เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ทั้งรายวิชาในชั่วโมงปฏิบัติการในโรงสอน (teaching theater) ผู้เรียนจะฝึกฝนการแก้โจทย์ปัญหาไปพร้อมๆ กับอาจารย์จนกว่าจะถึงจุดที่ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

5) การสอนทางสาขาแพทยศาสตร์ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอเดนเบอร์ก์ มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการสอนให้เกิดบูรณาการทั้งทัศนคติทักษะและความรู้ไปพร้อมกันผู้เรียนจะเรียนรู้ได้จากการบรรยายการสอนที่เน้นแต่ละบุคคล (tutorial class) และการเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบกับการเรียนผ่านทางเครือข่ายบนจอคอมพิวเตอร์ ตลอดจนการใ้ทำงานที่จะศึกษาในการเรียนกลุ่มย่อยที่สอนเจาะจงการสอนที่พัฒนาทักษะทางสังคม และการทำงานเป็นทีม (Social skill & Teamwork)

6) การศึกษาเชิงสร้างสรรค์โดย วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2541) ได้เสนอรูปแบบของการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ โดยมีแนวคิดหลักเพื่อให้ผู้เรียนผู้สอนผู้บริหารมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นความคิดและการปฏิบัติของผู้สอนที่จะทำให้เกิดวิธีการใหม่ในการเรียนรู้ ซึ่งส่งเสริมลักษณะการคิดความร่วมมือและการสร้างสรรค์

7) การสอนผ่านเครือข่ายเว็ลด์ไวด์เว็บ (web based instruction) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนนี้ได้ใช้การออกแบบโปรแกรมการเรียนโดยใช้เว็ลด์ไวด์เว็บ (www) ซึ่งอยู่ภายในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยที่ผู้เรียนสามารถที่จะเข้าถึงแหล่งข้อมูลจากกระยะไกลได้ การจัดรูปแบบนี้มีหลายลักษณะ ได้แก่ การจัดเป็นบางส่วนของรายวิชาหรือทั้งรายวิชาการจัดทั้งหลักสูตร

2.3.8 กลยุทธ์การปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี

สรุปเป็นกลยุทธ์หลักๆ ในการปฏิรูปการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรีด้านต่างๆ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 6 ประเด็น คือ (พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์, 2543)

กลยุทธ์ที่ 1 เกี่ยวกับผู้เรียนควรมีการดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดลักษณะดังต่อไปนี้คือการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือการที่ผู้เรียนเป็นสำคัญโดยที่อาจารย์ผู้สอนต้องคำนึงถึงคุณค่าที่จะได้รับเป็นหลักและเอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนให้มากที่สุด มีการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการเรียนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยเตรียมผู้เรียนมาตั้งแต่ระดับชั้นประถมและมัธยมศึกษา ก่อนที่จะเข้าสู่ระดับปริญญาตรี กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการผลิตที่ชัดเจนและมีคุณภาพเหมือนกับประเทศออสเตรเลีย การปลูกฝังและพัฒนาทักษะทั้งทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ด้านภาษา และด้านการสื่อสาร (Communication) ให้กับผู้เรียนทั้งในด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตและด้านเครือข่าย การปลูกฝังและพัฒนาทักษะทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) การคิดวิเคราะห์ (analytical thinking) การแก้ปัญหา (problem solving) เป็นต้น ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยในการใฝ่รู้ พัฒนาทักษะในการคัดเลือกข้อมูลโดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยวิธีการสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกรายวิชานอกจากการจัดเป็นรายวิชาเฉพาะ

กลยุทธ์ที่ 2 เกี่ยวกับผู้สอนควรลดการบรรยาย ทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนชี้แนะ (facilitators) เน้นเข้าใจและเห็นความจำเป็นของหลักการผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกำหนดภาระงานที่เหมาะสมและชัดเจน ได้แก่ การสอนการวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์โดยการเน้นการประเมินผลในเชิงสร้างสรรค์ คือ เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการสอนของอาจารย์ให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้อาจารย์ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน โดยการกำหนดเป็นภาระงานที่จะต้องปฏิบัติ และจัดสรรงบประมาณสนับสนุนตลอดจนอำนวยความสะดวก รวมทั้งจัดหามาตรการที่จะช่วยกระตุ้นจิตใจในการดำเนินการวิจัย

กลยุทธ์ที่ 3 เกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนมีการจัดการเรียนการสอนที่ลดการบรรยาย เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน มีวิธีการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติเนื้อหาวิชา และระดับของผู้เรียน โดยเฉพาะในระดับปริญญาตรีที่เน้นการเรียนแบบมุ่งให้เกิดความคิดวิเคราะห์ วิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหา ตลอดจนทักษะในการกลั่นกรองหรือย่อยข้อความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ จัดกระบวนการพัฒนาทักษะในการสอนของอาจารย์ให้สามารถดำเนินการสอนตามหลักการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดโปรแกรมการพัฒนาเป็นระยะในระหว่างการทำงานรวมทั้ง

กำหนดเป็นนโยบายภาระงานที่อาจารย์จะต้องมีการพัฒนาเป็นช่วงๆ ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้น ได้แก่ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ได้แก่ การใช้อินเทอร์เน็ต การจัดการสอนกึ่งมหาวิทยาลัยเสมือนจริง (cyber university / home university) จัดให้มีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายแก่ผู้เรียนตามความสนใจและความถนัดทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัยซึ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์ที่ 4 เกี่ยวกับหลักสูตร โดยจัดหลักสูตรให้เป็นแบบบูรณาการ ได้แก่ หลักสูตรที่พัฒนารายวิชาเป็นชุดวิชา (Module) มีความยืดหยุ่นและเป็นแบบกว้างและมีความหลากหลาย เช่น การเพิ่มการจัดหลักสูตรนานาชาติ, เน้นในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรในด้านการปรับปรุงคุณภาพและมีความทันสมัย, พัฒนาหลักสูตรให้ส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการการประสานชีวิตจริงและการเตรียมการทำงานจากประสบการณ์ตรง, การจัดตั้งสมาคมวิชาชีพเพื่อดูแลคุณภาพการสอนการควบคุมมาตรฐานในการจัดการศึกษา เช่น แพทยสภาสมาคมพยาบาล สมาคมวิชาชีพครูที่ดูแลเรื่องใบประกอบวิชาชีพครู สำนักงานควบคุมมาตรฐานคุณภาพกลางเพื่อดูแลคุณภาพการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 เกี่ยวกับผู้บริหาร ผู้บริหารควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์เกี่ยวกับเรียนการสอนที่ชัดเจน มีนโยบายในการสนับสนุนทางด้านต่างๆ ในการจัดการศึกษาตลอดจนการพัฒนาการเรียนการสอนมีการวางแผนในการจัดการศึกษา โดยการกำหนดทิศทางเป้าหมายวิชาการอย่างชัดเจนตลอดจนมีการวางแผนประสานงานอย่างต่อเนื่องในการจัดการศึกษา ได้แก่ แผนการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนและความสอดคล้องของผู้เรียนในระดับต่างๆ มีการร่วมมือในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนระดับประถมศึกษาระดับมัธยมศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษามีโครงการพัฒนาทักษะทางการบริหารของผู้บริหารอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ รวมทั้งการพัฒนาทักษะความรู้ความเข้าใจทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) นอกจากนี้ในส่วนของบริหารจัดการควรเน้นที่คุณภาพของการศึกษามากกว่าเชิงปริมาณ และมีการจัดงบประมาณเพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

กลยุทธ์ที่ 6 เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมต่างๆ และการจัดการควรเน้นการผลิตบัณฑิตและการจัดการเรียนการสอนในเชิงคุณภาพมากกว่าเชิงปริมาณ โดยมีระบบการประกันและการตรวจสอบคุณภาพ จัดหาและบริการสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอ และเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนหรือการพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ได้แก่ การร่วมมือกับภาคธุรกิจเอกชนองค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆ ในการร่วมมือกันจัดการศึกษาและการผลิตบัณฑิต รวมทั้งมีการจัดตั้งเครือข่ายทางการศึกษา ได้แก่ เครือข่ายระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ การจัด

ศูนย์กลางเครือข่ายบนอินเทอร์เน็ตเพื่อแลกเปลี่ยนข้อความรู้และข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน และมี การประสานงานทุกระดับในสถาบันตั้งแต่ระดับนโยบายของมหาวิทยาลัยระดับคณะ ศูนย์ และภาควิชา ตลอดจนถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) มาใช้ในการจัดและการเรียนการสอน

2.4 มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก

2.4.1 ลักษณะองค์การ

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก เปิดการเรียนการสอนครั้งแรก เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2541ตามนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาของรัฐบาลที่ต้องการให้ผู้ที่อยู่ในภูมิภาคมีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้หน่วยงานในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยมีพันธกิจหลักในการจัดการศึกษาตามความต้องการของท้องถิ่นเพื่อให้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ส่งเสริมด้านการวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคมและท้องถิ่น ริเริ่ม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาองค์ความรู้ในด้านที่มีความเชี่ยวชาญ และทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งได้จัดตั้งบริษัท โรงเรียนสวนดุสิตขึ้นเพื่อเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับนักศึกษาด้านบริหารธุรกิจ เป็นแหล่งศึกษาวิจัยและการเรียนรู้ด้านข่าวของชุมชนและท้องถิ่น จัดตั้งโครงการโฮมเบเกอร์รี่ ใช้เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ อบรม ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาหาร ขนมอบ อีกทั้งยังมีการจัดตั้ง โรงเรียนสาธิตตลอดอุทิศ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเล็กในพื้นที่ได้มีโอกาสพัฒนา ด้านการศึกษาในระดับก่อนวัยเรียน และใช้เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการศึกษาปฐมวัย สำหรับนักศึกษา หน่วยงาน และองค์กรที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

2.4.2 การวิเคราะห์สวออร์ท (SWOT Analysis)

2.4.2.1 จุดแข็ง (Strengths)

- 1) เปิดหลักสูตรที่เป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นหลักสูตรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป
- 2) หลักสูตรผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพเป็นตัวแทนมาตรฐานการจัดการศึกษา
- 3) ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปทั้งในพื้นที่และต่างจังหวัด
- 4) มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยสามารถพัฒนาองค์ความรู้ และเผยแพร่ในวารสารทางวิชาการในระดับชาติและนานาชาติเป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาการ

5) มีโรงเรียนสาธิตละอออุทิศเป็นแหล่งการเรียนรู้ด้านการศึกษาปฐมวัย โดยนักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติควบคู่กันไป

6) ศูนย์สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับนักศึกษาทั้งในส่วนของวิชาการและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันด้านความเป็นกรเรียน เช่น บุคลิกภาพ การทำอาหาร การทำขนม มารยาท การจัดดอกไม้ และอื่นๆ โดยมีโครงการสวนดุสิตโฮมเบเกอร์รี่เป็นหน่วยสนับสนุน

2.4.2.2 จุดอ่อน (Weaknesses)

1) ค่าธรรมเนียมการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งเท่ากับมหาวิทยาลัย
2) ความพร้อมของอาคารเรียนและอาคารประกอบซึ่งไม่ได้ถูกออกแบบเพื่อความพร้อมในการจัดการเรียนระดับอุดมศึกษา ไม่สามารถใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพ

3) งานวิจัยด้านอัตลักษณ์มีน้อย

4) ไม่มีหอพักให้กับนักศึกษาในต่างจังหวัดที่สนใจเข้ามาศึกษาในศูนย์การศึกษา ที่พบว่ามีความเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

5) ขาดการประสานงานกับศิษย์เก่าทำให้ไม่ได้รับการสนับสนุนการจัดการศึกษาเท่าที่ควร รวมทั้งหน่วยงานในจังหวัดมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหน่วยงานบ่อย จึงทำให้แผนงานที่ทำร่วมกับจังหวัดขาดความต่อเนื่องไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

6) การทำงานเป็นทีมและการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร เนื่องจากศูนย์มีการยุบรวมบุคลากร การเปิด – ปิดหลักสูตร จึงทำให้บุคลากรบางส่วนต้องใช้เวลาในการพัฒนาตนเอง ไม่สามารถแสดงศักยภาพได้เต็มความสามารถ

7) หลักสูตรที่เปิดสอน ณ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง มีหลักสูตรเดียว และเป็นสาขาที่มีผู้สนใจเฉพาะกลุ่ม จึงไม่มีความหลากหลายในองค์ความรู้และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับศาสตร์สาขาอื่นๆ

8) เนื่องจากหน่วยงานประกอบของศูนย์ฯ มีหลายส่วนงาน การประสานงานและการบริหารงานยังขาดความเชื่อมโยงไปในทิศทางเดียวกัน

2.4.2.3 โอกาส (Opportunities)

1) เป็นหน่วยงานที่มีขนาดเล็ก มีความคล่องตัวในการบริหาร การขอความร่วมมือในการดำเนินการตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย และแผนกลยุทธ์ของศูนย์ฯ

2) หน่วยงานภายนอกให้ความไว้วางใจในความร่วมมือดำเนินโครงการต่างๆ ภายในจังหวัด จึงสามารถแสดงศักยภาพและนำเสนอผลงานที่เป็นที่ยอมรับและสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยได้

3) เป็นทางผ่านของเส้นทางหลักเส้นทางหนึ่งในการขยายความร่วมมือของ ประเทศประชาคมอาเซียน รวมทั้งเป็นจังหวัดที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ จึงเหมาะที่จะเป็นแหล่ง อาหาร แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และแหล่งการจัดการศึกษา

2.4.2.4 ภาวะคุกคาม (Threats)

1) มีมหาวิทยาลัยภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียงเปิดหลักสูตรการ ศึกษาปฐมวัยทำให้มีคู่แข่งทางการจัดการศึกษา

2) ระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาของประเทศไทยมีจำนวนมาก ต่อเนื่องเกือบตลอดภาคการศึกษา ทำให้บุคลากรทั้งสายสอนและสายสนับสนุนการสอนมีภาระ งานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีหลายตัวชี้วัดที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาคุณภาพ ของศูนย์การศึกษา และไม่ได้ส่งผลต่อการพัฒนานักศึกษาอย่างแท้จริง ทำให้บุคลากรต้องเสียเวลามาก ในการดำเนินการดังกล่าวส่งผลต่อการพัฒนางานด้านวิชาการของอาจารย์

3) บุคลากรยังขาดความรู้และเข้าใจในการเตรียมความพร้อมสู่อาเซียนจึงยัง ไม่สามารถผลิตองค์ความรู้ การพัฒนางาน และผลิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ

2.4.3 สภาพแวดล้อมขององค์กร

2.4.3.1 หลักสูตรและบริการต่างๆ

1) จัดการเรียนการสอนหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ ศึกษาปฐมวัย (หลักสูตรห้าปี)

2) ให้บริการวิชาการด้านการวิจัย การฝึกอบรมให้กับสถานศึกษา หน่วยงาน ภาครัฐ และเอกชน

2.4.3.2 ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมร่วม

1) ปรัชญา : เป็นศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งที่เป็นเลิศตามความเชี่ยวชาญเพื่อ ความอยู่รอดอย่างยั่งยืน

2) วิสัยทัศน์ : เป็นศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งที่มีความโดดเด่น (SMART) สามารถแข่งขันได้จัดการศึกษาตามความเชี่ยวชาญ ส่งเสริมการบริการวิชาการ มีความรับผิดชอบต่อสังคม สร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่น และได้รับการยอมรับระดับชาติ

2.4.2.3 พันธกิจ : ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพคุณธรรมได้มาตรฐานวิชาชีพศึกษาวิจัยเพื่อ พัฒนาความเชี่ยวชาญให้บริการวิชาการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและประเพณีรับผิดชอบต่อสังคมและ ท้องถิ่นโดยระบบบริหารจัดการที่เป็นเลิศ

2.4.3.4 คำนียร่วร่วม (SMART)

Standard	จัดการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ
Managements	บริหารจัดการมุ่งสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ
Advance	ต่อยอดองค์ความรู้สู่ความเชี่ยวชาญ
Research	ใช้วิจัยเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน
Technology	ก้าวทันเทคโนโลยีและการสื่อสารสู่สากล

2.4.3.5 ประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์

1. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยบนพื้นฐาน
ของความเป็นเลิศ

เป้าประสงค์ :

ทันสมัย

- 1) หลักสูตรตรงความต้องการและการจัดการเรียนการสอนมีมาตรฐาน
- 2) ผลิตบัณฑิตมีคุณภาพและคุณธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพ
- 3) ผลการวิจัยและวิชาการเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ/นานาชาติ
- 4) การมีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยของศิษย์เก่า

2. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การสานประโยชน์และความร่วมมือในการ
พัฒนาความรู้และนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภายนอกเพื่อบริการวิชาการ

เป้าประสงค์ :

- 1) ขยายโอกาสและส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา
- 2) พัฒนาองค์ความรู้เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางสังคมท้องถิ่น
- 3) ส่งเสริมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- 4) มีความพึงพอใจของผู้ใช้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การรักษาบุคลากรที่เป็นเลิศและพัฒนา
สมรรถนะของบุคลากรเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

เป้าประสงค์ :

- 1) บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในศาสตร์/วิชาชีพ
- 2) พัฒนาคณาจารย์ให้สอดคล้องกับพันธกิจของศูนย์
- 3) จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- 4) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการจัดการ

4. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : การบริหารจัดการมหาวิทยาลัยให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อความอยู่รอดและเติบโตที่ยั่งยืน

เป้าประสงค์ :

1) มีระบบการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2) มีระบบประกันคุณภาพภายในและการบริหารจัดการคล่องตัว มีธรรมาภิบาลตรวจสอบได้

3) มีระบบเครือข่ายความร่วมมือ

4) การประชาสัมพันธ์เชิงรุก

2.4.3.6 คุณลักษณะโดยรวมของบุคลากร

ผู้ปฏิบัติงานภายในศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก จำนวน 22 คน ดังนี้

1) สายบริหาร จำนวน 3 คน มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 1 คน ปริญญาโท จำนวน 2 คน สายบริหารมีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 1 คน ด้านการศึกษา จำนวน 1 คน

2) สายวิชาการจำนวน 8 คน มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 1 คน ปริญญาโท จำนวน 7 คน สายวิชาการมีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย จำนวน 6 คน ด้านคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 คน

3) สายสนับสนุน จำนวน 11 คน มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท จำนวน 4 คน ปริญญาตรี จำนวน 5 คน และต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน สายสนับสนุนมีความเชี่ยวชาญที่หลากหลายตามภาระหน้าที่ เช่น ทะเบียนวัดผลวิจัย การเงิน ชุรการ กิจการนักศึกษา แนะนำประชาสัมพันธ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และพนักงานขับรถ

ศูนย์มีสวัสดิการในการดูแลอาจารย์และเจ้าหน้าที่ เช่น ประกันสังคม ตรวจสอบสุขภาพประจำปี เป็นต้น

2.4.3.7 ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก มีอาคารสถานที่ เทคโนโลยี อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความพร้อม ดังนี้

1) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีอาคารที่ใช้จัดการเรียนการสอน 2 อาคาร มีอาคารปฏิบัติการด้านปฐมวัย 3 ชั้น 1 อาคาร ห้องกิจการนักศึกษา ห้องสารสนเทศ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

2) ด้านการให้บริการวิชาการ มีศูนย์วิจัยและพัฒนาท้องถิ่น ศูนย์ฝึกอบรม บริษัท โรงสีข้าวสวนดุสิต

3) ด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์ มีระบบ LAN Network ระบบ Wireless Network ทุกพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัย

4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีห้องพยาบาล โสมเบเกอรี่ และเครื่องใช้สำนักงานอื่นๆ ที่มีความสะดวก

2.4.3.8 กฎหมายระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสวนดุสิต และมีค่านิยมร่วมของศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง เพื่อขับเคลื่อนองค์กรไปด้วยกัน ได้แก่ ความมีมาตรฐาน การบริหารจัดการดี มีการต่อยอดองค์ความรู้ โดยใช้วิจัยเป็นฐาน และก้าวทันเทคโนโลยี

2.4.3.9 ลูกค้ำและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ลูกค้ำ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ มหาวิทยาลัย บุคลากร ผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชน

2) ด้านการบริการวิชาการลูกค้ำ ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ และประชาชนทั่วไป ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ มหาวิทยาลัย บุคลากร โรงเรียน หน่วยงานต่างๆ และชุมชน

3) ด้านเทคโนโลยีการวิจัยลูกค้ำ ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร หน่วยงานภาครัฐ เอกชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ มหาวิทยาลัย บุคลากร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน

4) ด้านการฝึกอบรมและบริหารการท่องเที่ยวลูกค้ำ ได้แก่ บุคลากร หน่วยงานภาครัฐ เอกชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ มหาวิทยาลัย บุคลากร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน

2.4.3.9 ผู้ส่งมอบ

1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้ปกครอง โดยทางศูนย์มีโครงการประชุมผู้ปกครอง และจัดกิจกรรมร่วมกับชมรมผู้ปกครอง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างศูนย์ฯ กับผู้ปกครอง โรงเรียน ซึ่งเป็นสถานศึกษาต้นสังกัดของนักศึกษา โรงเรียนได้จัดโครงการบริการวิชาการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้งานวิจัยเป็นฐานให้กับโรงเรียนมัธยมในเขตพื้นที่ที่ส่งนักศึกษาเข้ามา เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี และเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน

2) ด้านการบริการวิชาการศูนย์ฯ ได้ทำ MOU ไว้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อบริการวิชาการด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

3) ด้านเทคโนโลยีการวิจัยศูนย์ฯ ได้ทำ MOU ไว้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการดำเนินงานด้านการวิจัยและประเมินผล และการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและการพัฒนาท้องถิ่น โรงเรียนที่ส่งนักศึกษาเข้ามาศึกษาที่ศูนย์ฯ เพื่อพัฒนาด้านการวิจัยในชั้นเรียน และการวิจัยเพื่อทำผลงานทางวิชาการ

4) ด้านการฝึกอบรมศูนย์ฯ ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ด้านการวิจัย และด้านอื่นๆ ให้กับมหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษาต่างๆ และผู้สนใจทั่วไป รวมทั้งให้บริการกับโรงเรียนที่ส่งนักศึกษาเข้ามาศึกษาที่ศูนย์ฯ เพื่อเป็นการบริการวิชาการที่ช่วยสร้างความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์

5) ด้านการบริหารการท่องเที่ยว ศูนย์ฯ ได้จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและบริหารการท่องเที่ยว เพื่อเป็นศูนย์กลางในการบริหารการท่องเที่ยว รองรับการเดินทางของเมืองจันทน์นครนายก เพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวโดยได้ร่วมกับองค์ภาครัฐ ได้แก่ การท่องเที่ยวจังหวัด เอกชน และสถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และชุมชน

2.4.3.10 สภาพแวดล้อมด้านการแข่งขัน

1) คู่แข่งที่สำคัญและคู่ความร่วมมือ

(1.1) คู่แข่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ และวิทยาลัยชุมชนสระแก้วซึ่งเปิดสอนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเช่นเดียวกัน

(2.2) คู่เทียบ ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว.) ซึ่งเปิดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ทั้งในระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา

(3.3) คู่ความร่วมมือ ได้แก่ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นพันธมิตรทั้งทางด้านบุคลากร หลักสูตร และนวัตกรรม

2) ปัจจัยสำคัญที่กำหนดความสำเร็จการบริหารจัดการเชิงรุก โดยการเข้าถึงนักศึกษาซึ่งเป็นลูกค้า ถึงทุกโรงเรียน และสร้างพันธมิตรไว้กับโรงเรียนต่างๆ โดยการให้บริการวิชาการด้านการวิจัยการจัดการเรียนการสอน และการฝึกอบรมให้กับโรงเรียนในพื้นที่เป้าหมาย โดยปัจจุบันมีการจัดทำบันทึกความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ในระดับท้องถิ่นเพื่อเป็นคู่ความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรของทั้งสองฝ่ายจะสร้างความได้เปรียบให้กับมหาวิทยาลัย ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่บริการ ได้แก่ จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว ซึ่งองค์กรที่ทำบันทึกความร่วมมือ ได้แก่ ท้องถิ่นจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสถานศึกษาในเขตพื้นที่บริการ โดยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ฯ นครนายกให้บริการตามความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย เช่น การจัดการศึกษาด้านการศึกษาปฐมวัย การวิจัยและการฝึกอบรม เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ฯ นครนายกเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

3) แหล่งข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการเปรียบเทียบ ได้แก่ หลักสูตร บุคลากร ผลงานวิจัย นวัตกรรมสื่อเทคโนโลยี

2.4.3.11 ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ความท้าทายเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ ได้แก่

- 1) จัดการศึกษาด้านการศึกษาปฐมวัยให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ
- 2) ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานด้านการวิจัยสู่มาตรฐานสากล
- 3) บริการวิชาการตามความเชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาองค์กร หน่วยงาน และท้องถิ่น
- 4) บริหารจัดการแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์โดยใช้รูปแบบการสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์

การแสวงหาความร่วมมือระหว่างศูนย์ฯ กับหน่วยงาน ได้แก่ โรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ส่งมอบนักศึกษาเข้ามาศึกษาต่อ โดยศูนย์ฯ ให้บริการวิชาการ และความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นผู้รับนักศึกษาที่จบการศึกษาไปเป็นบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งศูนย์ฯ ได้ทำ MOU ไว้เพื่อเป็นคู่ความร่วมมือที่สำคัญในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ

2.4.3.12 ทิศทางการพัฒนาการดำเนินงานในอนาคต

- 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดนครนายกให้ได้มาตรฐานการจัดการศึกษาในระดับเดียวหรือใกล้เคียงกับโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (ละอออุทิศโมเดล)
- 2) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษา การศึกษาวิจัยให้ได้รับการยอมรับในระดับประเทศภายใน 4 ปี โดยใช้รูปแบบการพัฒนาศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการศึกษาปฐมวัย และประถมศึกษา
- 3) เปิดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญ เช่น สาขาทางการวิจัย และสาขาการศึกษาปฐมวัย
- 4) เป็นศูนย์ข้อมูล ทดลอง ผลิตภัณฑ์และนวัตกรรม ศึกษาวิจัย ฝึกอบรมและศูนย์การเรียนรู้ด้านการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยและประถมศึกษา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุญส่ง หาญพานิช (2546, น. 112-118) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย” โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวความคิดเกี่ยวกับธรรมชาติความรู้องค์ความรู้ และการบริหารจัดการศึกษาของไทย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการความรู้ กระบวนการจัดการความรู้ โครงสร้างพื้นฐานของการบริหารจัดการความรู้ โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์อธิการบดีและการสอบถามผู้บริหารระดับผู้อำนวยการขึ้นไป 2) การจัดทำร่างรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทยโดยนำผลสรุปจากการวิเคราะห์สาระจากการสัมภาษณ์อธิการบดี และจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม นำมาสรุปเป็นข้อค้นพบเพื่อใช้เป็นฐานในการสร้างร่างรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย และ 3) การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยผู้ทรงคุณวุฒิหลังจากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์ (2547, น.73-84) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ” โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดกรอบความคิดในการวิจัยโดยศึกษาเอกสารและแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาด้านแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถานศึกษาและสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) การศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและ 5) การปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ (2547, น.171) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของคณบดี” โดยดำเนินการวิจัยเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัยโดยศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ 3) การศึกษาและประมวลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 4) การพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดี 5) การตรวจสอบและการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ รูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และ 6) การปรับปรุงรูปแบบและนำเสนอรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดี

กฤษฎผล จันทรพรหม (2548, น. 88) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การศึกษารูปแบบมหาวิทยาลัยเสมือนจริงที่เหมาะสมสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย” โดยดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบมหาวิทยาลัยเสมือนจริง โดยศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารตำราบทความวิจัยฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเสมือนจริง 2) การสังเคราะห์รูปแบบองค์ประกอบโครงสร้างของรูปแบบมหาวิทยาลัยเสมือนจริงโดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างเป็นรูปแบบมหาวิทยาลัยเสมือนจริง 3) การพัฒนารูปแบบมหาวิทยาลัยเสมือนจริงโดยใช้กระบวนการวิจัยแบบเดลฟายเพื่อรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 10 คนจำนวน 3 รอบ และ 4) การทดสอบความเหมาะสมของรูปแบบมหาวิทยาลัยเสมือนจริงสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่พัฒนาขึ้นในขั้นตอนที่ 3 มาจัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบหลังจากนั้นจึงกำหนดรูปแบบมหาวิทยาลัยเสมือนจริงที่เหมาะสมสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

ชนกนารถ ชื่นเชย (2550, น. 72 - 79) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน” โดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการศึกษาต่อเนื่องสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การนำข้อมูลจากการศึกษามาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อพัฒนาเป็นกรอบของรูปแบบในการจัดการศึกษาต่อเนื่องของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 3) การศึกษาความเหมาะสมและเป็นไปได้ โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 19 คน โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย และ 4) การตรวจสอบประสิทธิภาพและความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่พัฒนาขึ้นในขั้นตอนที่ 3 มาจัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้สำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องหลังจากนั้นจึงกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องจากองค์ประกอบที่พัฒนาขึ้น

พรจันทร์ พรศักดิ์กุล (2550, น. 163 - 175) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบกระบวนการงบประมาณของโรงเรียนที่บริหารงบประมาณแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยดำเนินการวิจัยเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณโดยการวิเคราะห์เอกสารและฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต 2) การศึกษากระบวนการงบประมาณและการมีส่วนร่วมในกระบวนการงบประมาณของสถานศึกษาที่ดำเนินการในปัจจุบัน โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาและรอง

ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่รับผิดชอบงานงบประมาณวิเคราะห์เอกสารงบประมาณของโรงเรียน และ สอบถามความคิดเห็นของครูผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษาประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

- 3) การจัดทำร่างรูปแบบกระบวนการงบประมาณของโรงเรียนที่บริหารงบประมาณแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน
- 4) การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบโดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
- 5) การปรับปรุงรูปแบบและนำเสนอรูปแบบกระบวนการงบประมาณของโรงเรียนที่บริหารงบประมาณการใช้โรงเรียนเป็นพื้นฐาน

อัมพร พงษ์กัสนานันท์ (2550) การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างรูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2) ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่ (1) สร้างรูปแบบได้วิจัยตามกระบวนการเทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง (Modified Delphi Techniques) กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 22 คน และ (2) ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติโดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 124 คน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบสถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน(Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ค่าความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสถิติ t-test ระดับนัยสำคัญที่ .01

ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนสร้างรูปแบบผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันระดับมากที่สุด และขั้นตอนประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ พบว่า มีความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า รูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดสูงกว่าผู้บริหารที่มีความคิดเห็นในระดับมาก และเมื่อพิจารณาทุกองค์ประกอบพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 138 ข้อ และมีจำนวน 1 ข้อ ที่ไม่แตกต่างกันรูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ 1) ปรัชญาและหลักการจัดการศึกษาเป็นการผสมผสานความเชื่อและความคิดของปรัชญาเพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับสภาพปัญหาผู้เรียนเน้นคุณธรรม จริยธรรม 3) การจัดการเรียนรู้โดยในด้านการจัดวิธีการเรียนรู้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพร้อมในการจัดแบบชั้นเรียนมากกว่าวิธีอื่นๆ 4) การประเมินผลการเรียนรู้ประเมินทั้งด้านความรู้ทักษะ ประสพการณ์คุณธรรมจริยธรรมและผู้เรียนต้องได้รับการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน 5) การเทียบโอนความรู้และประสพการณ์ และการเทียบระดับการศึกษาให้ผู้เรียนนำความรู้

ประสบการณ์ที่สะสมไว้มาเทียบ โอนเพื่อศึกษาต่อในระดับเดียวกันหรือระดับที่สูงขึ้น 6) การบริหาร และการจัดการศึกษาต้องพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษานอกระบบ 7) กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้เรียนในวัยเรียนที่มีปัญหาในด้านต่างๆผู้ที่ออกจากโรงเรียนกลางคันด้วยเหตุใดก็ตาม 8) การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนต้องให้การสนับสนุนการเรียนรู้ของบุตรหลานร่วมกิจกรรม และสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน ส่วนปัจจัยและเงื่อนไขที่สนับสนุนให้การจัดการศึกษานอกระบบ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำเร็จหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักบริหารงาน การศึกษานอกโรงเรียนต้องร่วมกันกำหนดนโยบายให้มีความรู้ความเข้าใจจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือ การปฏิบัติ นอกจากนี้ผลวิจัยยังพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้ ไปประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทของ โรงเรียนซึ่งมีความพร้อมทั้งอาคารสถานที่บุคลากรคิดเป็น ร้อยละ 61.90 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีความพร้อมมากที่สุด โดยผู้บริหารให้ความคิดเห็นว่าครูและ บุคลากรทางการศึกษาต้องการความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบ

กาญจนา บุญส่ง (2551) การพัฒนาตัวบ่งชี้บทธาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้ บทธาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และเพื่อ ทดสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงเส้นตัวบ่งชี้บทธาทความเป็น มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่ม ตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 261 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้โปรแกรม SPSS และใช้ โปรแกรม LISREL Version 8.72 ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อทดสอบความสอดคล้อง ของโมเดลโครงสร้างเชิงเส้น บทธาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบุรีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบหลักทั้ง 7 องค์ประกอบ คือ การ จัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การบริหารจัดการและ ทรัพยากรเป็นองค์ประกอบสำคัญของบทธาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของบัณฑิต (.78) องค์ประกอบด้านทรัพยากร (.77) องค์ประกอบ ด้านการบริหารจัดการ (.70) องค์ประกอบด้านการวิจัย (.64) องค์ประกอบด้านการทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรม (.64) องค์ประกอบด้านการบริการวิชาการ (.58) และองค์ประกอบด้านการเรียนการสอน

(.55) ซึ่งทั้ง 7 องค์ประกอบหลักจะต้องปฏิบัติผ่านตัวแปรที่เป็นตัวบ่งชี้บทบาทความเป็นมหาวิทยาลัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น 47 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ด้านการเรียนการสอน 10 ตัวบ่งชี้ ด้านการวิจัย 7 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริการวิชาการ 6 ตัวบ่งชี้ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 5 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารจัดการ 7 ตัวบ่งชี้ ด้านคุณลักษณะของบัณฑิต 6 ตัวบ่งชี้ และด้านทรัพยากร 6 ตัวบ่งชี้ ผลการทดสอบความเที่ยงตรงของโมเดลโครงสร้างเชิงเส้น ตัวบ่งชี้บทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยใช้ค่าไค-สแควร์ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้วพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศวีวรรณ เกียรติสุรนนท์. (2554) การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรเอกชนจังหวัดศรีสะเกษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรเอกชนจังหวัดศรีสะเกษ ได้ดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิของจังหวัดศรีสะเกษ 2) ประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรเอกชน โดยการจัดประชุมกลุ่มสนทนา 3) ทดลองใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรเอกชนที่โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัยแล้ว ประเมินผล และ 4) ปรับปรุงรูปแบบจากผลการทดลองผลการวิจัยได้รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรเอกชนจังหวัดศรีสะเกษที่มีความสมบูรณ์ถูกต้องเหมาะสมปฏิบัติได้และสถานศึกษาได้รับประโยชน์ ซึ่งประกอบด้วย คณะอนุกรรมการจากองค์กรเอกชนเข้าร่วมบริหารจัดการใน 6 ฝ่าย คือ วิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล บริหารงานทั่วไป ประคมเงินทุนเพื่อพัฒนาสถานศึกษาและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการของสถานศึกษา โดยมีการร่วมกันกำหนดหน้าที่ของแต่ละฝ่ายไว้ด้วย

ศรีสมพร ทรวงแก้ว และคณะ. (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความร่วมมือในการจัดการศึกษาภาคปฏิบัติในชุมชน สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต : กรณีศึกษา ความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์และศูนย์สุขภาพชุมชนการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาและมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ และศูนย์สุขภาพชุมชนในการจัดการศึกษาภาคปฏิบัติในชุมชน การศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะศึกษาสภาพการจัดการศึกษาภาคปฏิบัติในชุมชน ระยะสร้างและพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาภาคปฏิบัติในชุมชน และระยะทดลองใช้รูปแบบและติดตามประเมินผลผลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาภาคปฏิบัติในชุมชน พบว่า การจัดการศึกษาภาคปฏิบัติในชุมชนที่ผ่านมา เป็นไปตามแผนการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลฯ โดยที่ภาคีเครือข่าย

มีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย เพื่อพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษาภาคปฏิบัติผู้เกี่ยวข้องได้ กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาภาคปฏิบัติในชุมชน 8 ขั้นตอน ประกอบด้วย การกำหนดนโยบายความร่วมมือ การเตรียมความพร้อม การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพ อาจารย์นิเทศ การเสริมสร้างพลังอำนาจให้นักศึกษา การเสริมสร้างพลังอำนาจให้ชุมชน การดำเนินการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลความร่วมมือ จากนั้นได้มีการส่งนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 2 ลงฝึกภาคปฏิบัติในชุมชนภายใต้ความร่วมมือดังกล่าว หลังสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลคะแนนประเมินการฝึกปฏิบัติงานในชุมชนอยู่ในระดับดี นอกจากนี้ผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกภาคปฏิบัติในชุมชนมีความพึงพอใจรูปแบบความร่วมมือในการฝึกภาคปฏิบัติในระดับดีมาก หลังจากการถอดบทเรียนการฝึกภาคปฏิบัติในชุมชน พบปัจจัยแห่งความสำเร็จ 3 ประการ คือ การเป็นหุ้นส่วน การให้คุณค่ากันและกัน และการสร้างพลังปัญญาผลการศึกษาเสนอแนะให้วิทยาลัยพยาบาลควรรูปแบบการสร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษาภาคปฏิบัติในชุมชนไปใช้ในการจัดการศึกษา โดยเน้นการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วน การให้คุณค่ากันและกันและการสร้างพลังปัญญา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ควรมีการจัดทำรูปแบบรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ตามเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานการอุดมศึกษาในระดับหลักสูตร โดยรูปแบบประกอบด้วยความร่วมมือในด้านต่อไปนี้

1. เป้าหมายและวัตถุประสงค์หลักสูตร
2. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
3. เนื้อหารายวิชา
4. กระบวนการเรียนการสอน
5. งานวิจัย
6. โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย
7. ระบบกำกับคุณภาพหลักสูตร

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ผู้วิจัยได้ใช้วิธี วิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาและพัฒนาารูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้าน คุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก เป็นการศึกษาวเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดโดยใช้การวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis) และสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interviews) เพื่อสร้างเป็นกรอบของตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการ การศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร ซึ่งเป็นวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการ การศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้ง นครนายก เป็นขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าเอาร่างรูปแบบในขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนาเป็น แบบสอบถาม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียแสดงความคิดเห็นว่ารูปแบบความ ร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัย สวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ จริงหรือไม่ ซึ่งเป็นวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research)

เพื่อให้การวิจัยมีประสิทธิผลและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนด รายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มตัวอย่างไว้ ดังนี้

3.1.1 ผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์

3.1.1.1 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา

3.1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้ เป็นผู้กำหนดนโยบาย เป็นผู้มึบทบาทด้านการจัดการศึกษาระดับสูงของมหาวิทยาลัย และผู้ที่เกี่ยวข้องกับด้านการจัดการศึกษาของท้องถิ่นและเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับสูง (Well - known) มีทักษะประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถในด้านนโยบาย การบริหารและการประกันคุณภาพในระดับหลักสูตร ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งสัดส่วนผู้ให้สัมภาษณ์เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัย กลุ่มผู้นำท้องถิ่น กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต รวม 10 คน ประกอบด้วย

1. อธิการบดีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการศูนย์การศึกษา
3. คณบดีคณะครุศาสตร์
4. ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก
5. ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครนายก
6. ตัวแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครนายก
7. ตัวแทนผู้นำท้องถิ่นจังหวัดนครนายก
8. ตัวแทนองค์กรภาคเอกชนในจังหวัดนครนายก
9. ตัวแทนของผู้ปกครองนักศึกษา
10. ตัวแทนของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดนครนายก

3.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3.1.2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษาในจังหวัดที่เป็นเป้าหมายของบัณฑิตที่จบการศึกษาจะไปทำงาน ได้แก่ จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว

3.1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มี ส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษาในจังหวัดที่เป็นเป้าหมายของบัณฑิตที่จบการศึกษาจะไป ทำงาน ได้แก่ จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และ จังหวัดสระแก้ว ได้มาด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร หน่วยงาน/บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาทั้งภาคปกติและ ภาคพิเศษ โดยการเทียบอัตราส่วน จำนวน 316 คน

3.2 เครื่องมือในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.2.1.1 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง ผู้นำท้องถิ่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเป็น แบบเชิงโครงสร้าง ได้มาจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) วิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องพัฒนาหัวข้อการสัมภาษณ์ตามหลักการ ทฤษฎีการมีส่วนร่วม และการ ประกันคุณภาพมาตรฐานระดับหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา โดยมีขั้นตอนในการ ดำเนินการต่อไปนี้

- 1) วิเคราะห์หลักการ แนวคิดทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา
- 2) นำข้อสรุปที่ได้มาจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อใช้เป็น กรอบในการสร้างแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 1 ฉบับ
- 3) สร้างแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และนำเสนอ แบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา
- 4) นำแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่ได้รับความ เห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ซึ่งผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Method) โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติประกอบด้วย ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 5) นำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา มาสรุปเป็นข้อ คำถามที่เป็นแนวปฏิบัติในรูปแบบต่อไป

3.2.1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการ จัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอก

สถานที่ตั้งนครนายก ที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน นำมาหาความถี่ของความคิดเห็น และความสอดคล้องของเนื้อหาในแต่ละด้าน ได้แนวทางการร่วมมือตามองค์ประกอบมาตรฐานคุณภาพพระคัมภีร์แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น จำแนกเป็นเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ด้านการบริหาร ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ไปปฏิบัติในด้าน

- 1) กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จำนวน 9 ข้อ
- 2) กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ จำนวน 9 ข้อ
- 3) เลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน จำนวน 9 ข้อ
- 4) จัดกระบวนการเรียนการสอน จำนวน 9 ข้อ
- 5) ส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย จำนวน 8 ข้อ
- 6) พัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย

จำนวน 8 ข้อ

- 7) กำกับคุณภาพหลักสูตร จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของต่อรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้ความหมายของค่าระดับความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง นำไปปฏิบัติได้มากที่สุด
- 4 หมายถึง นำไปปฏิบัติได้มาก
- 3 หมายถึง นำไปปฏิบัติได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง นำไปปฏิบัติได้น้อย
- 1 หมายถึง นำไปปฏิบัติได้น้อยที่สุด

3.2.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.2.2.1 การตรวจสอบค่าความตรง (Content Validity) นำแบบสอบถามรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้ง ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและวัดผล ด้านการประกันคุณภาพและการพัฒนาหลักสูตร การจัดการศึกษาท้องถิ่น จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ ชวาระนอง
การจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง
2. ดร.วิโรจน์ พรหมสุด
วิจัย วัดผล และสถิติการศึกษา
3. ดร.ไอศูรย์ ศีร์ตัน
การจัดการศึกษาท้องถิ่น
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพรรณ ชีรพงษ์
ประธานหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยม
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร ถาวรธิวาสัน
การประกันคุณภาพการอุดมศึกษา

ได้แบบสอบถามที่มี IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จำนวน 58 ข้อ

3.2.2.2 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของ ครอนบาค (α - Coefficient Alpha) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) ด้านกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93
- 2) ด้านกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91
- 3) ด้านเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93
- 4) ด้านจัดกระบวนการเรียนการสอน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93
- 5) ด้านส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94
- 6) ด้านพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94
- 7) กำกับคุณภาพหลักสูตร จำนวน 9 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสำรวจความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่น หัวหน้าสถานศึกษา หน่วยงานในการจัดการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

3.3.1 ทำหนังสือจากผู้วิจัยเพื่อขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัยไปสู่กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3.2 ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.3.3 นำข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าสถิติร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ในการนำไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ดำเนินการดังนี้

ระดับความคิดเห็นต่อการนำรูปแบบไปปฏิบัติได้ทั้ง 5 ระดับ ผู้วิจัยคำนวณหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS (Statistical Package for the Social Sciences) สำหรับข้อความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ คำนวณจากค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์กำหนดค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.21 – 5.00	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ มากที่สุด
3.41 – 4.20	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ มาก
2.61 – 3.40	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ปานกลาง
1.81 – 2.60	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ น้อย
1.00 – 1.80	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ข้อความนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ น้อยมาก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ได้ใช้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และคำนวณด้วยค่าความถี่ และร้อยละ

3.5 เกณฑ์ในการคัดเลือกรูปแบบที่สมบูรณ์

การเปรียบเทียบความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรูปแบบ พิจารณาคัดเลือกรูปแบบการปฏิบัติที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า มีระดับความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.41 ขึ้นไป มานำเสนอเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถิติพรรณนาสำหรับการวิจัย โดยการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ ค่าสถิติพื้นฐาน

3.6.1 ค่าร้อยละ

3.6.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.6.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ผู้วิจัยได้ใช้วิธี วิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาและพัฒนาารูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้าน คุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก เป็นการศึกษาวเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิด โดยใช้การวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis) และสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interviews) เพื่อสร้างเป็นกรอบของตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการ การศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร ซึ่งเป็นวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการ การศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้ง นครนายก เป็นขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าเอาร่างรูปแบบในขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนาเป็น แบบสอบถาม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียแสดงความคิดเห็นว่า รูปแบบความ ร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัย สวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ จริงหรือไม่ ซึ่งเป็นวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผลการนำเสนอสามารถสรุปเป็น ประเด็นได้ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาและพัฒนาารูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้าน คุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ ตั้งนครนายก

ระยะที่ 1 การศึกษาวิจัยในส่วนนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธี การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) และการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา จากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีแนวปฏิบัติใน 7 ด้าน ดังนี้

1) ด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์หลักสูตร

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา พบว่า การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นส่วนที่มีความสำคัญ เนื่องจากจุดมุ่งหมายจะบอกถึงทิศทางของหลักสูตรว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้ขึ้นไปในลักษณะใด การกำหนดเป้าหมายต้องคำนึงถึงความต้องการของท้องถิ่นเป็นหลัก ดังนั้น ท้องถิ่นจึงควรเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะบอกความต้องการ ซึ่งเป็นลักษณะของการจัดการศึกษาที่ใช้ชุมชนเป็นฐานในการ กำหนดมาตรฐานของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล รวมทั้งการให้ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เพื่อให้นักศึกษาที่จบ การศึกษาได้รับการยอมรับจากสังคม สามารถทำงานและใช้ชีวิตอยู่ได้ในสังคมท้องถิ่นนั้นอย่างมีความสุข และสามารถพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบท สภาพและความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ ในทางปฏิบัติมีผู้ทรงคุณวุฒิได้กล่าวว่า

“การกำหนดเป้าหมายต้องคำนึงถึงความต้องการของท้องถิ่น โดยการเชิญท้องถิ่นเข้ามา เป็นกรรมการพัฒนาหลักสูตร”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 1, สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

“การที่มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เป็นมหาวิทยาลัยที่อยู่ในชุมชน และให้ความร่วมมือกับ ชุมชนมาโดยตลอด ดังนั้นควรให้ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 8, สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม, 2558)

“ในขั้นตอนกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ได้มาตรฐานท้องถิ่นควร เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นถึงลักษณะบัณฑิตที่ชุมชนหรือท้องถิ่นต้องการ ว่าควรมี ลักษณะอย่างไร”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 6, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม, 2558)

“ควรให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการกำหนดครุปฐมวัยเพราะจะทำให้เกิดความร่วมมือในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 10, สัมภาษณ์, 6 มกราคม, 2559)

“เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่มีมาตรฐานควรจะต้องร่วมมือทุกฝ่ายในการเสนอแนะนโยบาย หรือทิศทางในการพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้นำท้องถิ่น ประชาชน ผู้ปกครอง ต้องมาประชุมวิเคราะห์ร่วมกันในการกำหนดทิศทางในการพัฒนาท้องถิ่นและการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นนั้นๆ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 3, สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 9, สัมภาษณ์, 4 มกราคม, 2559)

“ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่น และผู้ปกครองรวมถึงผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ในท้องถิ่น ร่วมพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ว่าต้องการให้นักศึกษาที่จบการศึกษามีหน้าตาเป็นอย่างไร มีความรู้อะไร หรือมีบุคลิกความสามารถด้านไหนอย่างไร ที่จะมาช่วยพัฒนาหรือเข้ามาทำงานได้ตรงหรือเหมาะกับบริบทของท้องถิ่นนั้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 8, สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 10, สัมภาษณ์, 6 มกราคม, 2559)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 9, สัมภาษณ์, 4 มกราคม, 2559)

“ในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครุปฐมวัย ควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับท้องถิ่นนั้นๆ และควรให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 9, สัมภาษณ์, 4 มกราคม, 2559)

“การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรต้องสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายที่ร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ จะต้องให้ความเห็นชอบในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์นั้นด้วย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 4, สัมภาษณ์, 12 มกราคม, 2559)

“การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ควรเชิญผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และเข้ามามีส่วนร่วมในการ รับรู้ นโยบาย แผนการพัฒนาและแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 1, สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 4, สัมภาษณ์, 12 มกราคม, 2559)

2) ด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา พบว่า ในการ กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้ได้หลักสูตรที่มีมาตรฐาน จะต้องเน้นคุณสมบัติของ การเป็นครูที่ดี มีจริยธรรม คุณธรรม อุดม และซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ปฏิบัติตนเป็นบุคคลที่มีค่าใน สังคมบนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย พัฒนาสมรรถนะระหว่างเรียน ส่งเสริมการเป็นครูมืออาชีพ และ สร้างระบบควบคุมคุณภาพ และท้องถิ่น ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต ที่ตรงกับสภาพและต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สืบสานจารีต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยขอความร่วมมือ เช่น การ ปฐมนิเทศ การประชุมผู้ปกครอง และท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมกำหนดคุณลักษณะด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ในทางปฏิบัติมีผู้ทรงคุณวุฒิได้กล่าวว่า

“ท้องถิ่นและผู้ใช้บัณฑิตร่วมกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตให้ตรงตาม ความต้องการของท้องถิ่น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 1, สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน, 2558)

“ท้องถิ่นควรสอดคล้องดูแลและให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักศึกษา กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตที่ต้องกับความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สืบสาน จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยขอความร่วมมือ เช่น การปฐมนิเทศ การประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 1, สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

“ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้ได้ หลักสูตรที่มีมาตรฐาน โดยการมีส่วนร่วมกำหนดคุณลักษณะด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 6, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม, 2558)

“คุณลักษณะด้านความรู้แต่ละท้องถิ่นมีความต้องการในรายละเอียดที่แตกต่างกันจึงควรให้มีส่วนร่วมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นนอกเหนือจากความรู้ตามวิชาชีพของครูประถมวัยด้านพฤติกรรม คิดว่าทุกท้องถิ่นมีความต้องการมันเหมือนกันที่ต้องการครูที่เป็นตัวอย่างแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กมีความเมตตา มีบุคลิกที่เหมาะสมกับความเป็นครู”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 10, สัมภาษณ์, 6 มกราคม, 2559)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 7, สัมภาษณ์, 14 มกราคม, 2559)

“ควรให้ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนให้นักเรียนเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรที่มีมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 10, สัมภาษณ์, 6 มกราคม, 2559)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 4, สัมภาษณ์, 12 มกราคม, 2559)

“ผู้ปกครองหรือคนในท้องถิ่นควรเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยขอความร่วมมือ เช่น การปฐมนิเทศ การประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ และร่วมประเมินติดตามพฤติกรรมของนักศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการนำมาปรับปรุงหลักสูตร”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 6, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม, 2558)

“ประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมต่างๆ ที่ นักศึกษาทำเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ในสาธาณะชนรับทราบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 1, สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 8, สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม, 2558)

3) ด้านเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา พบว่าในการเลือก เนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความหมาย นับเป็นกระบวนการที่สำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น หากชุมชนหรือท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ ศึกษาจะทำให้มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาได้ตรงกับความต้องการ และสามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ใน ท้องถิ่นนั้นมาใช้ในการเพิ่มศักยภาพ และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เช่น การสนับสนุน ทรัพยากรการศึกษา รวมถึงการเชิญผู้ที่มีความรู้และมีเวลาว่างมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านวิชาการ ด้านภูมิปัญญากับนักศึกษา ย่อมเกิดผลดีทั้งต่อมหาวิทยาลัยที่ได้บุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ ตรงหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ และจะทำให้บุคลากรดังกล่าวมีภาคภูมิใจที่ได้สอนบุตรหลานใน มหาวิทยาลัย รวมถึงนักศึกษาจะมีความเคารพและนับถือในตัวของบุคลากร ผู้ทรงคุณวุฒิหรือปราชญ์ ท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับท้องถิ่น ดังนั้น ท้องถิ่นจึงควรมีการปรึกษาหารือ หรือกำหนดลักษณะองค์ความรู้ เนื้อหาที่จะสอน รวมทั้งกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาหรือผู้เรียน เกิดทักษะที่จำเป็นรวมถึงเจตคติต่อวิชาชีพ การปรับตัว การอยู่ได้ในสังคม เป็นการกำหนดเนื้อหาที่ จำเป็นต่อการเรียนการสอนหรือการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงที่สอดคล้องกับบริบทของ ท้องถิ่นจริงๆ รวมทั้งการร่วมกำหนดคุณลักษณะของผู้สอนและจุดเน้น โครงสร้างของรายวิชาที่ ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เสนอแนะเนื้อหาหรือองค์ความรู้ของท้องถิ่นไว้ในหลักสูตร กำหนดรายวิชา ที่เป็นความต้องการของท้องถิ่นหรือความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่น ในทางปฏิบัติมี ผู้ทรงคุณวุฒิได้กล่าวว่า

“การนำประชาชนและชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นับเป็น กระบวนการที่สำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 1, สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

“ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหารายวิชาให้ผู้เรียนได้เรียนให้หลักสูตรมีมาตรฐาน โดยกำหนดเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 6, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม, 2558)

“ควรเชิญผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นในการกำหนดเนื้อหารายวิชาให้ผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 1, สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 3, สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 7, สัมภาษณ์, 14 มกราคม, 2559)

“การเชิญผู้ที่มีความรู้และมีเวลาวางมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านวิชาการ ด้านภูมิปัญญากับนักศึกษา ย่อมเกิดผลดีทั้งต่อมหาวิทยาลัยที่ได้บุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ตรงเพิ่ม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 8, สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 4, สัมภาษณ์, 12 มกราคม, 2559)

“ผู้ทรงคุณวุฒิหรือปราชญ์ท้องถิ่นร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา รวมถึงควรมีการปรึกษาหารือหรือกำหนดลักษณะองค์ความรู้ เนื้อหาที่จะสอน รวมทั้งกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาหรือผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นรวมถึงเจตคติต่อวิชาชีพ การปรับตัว การอยู่ได้ในสังคม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 6, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม, 2558)

“ควรแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลักสูตรเพื่อให้มีการลงมือปฏิบัติจริง และสามารถนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์กับเด็กเล็กในอนาคต”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 10, สัมภาษณ์, 6 มกราคม, 2559)

“ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมเสนอแนะวิธีการวัดผลที่เหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 3, สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม, 2558)

4) ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา พบว่าในการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านกระบวนการเรียนการสอนน่าจะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ใน 2 ลักษณะ คือ มาเป็นผู้ให้ความรู้ประสบการณ์และให้ความอนุเคราะห์สถานที่ อำนาจ ความสะดวก ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ในการฝึกประสบการณ์สำหรับนักศึกษา รวมถึงการประชาสัมพันธ์ หลักสูตรกิจกรรมทางการศึกษา การเป็นผู้สนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา รวมทั้งการตรวจสอบการจัดการศึกษา เช่น เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย หรือเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการให้ข้อมูลของนักศึกษา หรือเข้ามาเป็นคณะกรรมการในการตรวจสอบ คุณภาพการจัดการศึกษา การให้บริการชุมชน โดยสถานศึกษาให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ ชุมชน ให้ชุมชนใช้สถานที่ของมหาวิทยาลัยในการทำกิจกรรม ให้ชุมชนใช้บริการอาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรม ในส่วนนี้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอาจเข้ามามีส่วนร่วมได้หลายลักษณะ เช่น ในการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเนื้อหาวิชา วิธีการจัดการเรียนการสอนและประสบการณ์ ของนักศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกเนื้อหา กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เช่น การลำดับเนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่จะนำมาสอน มีส่วนร่วมในการ ดำเนินการ เช่น สนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการควบคุมหรือตรวจสอบผลการ สอนหรือรูปแบบการสอนของอาจารย์ ร่วมนิเทศการสอนหรือให้ข้อเสนอแนะ มีส่วนร่วมในการ เสียสละเงินหรือทรัพย์สินเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการเสียสละแรงงาน มีส่วน ร่วมในการเสียสละวัสดุอุปกรณ์ มีส่วนร่วมในการประชุม หรือมีส่วนร่วมเป็นวิทยากร เป็นต้น ในทาง ปฏิบัติมีผู้ทรงคุณวุฒิได้กล่าวว่า

“ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการ เรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนในหลักสูตรที่มีมาตรฐาน โดยการมีส่วนร่วมในการเป็น วิทยากร ร่วมออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมจัดกระบวนการเรียนรู้ และร่วมวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ของผู้เรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 6, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม, 2558)

“ท้องถิ่นมาเป็นผู้ให้ความรู้และประสบการณ์และให้ความอนุเคราะห์สถานที่ อำนาจ ความสะดวก ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ในการฝึกประสบการณ์สำหรับนักศึกษา”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 1, สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

“ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมโดยรับเชิญเป็นวิทยากรเพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

“ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นำท้องถิ่น ร่วมสนับสนุนเงินทุนหรืองบประมาณในการทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การทำสื่อการเรียนการสอน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 8, สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 9, สัมภาษณ์, 4 มกราคม, 2559)

“ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการควบคุมหรือตรวจสอบผลการสอนหรือรูปการสอนของอาจารย์ ร่วมนิเทศการสอนหรือให้ข้อเสนอแนะ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 3, สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม, 2558)

“ผู้นำชุมชน ท้องถิ่น มาเป็นผู้ให้ความรู้และประสบการณ์และให้ความอนุเคราะห์สถานที่ อำนวยความสะดวก ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ในการฝึกประสบการณ์สำหรับนักศึกษา”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 1, สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน, 2558)

4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนารวิจัย

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาหัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา พบว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย โดยการเสนอปัญหาหรือเรื่องที่จะทำวิจัย เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย การร่วมเป็นทีมวิจัยและการนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดการศึกษาในท้องถิ่นให้มีคุณภาพ สนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งทุนวิจัยสำหรับอาจารย์และนักศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นด้านการวิจัย สนับสนุน ส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจ ส่งเสริมสนับสนุนการเสนอเผยแพร่ผลงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และนำผลการวิจัยมาใช้ในการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาท้องถิ่นในทางปฏิบัติมีผู้ทรงคุณวุฒิได้กล่าวว่า

“ในส่วนเรื่องการส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย ชุมชนจะมีส่วนร่วมในเรื่องของการเสนอปัญหาการให้แก่งคิดต่างๆ กับสถานศึกษาต่างๆ ได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 1, สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 8, สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 10, สัมภาษณ์, 6 มกราคม, 2559)

“ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนในหลักสูตรที่มีมาตรฐาน โดยการเสนอปัญหาหรือเรื่องที่จะทำวิจัย เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย การร่วมเป็นทีมวิจัยและการนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดการศึกษาในท้องถิ่นให้มีคุณภาพ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 6, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม, 2558)

“ท้องถิ่นสนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งทุนวิจัยสำหรับอาจารย์และนักศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นด้านการวิจัย ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

“ผู้บริหารหรือท้องถิ่นสนับสนุน ส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติของครู อาจารย์ และนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่นในมหาวิทยาลัย ส่งเสริมสนับสนุนการเสนอเผยแพร่ผลงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ นำผลการวิจัยมาใช้ในการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาท้องถิ่น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 6, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม, 2558)

“ประชาชนและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วมส่งเสริมสนับสนุนการเสนอเผยแพร่ผลงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์พร้อมทั้งนำผลการวิจัยมาใช้ในการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาท้องถิ่น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 3, สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 4, สัมภาษณ์, 12 ธันวาคม, 2559)

5) ด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่นผู้บริหารสถานศึกษาหัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา พบว่า ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนในสถานที่และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยการที่หน่วยงานร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้และร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน รวมทั้งเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ให้กับนักศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งที่ส่งเสริมแหล่งงานให้กับผู้จบหลักสูตรได้อีกด้วย ช่วยกันในการสร้างเครือข่าย ชุมชน ศิษย์เก่า หาแนวทาง กำหนดวิธีการหารายได้ กำหนดแนวทางในการใช้ ดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ของมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือส่งเสริม วางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดในทางปฏิบัติมีผู้ทรงคุณวุฒิได้กล่าวว่า

“ในเรื่องการพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในเรื่องของอาคารสถานที่ในระดับอุดมศึกษาส่วนมากเราก็ค่อนข้างจะมีความพร้อมในตัวเราพอสมควร เราไม่ได้คอยพึ่งชุมชนเท่าไร อาจจะแค่ที่ดูงาน เราอาจจะพึ่งเค้าในลักษณะของแหล่งเรียนรู้ในชุมชน หรือว่าเป็นศูนย์การเรียนรู้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 1, สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน, 2558)

“สถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ให้ความอนุเคราะห์และความร่วมมือจัดกิจกรรมตามที่ชุมชนต้องการหรือร้องขอ เช่น เป็นวิทยากรให้ชุมชน

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 1, สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

“กำหนดวิธีการหารายได้ รวมทั้งวิธีการบริหารงบประมาณของมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพ กำหนดแนวทางในการใช้ ดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ของมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือส่งเสริมวางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 3, สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม, 2558)

“ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนในสถานที่และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยการเป็นแหล่งเรียนรู้ และร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน รวมทั้งเป็นแหล่งที่ฝึกประสบการณ์ให้กับนักศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งที่ส่งเสริมแหล่งงานให้กับผู้จบหลักสูตรได้อีกด้วย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 6, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม, 2558)

6) ระบบกำกับคุณภาพหลักสูตร

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่นผู้บริหารสถานศึกษาหัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา พบว่าภารกิจของมหาวิทยาลัยศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง คือ การให้บริการทางการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม วิธีการหนึ่งที่จะทราบความต้องการของสังคมก็คือ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร การแสดงความคิดเห็น ร่วมดำเนินการและตามติดประเมินผลโดยเฉพาะด้านการประเมินผลซึ่งเป็นส่วนหรือกระบวนการที่สำคัญในการบ่งชี้ความสำเร็จของการปฏิบัติ ซึ่งภาพรวมควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงานการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแก้ไข โดยเฉพาะการให้ข้อมูลป้อนกลับและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการกำกับคุณภาพหลักสูตร มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของบุคลากรในมหาวิทยาลัย หรือเสนอความคิดเห็น ในทางปฏิบัติมีผู้ทรงคุณวุฒิได้กล่าวว่า

“ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการกำกับคุณภาพหลักสูตร ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนในหลักสูตรที่มีคุณภาพได้ โดยการให้ข้อคิดเห็นในการวางแผน และร่วมมือดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการตรวจประเมินคุณภาพหลักสูตร ทั้งในรูปแบบของการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการบริหารหลักสูตร”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 1, สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 6, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม, 2558)

“ในด้านของการกำกับคุณภาพหลักสูตร ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงานการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแก้ไข โดยเฉพาะการให้ข้อมูลป้อนกลับและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการกำกับคุณภาพหลักสูตร”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 2, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม, 2558)

“ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของบุคลากรในมหาวิทยาลัย หรือเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตที่ไปทำงานในหน่วยงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 9, สัมภาษณ์, 4 มกราคม, 2559)

“ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานร่วมกันเพื่อจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของหลักสูตร และนำผลที่ได้จากหรือข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 3, สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 4, สัมภาษณ์, 12 มกราคม, 2559)

“เชิญผู้แทนชุมชน องค์กรหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 8, สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม, 2558)

(ผู้ให้สัมภาษณ์ 7, สัมภาษณ์, 14 มกราคม, 2559)

ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก

จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก

และเพื่อศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปปฏิบัติ โดยจำแนกศึกษาในด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านการเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย และด้านการกำกับคุณภาพหลักสูตร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ดังนี้ คือ

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความเหมาะสมความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความเหมาะสมของความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	70	22.2
	หญิง	246	77.8
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	105	33.2
	ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	211	66.8
อาชีพ	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	202	63.9
	เกษตรกร/รับจ้าง	39	12.4
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	25	7.9
	อื่นๆ	50	15.8
รายได้	ต่ำกว่า 10,000 บาท	30	9.6
	10,000 – 20,000 บาท	203	64.2
	20,001 – 30,000 บาท	57	18.0
	ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป	26	8.2
ท่านเป็นตัวแทนจากกลุ่มใด	ผู้บริหาร โรงเรียน/ผู้นำท้องถิ่น	41	13.0
	ผู้แทนองค์กรท้องถิ่น	90	28.5
	หัวหน้าสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	109	34.5
	ผู้ปกครองนักศึกษา/ประชาชนในท้องถิ่น	59	18.7
	หัวหน้าหน่วยงานสนับสนุนการจัดการศึกษา	17	5.3

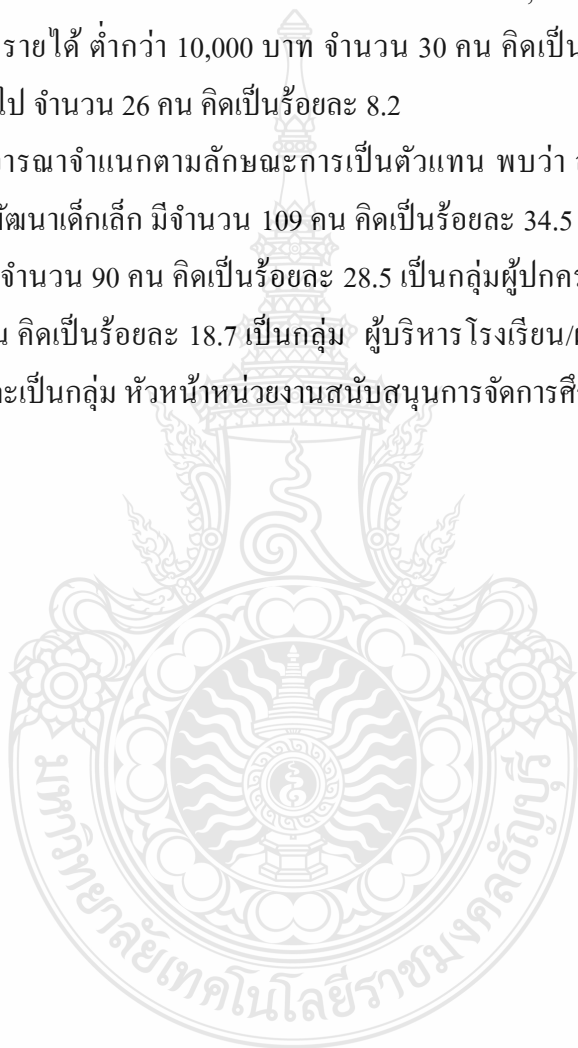
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก จำนวน 316 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 และเพศชาย จำนวน 70 คน ร้อยละ 22.2

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ตั้งแต่ ปริญญาตรีขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 66.8 และระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2

เมื่อพิจารณาตามอาชีพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ รัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 63.9 รองลงมา ประกอบอาชีพอื่นๆ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 ประกอบอาชีพ เกษตรกร/รับจ้าง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 และ ประกอบอาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9

เมื่อนำมาจำแนกตามรายได้ ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,000 – 20,000 บาท จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 64.2 รองลงมา มีรายได้ 20,001–30,000 บาท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 และมีรายได้ ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2

และเมื่อพิจารณาจำแนกตามลักษณะการเป็นตัวแทน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มหัวหน้า สถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมา เป็นตัวแทนจาก ผู้แทนองค์กรท้องถิ่น จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 เป็นกลุ่มผู้ประกอบการนักศึกษา/ประชาชนใน ท้องถิ่น จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7 เป็นกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียน/ผู้นำท้องถิ่น จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 และเป็นกลุ่ม หัวหน้าหน่วยงานสนับสนุนการจัดการศึกษา จำนวน 17 คน คิดเป็น ร้อยละ 5.3

ตอนที่ 2 ระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ในภาพรวมทุกด้าน

รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.08	.58	เหมาะสมมาก
2. กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	4.15	.57	เหมาะสมมาก
3. เลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน	4.07	.56	เหมาะสมมาก
4. จัดกระบวนการเรียนการสอน	4.14	.57	เหมาะสมมาก
5. ส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย	4.11	.60	เหมาะสมมาก
6. พัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย	4.15	.57	เหมาะสมมาก
7. กำกับคุณภาพหลักสูตร	4.11	.60	เหมาะสมมาก
รวม	4.12	.54	เหมาะสมมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ในภาพรวมทุกด้านพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D.=.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนเท่ากับ 2 ด้าน คือ ด้านการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ และด้านการพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย ($\bar{X} = 4.15$, S.D.=.57) รองลงมา คือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.14$, S.D.=.57) และด้านที่มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน ($\bar{X} = 4.07$, S.D.=.56)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของ
 ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของมหาวิทยาลัย
 สวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำหนดเป้าหมายและ
 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ประชาชนทั่วไปร่วมให้ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันและความต้องการของชุมชน/ท้องถิ่น	4.13	.69	เหมาะสมมาก
2. ตัวแทนของท้องถิ่นร่วมเป็นคณะกรรมการในการพัฒนาและ วิพากษ์หลักสูตร	3.98	.74	เหมาะสมมาก
3. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเสนอความเห็นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักการและจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.09	.71	เหมาะสมมาก
4. ผู้บริหาร ผู้นำท้องถิ่นเสนอนโยบาย และทิศทางในการ พัฒนาท้องถิ่นกำหนดทิศทางในการพัฒนาหลักสูตร	4.12	.73	เหมาะสมมาก
5. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมพิจารณาความ สอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของชุมชนและ ท้องถิ่น	4.12	.72	เหมาะสมมาก
6. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกำหนดมาตรฐาน วิชาชีพทางการศึกษาของครูที่ตรงกับท้องถิ่น	4.14	.71	เหมาะสมมาก
7. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ความเห็นชอบ ในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	4.17	.71	เหมาะสมมาก
8. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นที่ปรึกษา หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของมหาวิทยาลัย	3.99	.76	เหมาะสมมาก
9. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมใน การรับรู้นโยบาย แผนการพัฒนาและแนวทางการบริหารจัดการ หลักสูตร	4.02	.79	เหมาะสมมาก
รวม	4.08	.58	เหมาะสมมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำหนด เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า โดยรวมรูปแบบ ความร่วมมือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08, S.D.=.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ความเห็นชอบในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้สอดคล้อง กับความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.17, S.D.=.71$) รองลงมา คือ ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่น และผู้ที่ เกี่ยวข้อง ร่วมกำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูปฐมวัยที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.14, S.D.=.71$) และข้อที่มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ตัวแทนของท้องถิ่นร่วมเป็นคณะ กรรมการในการพัฒนาและวิพากษ์หลักสูตร ($\bar{X} = 3.98, S.D.=.74$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของ ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัย สวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำหนดคุณลักษณะของ บัณฑิตที่พึงประสงค์

ด้านการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หน่วยงาน/องค์กรและผู้ใช้บัณฑิตร่วมกำหนดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของบัณฑิตให้ตรงตามความต้องการของ ท้องถิ่น	4.11	.71	เหมาะสมมาก
2. ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมส่งเสริม สนับสนุนการจัด กิจกรรมที่สืบสาน จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของ ท้องถิ่น	4.31	.67	เหมาะสมมาก
3. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วม ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่ พึงประสงค์ตามหลักสูตร	4.14	.71	เหมาะสมมาก
4. ผู้ปกครองและส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนเข้าศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรที่มีมาตรฐานและสอดคล้อง กับความต้องการของท้องถิ่น	4.17	.71	เหมาะสมมาก

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของ
 ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัย
 สวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำหนดคุณลักษณะของ
 บัณฑิตที่พึงประสงค์ (ต่อ)

ด้านการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. ประชาชนในท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ มหาวิทยาลัยขอความร่วมมือ เช่น การปฐมนิเทศ การ ประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	4.19	.72	เหมาะสมมาก
6. หน่วยงานและองค์กรในท้องถิ่นร่วมประเมินติดตาม พฤติกรรมของนักศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการนำมา ปรับปรุงหลักสูตร	4.10	.70	เหมาะสมมาก
7. ประชาชนในท้องถิ่นช่วยกันประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมในหลักสูตร ของนักศึกษาต่อ สาธารณะชน	4.08	.76	เหมาะสมมาก
รวม	4.15	.57	เหมาะสมมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร
 การศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำหนด
 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า โดยรวมรูปแบบ
 ความร่วมมือ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15, S.D.=.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ประชาชน และผู้ที่
 เกี่ยวข้องร่วมส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สืบสาน จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น
 ($\bar{X} = 4.31, S.D.=.67$) รองลงมา คือ ประชาชนในท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยขอ
 ความร่วมมือ เช่น การปฐมนิเทศ การประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา
 พระมหากษัตริย์ ($\bar{X} = 4.19, S.D.=.72$) และข้อที่มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุดได้แก่ ประชาชน
 ในท้องถิ่นช่วยกันประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมในหลักสูตรของนักศึกษาต่อ
 สาธารณะชน ($\bar{X} = 4.08, S.D.=.76$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของ
 ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของมหาวิทยาลัย
 สวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการเลือกเนื้อหารายวิชาให้
 ผู้เรียนได้เรียน

ด้านการเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้แทนองค์กร ชุมชนและหน่วยงานร่วมกำหนด คุณลักษณะของผู้สอนและจุดเน้น โครงสร้างของรายวิชาที่ ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน	4.04	.74	เหมาะสมมาก
2. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องเสนอแนะเนื้อหา หรือองค์ความรู้ของท้องถิ่นไว้ในหลักสูตร	4.04	.72	เหมาะสมมาก
3. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็น ในการกำหนดเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนที่สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น	4.08	.71	เหมาะสมมาก
4. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมแสดงความ คิดเห็นในการกำหนดลักษณะขององค์ความรู้ที่เหมาะสม กับเนื้อหาภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	4.06	.68	เหมาะสมมาก
5. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องกำหนดรายวิชา ที่เป็นความต้องการของท้องถิ่นหรือความหลากหลายของ วัฒนธรรมท้องถิ่น	4.08	.70	เหมาะสมมาก
6. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์ ของนักศึกษา	4.08	.70	เหมาะสมมาก
7. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมคัดเลือกเนื้อหา องค์ความรู้ของผู้เรียนที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น	4.06	.68	เหมาะสมมาก
8. ประชาชนในท้องถิ่นร่วมเสนอแนะแหล่งการเรียนรู้และ กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและ วัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.15	.68	เหมาะสมมาก

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของ
 ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 สอนคู่ขนาน ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการเลือกเนื้อหารายวิชาให้
 ผู้เรียนได้เรียน (ต่อ)

ด้านการเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. ผู้แทนชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมเสนอแนะวิธีการวัดผล ที่เหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้	4.11	.70	เหมาะสมมาก
รวม	4.07	.56	เหมาะสมมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพหลักสูตร
 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สอนคู่ขนาน ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการเลือกเนื้อหา
 รายวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า โดยรวมรูปแบบความร่วมมือ
 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D.=.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความ
 เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ประชาชนในท้องถิ่นร่วม
 เสนอแนะแหล่งการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การ
 เรียนรู้ ($\bar{X} = 4.15$, S.D.=.70) รองลงมา คือ ผู้แทนชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมเสนอแนะวิธีการวัดผล
 ที่เหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.11$, S.D.=.70) และข้อที่มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมน้อย
 ที่สุด ได้แก่ ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องเสนอแนะเนื้อหาหรือองค์ความรู้ของท้องถิ่นไว้ใน
 หลักสูตร ($\bar{X} = 4.04$, S.D.=.72)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของ
 ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัย
 สวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน

ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. วิทยากร/ผู้สอนร่วมส่งเสริมการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้	4.20	.67	เหมาะสมมาก
2. หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นแหล่งการเรียนรู้และสนับสนุนด้านการพัฒนาองค์ความรู้ของอาจารย์ผู้สอน	4.18	.69	เหมาะสมมาก
3. ท้องถิ่นร่วมส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน	4.18	.72	เหมาะสมมาก
4. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมสนับสนุนเงินทุนหรืองบประมาณในการทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เช่น การทำสื่อการเรียนการสอน การศึกษาดูงาน การทัศนศึกษานอกสถานที่	4.14	.73	เหมาะสมมาก
5. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องจัดหาทุนการศึกษา อุปกรณ์การศึกษาสิ่งจำเป็นให้กับนักศึกษาที่ขาดแคลน	4.06	.75	เหมาะสมมาก
6. หน่วยงานและโรงเรียนร่วมเป็นสถานที่สำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนักศึกษา	4.21	.68	เหมาะสมมาก
7. สถานศึกษา หน่วยงานหรือองค์กรในท้องถิ่นร่วมจัดหาบุคลากรที่มีความรู้มาทำหน้าที่อาจารย์หรือวิทยากรจัดการเรียนรู้	4.15	.71	เหมาะสมมาก
8. ผู้บริหารหรือผู้แทนในท้องถิ่นร่วมนิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษาแนะนำ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประพฤติตนตามมาตรฐานวิชาชีพให้กับนักศึกษาฝึกสอน	4.08	.68	เหมาะสมมาก
รวม	4.14	.57	เหมาะสมมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า โดยรวมรูปแบบความร่วมมือ

มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D.=.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ หน่วยงานและโรงเรียนร่วมเป็นสถานที่สำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนักศึกษา ($\bar{X} = 4.21$, S.D.=.68) รองลงมา คือ วิทยากร/ผู้สอนร่วมส่งเสริมการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่น ในการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.20$, S.D.=.67) และข้อที่มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องจัดหาทุนการศึกษา อุปกรณ์การศึกษาสิ่งที่เป็นให้กับนักศึกษาที่ขาดแคลน ($\bar{X} = 4.06$, S.D. =.75)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ประชาชนและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วมส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นด้านการวิจัย	4.12	.74	เหมาะสมมาก
2. ประชาชนและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วมเสนอประเด็นหรือปัญหาวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	4.13	.74	เหมาะสมมาก
3. ประชาชน หน่วยงานและองค์กรในท้องถิ่นช่วยระดมทรัพยากรสนับสนุนด้านการวิจัย เช่น ทรัพยากรบุคคล การเงิน แหล่งให้ข้อมูล	4.07	.75	เหมาะสมมาก
4. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่น สนับสนุน ส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติของครู อาจารย์และนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่นในมหาวิทยาลัย	4.16	.75	เหมาะสมมาก
5. ประชาชน หน่วยงาน/องค์กรในท้องถิ่นให้ความร่วมมือส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานในภารกิจที่มหาวิทยาลัยให้เกิดผลสำเร็จ	4.11	.70	เหมาะสมมาก
6. ประชาชนและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วมส่งเสริม สนับสนุนการเสนอเผยแพร่ผลงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	4.09	.70	เหมาะสมมาก

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของ
 ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัย
 สวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการส่งเสริมและพัฒนาด้ว
 การวิจัย (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
7. หน่วยงานหรือองค์กรนำผลการวิจัยมาใช้ในการ บูรณาการการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาท้องถิ่น	4.12	.67	เหมาะสมมาก
8. ประชาชน หน่วยงาน/องค์กรในท้องถิ่นประสาน ประโยชน์ร่วมกันในการดำเนินการเกี่ยวกับผลผลิตที่ได้ จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์	4.11	.71	เหมาะสมมาก
รวม	4.11	.60	เหมาะสมมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพหลักสูตร
 การศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการส่งเสริมและ
 พัฒนาด้านการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า โดยรวมรูปแบบความร่วมมือมีความ
 เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D.=.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่
 ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่น สนับสนุน ส่งเสริมการ
 สร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติของครู อาจารย์ และนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่นในมหาวิทยาลัย
 ($\bar{X} = 4.16$, S.D.=.75) รองลงมา คือ ประชาชนและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วมเสนอประเด็นหรือปัญหา
 วิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.13$, S.D.=.74) และข้อที่มีความคิดเห็นว่า
 เหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ ประชาชน หน่วยงานและองค์กรในท้องถิ่นช่วยระดมทรัพยากรสนับสนุน
 ด้านการวิจัย เช่น ทรัพยากรบุคคล การเงิน แหล่งให้ข้อมูล ($\bar{X} = 4.07$, S.D.=.75)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของ
 ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัย
 สวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่
 สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย

ด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการเรียนรู้และการวิจัย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมส่งเสริมให้มีการระดม ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนและการวิจัย	4.13	.66	เหมาะสมมาก
2. ประชาชนและหน่วยงาน/องค์กรร่วมส่งเสริมความ สัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับท้องถิ่น	4.16	.68	เหมาะสมมาก
3. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมหาแนวทาง กำหนดวิธีการหา รายได้ รวมทั้งวิธีการบริหารงบประมาณของมหาวิทยาลัย ที่มีประสิทธิภาพ	4.15	.66	เหมาะสมมาก
4. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นประสานงานหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนในการเป็นแหล่งวิทยากรและเรียนรู้	4.16	.69	เหมาะสมมาก
5. ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดูแล รักษาสถานที่และแหล่ง การเรียนรู้และการวิจัยในท้องถิ่น	4.19	.70	เหมาะสมมาก
6. ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกำหนด แนวทางในการใช้ ดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ของมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.13	.69	เหมาะสมมาก
7. หน่วยงาน/องค์กรร่วมเสนอแนะในการจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับบริบท การทำงานจริง	4.17	.74	เหมาะสมมาก
8. หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมส่งเสริม วางแผนการใช้ ทรัพยากรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและทรัพยากร ท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	4.12	.74	เหมาะสมมาก
รวม	4.15	.57	เหมาะสมมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปทุมวิทย์มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการพัฒนาอาคาร สถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น ว่า โดยรวมรูปแบบความร่วมมือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15, S.D.=.57$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมดูแล รักษาสถานที่และแหล่งการเรียนรู้และการวิจัยในท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.19, S.D.=.70$) รองลงมา คือ หน่วยงาน/องค์กรร่วมเสนอแนะในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ให้สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริง ($\bar{X} = 4.17, S.D.=.74$) และข้อที่มีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมส่งเสริม วางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย และทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.12, S.D.=.74$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของ ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปทุมวิทย์ของมหาวิทยาลัย สวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำกับคุณภาพหลักสูตร

ด้านการกำกับคุณภาพหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วม กำหนดแผนและติดตามการกำกับคุณภาพหลักสูตร ในด้านวิธีการและระยะเวลา ร่วมกับมหาวิทยาลัย	4.10	.68	เหมาะสมมาก
2. ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ข้อมูลป้อนกลับและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อ การกำกับคุณภาพหลักสูตร	4.08	.72	เหมาะสมมาก
3. ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานร่วมให้ข้อมูลต่อ คณะกรรมการประเมินเพื่อประกันคุณภาพหลักสูตร	4.13	.68	เหมาะสมมาก
4. ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานให้ความเห็นเกี่ยวกับ คุณภาพบัณฑิตที่ไปทำงานในหน่วยงาน	4.16	.70	เหมาะสมมาก
5. ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานให้ความร่วมมือ ในการเป็นคณะกรรมการกำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน ตามแผนการพัฒนาและการประกันคุณภาพของหลักสูตร	4.10	.69	เหมาะสมมาก

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของ
 ท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 สอนคู่ชีวิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำกับคุณภาพหลักสูตร (ต่อ)

ด้านการกำกับคุณภาพหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
6. ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานร่วมจัดทำรายงาน ผลการดำเนินงานประจำปีของหลักสูตร	4.09	.73	เหมาะสมมาก
7. ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานมีส่วนร่วมในการ ให้ความคิดเห็นหรือข้อมูลในประเมินผลการปฏิบัติงาน ประจำปีของบุคลากรในมหาวิทยาลัย	4.11	.72	เหมาะสมมาก
8. ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานให้ข้อเสนอแนะหรือ ข้อมูลในรายงานผลการดำเนินการประจำปีของหลักสูตร	4.10	.73	เหมาะสมมาก
9. ผู้แทนชุมชน องค์กรหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเสนอ ความคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น	4.15	.71	เหมาะสมมาก
รวม	4.11	.60	เหมาะสมมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพหลักสูตร
 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สอนคู่ชีวิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำกับ
 คุณภาพหลักสูตร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า โดยรวมรูปแบบความร่วมมือมีความ
 เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D.=.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ใน
 ระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานให้ความเห็น
 เกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตที่ไปทำงานในหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.16$, S.D.=.70) รองลงมา คือ ผู้แทนชุมชน
 องค์กรหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับ
 ความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.15$, S.D.=.71) และข้อที่มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่
 ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลป้อนกลับและข้อเสนอแนะที่เป็น
 ประโยชน์ต่อการกำกับคุณภาพหลักสูตร ($\bar{X} = 4.08$, S.D.=.72)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก และตรวจสอบ ความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรของ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการดำเนินการวิจัย ออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาและพัฒนารูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการ การศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้ง นครนายก เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิด โดยใช้การวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis) และสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interviews) เพื่อสร้างเป็นกรอบของตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบความร่วมมือของท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในการนำไปใช้จริง โดยมีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลวิจัย

5.1.1 ระยะที่ 1

ในการศึกษาและพัฒนารูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้าน คุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก โดยใช้การ วิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis) และสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยแบบสัมภาษณ์ อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interviews) เพื่อสร้างเป็นกรอบของตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบความ ร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร ในด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร ด้านการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านการเลือกเนื้อหา วิชาให้ผู้เรียนได้เรียน ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย

ด้านการพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย และด้านการกำกับคุณภาพหลักสูตร ผู้วิจัยขอสรุปผลดังนี้

5.1.1.1 ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา สรุปว่า การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นส่วนที่มีความสำคัญต้องคำนึงถึงความต้องการของท้องถิ่นเป็นหลัก ดังนั้น ท้องถิ่นจึงควรเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะบอกความต้องการ เป็นลักษณะของการจัดการศึกษาที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เพื่อให้นักศึกษาที่จบการศึกษาได้รับการยอมรับจากสังคม สามารถทำงานและใช้ชีวิตอยู่ได้ในสังคมท้องถิ่นนั้นอย่างมีความสุขและสามารถพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบท สภาพและความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ

5.1.1.2 ด้านการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา สรุปว่า ในการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้ได้หลักสูตรที่มีมาตรฐาน จะต้องเน้นคุณสมบัติของการเป็นครูที่ดี มีจริยธรรม คุณธรรม อดทน และซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ปฏิบัติตนเป็นบุคคลที่มีค่าในสังคมบนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย พัฒนาสมรรถนะระหว่างเรียน ส่งเสริมการเป็นครูมืออาชีพ และสร้างระบบควบคุมคุณภาพ ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตที่ตรงกับความสภาพและต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยขอความร่วมมือ เช่น การปฐมนิเทศ การประชุมผู้ปกครอง และท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมกำหนดคุณลักษณะด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

5.1.1.3 ด้านการเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา สรุปว่า ในการเลือกเนื้อหาวิชาควรให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความหมาย นับเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น หากชุมชนหรือท้องถิ่นเข้ามา

มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ก็จะทำให้มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาได้ตรงกับความต้องการและสามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นมาใช้ในการเพิ่มศักยภาพ และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เช่น การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา รวมถึงการเชิญผู้ที่มีความรู้และมีเวลาว่างมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านวิชาการ ด้านภูมิปัญญากับนักศึกษา ข้อมเกิดผลดีทั้งต่อมหาวิทยาลัยที่ได้บุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ตรงหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ และจะทำให้บุคลากรดังกล่าวมีความภาคภูมิใจที่ได้สอนบุตรหลานในมหาวิทยาลัย รวมถึงนักศึกษาจะมีความเคารพและนับถือในตัวของบุคลากร ผู้ทรงคุณวุฒิหรือปราชญ์ท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับท้องถิ่น ดังนั้นท้องถิ่นจึงควรมีการปรึกษาหารือหรือกำหนดลักษณะองค์ความรู้ เนื้อหาที่จะสอน รวมทั้งกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาหรือผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็น รวมถึงเจตคติต่อวิชาชีพ การปรับตัว การอยู่ได้ในสังคม เป็นการกำหนดเนื้อหาที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนหรือการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นจริงๆ รวมทั้งการร่วมกำหนดคุณลักษณะของผู้สอน และจุดเน้น โครงสร้างของรายวิชาที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เสนอแนะเนื้อหาหรือองค์ความรู้ของท้องถิ่น ไว้ในหลักสูตร กำหนดรายวิชาที่เป็นความต้องการของท้องถิ่น หรือความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่น

5.1.1.4 ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา สรุปว่า ในการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านกระบวนการเรียนการสอน สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ใน 2 ลักษณะ คือ มาเป็นผู้ให้ความรู้ประสบการณ์และให้ความอนุเคราะห์สถานที่อำนวยความสะดวก ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ในการฝึกประสบการณ์สำหรับนักศึกษา รวมถึงการประชาสัมพันธ์ หลักสูตรกิจกรรมทางการศึกษา การเป็นผู้สนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา รวมทั้งการตรวจสอบการจัดการศึกษา เช่น เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยหรือเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการให้ข้อมูลของนักศึกษา หรือเข้ามาเป็นคณะกรรมการในการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา การให้บริการชุมชน โดยสถานศึกษาให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ชุมชน ให้ชุมชนใช้สถานที่ของมหาวิทยาลัยในการทำกิจกรรม ให้ชุมชนใช้บริการอาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรม ในส่วนนี้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอาจเข้ามามีส่วนร่วมได้หลายลักษณะ เช่น ในการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเนื้อหาวิชา วิธีการจัดการเรียนการสอน และประสบการณ์ของนักศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกเนื้อหา กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เช่น การลำดับเนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่จะนำมา

สอน มีส่วนร่วมในการดำเนินการ เช่น สนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนมีส่วนร่วมในการควบคุมหรือตรวจสอบผลการสอนหรือรูปแบบการสอนของอาจารย์ ร่วมนิเทศการสอนหรือให้ข้อเสนอแนะมีส่วนร่วมในการเสียสละเงินหรือทรัพย์สินเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการเสียสละแรงงาน มีส่วนร่วมในการเสียสละวัสดุอุปกรณ์ มีส่วนร่วมในการประชุมหรือมีส่วนร่วมเป็นวิทยากร เป็นต้น

5.1.1.5 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา สรุปว่า ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย โดยการเสนอปัญหาหรือเรื่องที่จะทำวิจัย เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย การร่วมเป็นที่วิจัย และการนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดการศึกษาในท้องถิ่นให้มีคุณภาพ สนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งทุนวิจัยสำหรับอาจารย์และนักศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นด้านการวิจัย สนับสนุน ส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจ ส่งเสริมสนับสนุนการเสนอเผยแพร่ผลงานวิจัย และนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และนำผลการวิจัยมาใช้ในการบูรณาการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาท้องถิ่น

5.1.1.6 ด้านการพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา สรุปว่า ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนในสถานที่และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยการที่หน่วยงานร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้ และร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน รวมทั้งเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์แก่นักศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งที่ส่งเสริมแหล่งงานให้กับผู้จบหลักสูตรได้อีกด้วย ช่วยกันในการสร้างเครือข่าย ชุมชน ศิษย์เก่า หาแนวทาง กำหนดวิธีการหารายได้ กำหนดแนวทางในการใช้ ดูแลบำรุงรักษาอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ของมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือส่งเสริมวางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

5.1.1.7 ด้านการกำกับคุณภาพหลักสูตร

ผลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ปกครองนักศึกษา

สรุปว่า ภารกิจของมหาวิทยาลัยศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง คือ การให้บริการทางการศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม วิธีการหนึ่งที่จะทราบความต้องการของสังคมก็คือ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร การแสดงความคิดเห็น ร่วมดำเนินการและติดตามประเมินผล โดยเฉพาะด้านการประเมินผลซึ่งเป็นส่วนหรือกระบวนการที่สำคัญในการบ่งชี้ความสำเร็จของการปฏิบัติ ซึ่งภาพรวมควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแก้ไข โดยเฉพาะการให้ข้อมูล ป้อนกลับและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการกำกับคุณภาพหลักสูตร มีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของบุคลากรในมหาวิทยาลัย หรือเสนอความคิดเห็น

5.1.2 ระยะเวลาที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก

ในการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยจำแนกศึกษาในด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านการเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย ด้านการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย และด้านการกำกับคุณภาพหลักสูตร ผู้วิจัยได้สรุปผล ดังนี้

5.1.2.1 รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า มีแนวปฏิบัติทั้งหมด 9 ข้อ โดยรวมรูปแบบความร่วมมือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นชอบในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น รองลงมาคือ ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูปฐมวัยที่เหมาะสมกับท้องถิ่น

5.1.2.2 รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ พบว่า มีแนวปฏิบัติทั้งหมด 7 ข้อ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีความ

เหมาะสมมากที่สุด คือ ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สืบสาน จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น รองลงมาคือ ประชาชนในท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ มหาวิทยาลัยขอความร่วมมือ เช่น การปฐมนิเทศ การประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมวันสำคัญของ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

5.1.2.3 รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการเลือกเนื้อหา รายวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน พบว่า มีแนวปฏิบัติทั้งหมด 9 ข้อ โดยรวมรูปแบบความร่วมมือมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่ มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ประชาชนในท้องถิ่นร่วมเสนอแนะแหล่งการเรียนรู้และกิจกรรมการ เรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ รองลงมาคือ ผู้แทนชุมชนหรือผู้ที่ เกี่ยวข้องร่วมเสนอแนะวิธีการวัดผลที่เหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้

5.1.2.4 รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการจัด กระบวนการเรียนการสอน พบว่า มีแนวปฏิบัติทั้งหมด 8 ข้อ โดยรวมรูปแบบความร่วมมือมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่ มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ หน่วยงานและโรงเรียนร่วมเป็นสถานที่สำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูสำหรับนักศึกษา รองลงมาคือ วิทยากร/ผู้สอนร่วมส่งเสริมการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นในการจัด การเรียนการสอนและการเรียนรู้

5.1.2.5 รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการส่งเสริมและ พัฒนาด้านการวิจัย พบว่า มีแนวปฏิบัติทั้งหมด 8 ข้อ โดยรวมรูปแบบความร่วมมือมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีความ เหมาะสมมากที่สุดคือ ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่น สนับสนุน ส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่อง เชิดชูเกียรติของครู อาจารย์และนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่นในมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ ประชาชนและ หน่วยงานในท้องถิ่นร่วมเสนอประเด็นหรือปัญหาวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

5.1.2.6 รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการพัฒนา อาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย พบว่า มีแนวปฏิบัติทั้งหมด 8 ข้อ โดยรวมรูปแบบความร่วมมือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความ

เหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดูแล ศึกษาศาสนาที่และแหล่งการเรียนรู้และการวิจัยในท้องถิ่น รองลงมาคือ หน่วยงาน/องค์กรร่วมเสนอแนะ ในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริง

5.1.2.7 ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามความเหมาะสมของรูปแบบ ความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัย สวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ด้านการกำกับคุณภาพหลักสูตร พบว่า มีแนวปฏิบัติ ทั้งหมด 9 ข้อ โดยรวมรูปแบบความร่วมมือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ ผู้แทนชุมชน องค์กร และหน่วยงานให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตที่ไปทำงานในหน่วยงาน รองลงมาคือ ผู้แทน ชุมชน องค์กรหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น

5.2 การอภิปรายผล

ในการศึกษารูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และ สังเคราะห์เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัย นำร่างมาเป็นแบบสอบถามและทำการตรวจสอบรูปแบบ ด้วยการประเมินโดยผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสรุปตามแนวคิดของไอส์เนอร์ (Eisner, 1976, pp. 192-193) โดยจำแนกศึกษาในด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านการกำหนด คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านการเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียนด้านการจัด กระบวนการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย ด้านการพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่ง อำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย และด้านการกำกับคุณภาพหลักสูตร ซึ่งจากการ ตรวจสอบพบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุญส่ง หาญพานิช (2546, น. 112-118) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบการบริหารจัดการ ความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย พบว่า มีความเหมาะสมเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยมีข้อที่เห็นควรนำมา อภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 ด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์หลักสูตร

ท้องถิ่นควรเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะบอกความ ต้องการ ซึ่งเป็นลักษณะของการจัดการศึกษาที่ใช้ชุมชนเป็นฐานในการกำหนดมาตรฐานของ

หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เพื่อให้นักศึกษาที่จบการศึกษาได้รับการยอมรับจากสังคม สามารถทำงานและใช้ชีวิตอยู่ได้ในสังคมท้องถิ่นนั้นอย่างมีความสุข และสามารถพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบท สภาพและความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกศแก้ว วิมลมาลา (2539) ได้ให้ความเห็นไว้ในการการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า ควรให้สมาชิกในองค์กรและผู้บริหารในระดับสถาบันการศึกษามีโอกาสร่วมคิด ตัดสินใจ และกำหนดนโยบาย และกิจกรรมการบริหารองค์กรร่วมรวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งในที่นี้หมายถึงท้องถิ่นที่มหาวิทยาลัยเข้าไปจัดการศึกษาในขณะเดียวกันสถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ข้อมูลสาธารณะ (public information) ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนักศึกษา ผู้จ้างงาน ผู้ปกครอง รัฐบาล และประชาชนทั่วไป

5.2.2 ด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ในการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้ได้หลักสูตรที่มีมาตรฐานจะต้องเน้นคุณสมบัติของการเป็นครูที่ดีมีจริยธรรม คุณธรรม อดทน และซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ปฏิบัติตนเป็นบุคคลที่มีค่าในสังคมบนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย พัฒนาสมรรถนะระหว่างเรียน ส่งเสริมการเป็นครูมืออาชีพ และสร้างระบบควบคุมคุณภาพ และท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตที่ตรงกับสภาพและต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยขอความร่วมมือ เช่น การปฐมนิเทศ การประชุมผู้ปกครอง และท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมกำหนดคุณลักษณะด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

5.2.3 ด้านการเลือกเนื้อหาวิชา

ในการเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความหมาย นับเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น หากชุมชนหรือท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ก็จะทำให้มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาได้ตรงกับความต้องการและสามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นมาใช้ในการเพิ่มศักยภาพ และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เช่น การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา รวมถึงการเชิญผู้ที่มีความรู้และมีเวลาว่างมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านวิชาการ ด้านภูมิปัญญากับนักศึกษา ย่อมเกิดผลดีทั้งต่อมหาวิทยาลัยที่ได้บุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ตรงหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ และจะทำให้บุคลากรดังกล่าวมีความภาคภูมิใจที่ได้สอนบุตรหลานในมหาวิทยาลัย รวมถึงนักศึกษาจะมีความเคารพและนับถือในตัวของบุคลากร ผู้ทรงคุณวุฒิหรือปราชญ์ท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับท้องถิ่น ดังนั้นท้องถิ่นจึงควรมีการปรึกษาหารือหรือกำหนดลักษณะองค์ความรู้ เนื้อหาที่จะสอน รวมทั้งกิจกรรมที่

จะส่งเสริมให้นักศึกษาหรือผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็น รวมถึงเจตคติต่อวิชาชีพ การปรับตัว การอยู่ได้ในสังคม เป็นการกำหนดเนื้อหาที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนหรือการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นจริงๆ รวมทั้งการร่วมกำหนดคุณลักษณะของผู้สอนและจุดเน้นโครงสร้างของรายวิชาที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เสนอแนะเนื้อหาหรือองค์ความรู้ของท้องถิ่นไว้ในหลักสูตร กำหนดรายวิชาที่เป็นความต้องการของท้องถิ่นหรือความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ อัมพร พงษ์กัสนานันท์ (2550) การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต พบว่า หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับสภาพปัญหาผู้เรียน เน้นคุณธรรมจริยธรรม

5.2.4 ด้านกระบวนการเรียนการสอน

การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านกระบวนการเรียนการสอนน่าจะ สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ใน 2 ลักษณะ คือ มาเป็นผู้ให้ความรู้ประสบการณ์และให้ความอนุเคราะห์สถานที่อำนวยความสะดวก ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ในการฝึกประสบการณ์สำหรับนักศึกษา รวมถึงการประชาสัมพันธ์ หลักสูตรกิจกรรมทางการศึกษา การเป็นผู้สนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา รวมทั้งการตรวจสอบการจัดการศึกษา เช่น เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยหรือเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการให้ข้อมูลของนักศึกษา หรือเข้ามาเป็นคณะกรรมการในการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา การให้บริการชุมชน โดยสถานศึกษาให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ชุมชน ให้ชุมชนใช้สถานที่ของมหาวิทยาลัยในการทำกิจกรรม ให้ชุมชนใช้บริการอาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรม ในส่วนนี้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอาจเข้ามามีส่วนร่วมได้หลายลักษณะ เช่น ในการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเนื้อหาวิชา วิธีการจัดการเรียนการสอน และประสบการณ์ของนักศึกษา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกเนื้อหา กำหนดจำนวนชั่วโมงเรียน มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เช่น การลำดับเนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่จะนำมาสอน มีส่วนร่วมในการดำเนินการ เช่น สนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการควบคุมหรือตรวจสอบผลการสอนหรือรูปการสอนของอาจารย์ ร่วมนิเทศการสอนหรือให้ข้อเสนอแนะ มีส่วนร่วมในการเสียสละเงินหรือทรัพย์สินเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการเสียสละแรงงาน มีส่วนร่วมในการเสียสละวัสดุอุปกรณ์ มีส่วนร่วมในการประชุม หรือมีส่วนร่วมเป็นวิทยากร เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี (พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์, 2543) ที่ต้องการการจัดการเรียนการสอนที่ลดการบรรยาย เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน มีวิธีการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติเนื้อหาวิชาและระดับของผู้เรียน โดยเฉพาะในระดับปริญญาตรีที่เน้นการเรียนแบบมุ่งให้เกิดความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ญาณและทักษะการแก้ปัญหา

ตลอดจนทักษะในการกลั่นกรองหรือย่อข้อความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ จัดกระบวนการพัฒนาทักษะในการสอนของอาจารย์ให้สามารถดำเนินการสอนตามหลักการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการจัดโปรแกรมการพัฒนาเป็นระยะในระหว่างการทำงานรวมทั้งกำหนดเป็นนโยบายภาระงานที่อาจารย์จะต้องมีการพัฒนาเป็นช่วงๆ ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้น

5.2.5 ด้านการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

ท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย โดยการเสนอปัญหาหรือเรื่องที่จะทำวิจัย เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย การร่วมเป็นที่วิจัย และการนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดการศึกษาในท้องถิ่นให้มีคุณภาพ สนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งทุนวิจัยสำหรับอาจารย์และนักศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นด้านการวิจัย สนับสนุน ส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจ ส่งเสริมสนับสนุนการเสนอเผยแพร่ผลงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และนำผลการวิจัยมาใช้ในการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาท้องถิ่น

5.2.6 ด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย

พบว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนในสถานที่และแหล่งเรียนรู้จริงและที่มีคุณภาพ โดยการทำหน่วยงานร่วมเป็นแหล่งเรียนรู้ และร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน รวมทั้งเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์แก่นักศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งที่ส่งเสริมแหล่งงานให้กับผู้จบหลักสูตรได้อีกด้วย ช่วยกันในการสร้างเครือข่าย ชุมชน ศิษย์เก่า หาแนวทาง กำหนดวิธีการหารายได้กำหนดแนวทางในการใช้ ดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ของมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือส่งเสริม วางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมโดยอ้อมซึ่งเป็นลักษณะของการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายอย่างไม่เป็นทางการ โดยไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการบริหารแต่อย่างใด แต่เป็นเรื่องของการให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายเท่านั้น เช่น การบริจาคเงินทรัพย์สิน วัสดุ อุปกรณ์ แรงงาน เข้าช่วยสมทบไม่ได้เข้าร่วมประชุมแต่ยินดีร่วมมือ เป็นต้น อาร์นสไตน์ (Armstien, 2016, pp. 215-217; ชูชาติ พ่วงสมจิตต์, 2540, น. 18)

5.2.7 ระบบกำกับคุณภาพหลักสูตร

ภารกิจของมหาวิทยาลัยศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง คือ การให้บริการทางการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม วิธีการหนึ่งที่จะทราบความต้องการของสังคมก็คือ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร การแสดงความคิดเห็น ร่วมดำเนินการและติดตาม

ประเมินผล โดยเฉพาะด้านการประเมินผลซึ่งเป็นส่วนหรือกระบวนการที่สำคัญในการบ่งชี้ความสำเร็จของการปฏิบัติ ซึ่งภาพรวมควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแก้ไข โดยเฉพาะการให้ข้อมูลป้อนกลับและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการกำกับคุณภาพหลักสูตร มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของบุคลากรในมหาวิทยาลัย หรือเสนอความคิดเห็นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่กล่าวว่า เพื่อเป็นการติดตามผลการปฏิบัติของหลักสูตร คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าและสถาบันอุดมศึกษาทราบสถานภาพของตนเองอันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย (targets) และเป้าประสงค์ (goals) ที่ตั้งไว้ตามจุดเน้นของตนเอง รวมทั้งเพื่อให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้มั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามที่กำหนดอันจะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการศึกษารูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก ท้องถิ่นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้หลายช่องทาง ดังต่อไปนี้

- 1) การให้ความเห็นชอบในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
- 2) มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นหรือกิจกรรมของมหาวิทยาลัย เช่น การปฐมนิเทศ การประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 3) การให้การสนับสนุนร่วมเป็นสถานที่สำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนักศึกษาได้มากที่สุด และการเป็นวิทยากร/ผู้สอน ร่วมส่งเสริมการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้
- 4) สนับสนุน ส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติของครู อาจารย์ และนักวิจัย รวมทั้งการเสนอประเด็นหรือปัญหาวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

5) การช่วยให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตที่ไปทำงานในหน่วยงานได้มากที่สุด รองลงมา คือ การเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยขอเสนอแนะประเด็นในการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 1) ควรศึกษาความพร้อมของท้องถิ่นในการเข้าร่วมมือในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง เพื่อจะได้สามารถส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรทั้งหน่วยงาน บุคคล และความต้องการของท้องถิ่น
- 2) ควรมีการศึกษาศักยภาพของมหาวิทยาลัยศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ในด้านความพร้อมของการจัดการศึกษาและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อจะได้จัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการและเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน

บรรณานุกรม

- กนกภรณ์ ชูเชิด. (2547). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลิฟวิง.
เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2544). ชุมชนนิยม: ฝ่าวิกฤตชุมชนล่มสลาย. กรุงเทพฯ: ส เอเชียเพลส.
นฤตย์ เสกธีระ. (2555). คอลัมน์ “แท้จริงความคิด” มติชนรายวัน ปีที่ 35 ฉบับที่ 12566 ประจำวัน
อาทิตย์ที่ 5 สิงหาคม 2555 หน้า 8
ประเวศ วะสี. (2555). “จุดเปลี่ยนมหาวิทยาลัยไทย-จุดเปลี่ยนประเทศไทย” ใน โปสต์ทูเดย์ ปีที่ 10
ฉบับที่ 3463 ประจำวันที่ 31 กรกฎาคม 2555 หน้า 2
เปรมฤทัย น้อยหมื่นไวย และคณะ. (2555). การถอดบทเรียนโครงการนาร่องการจัดการศึกษาเพื่อ
พัฒนาชุมชนลาดสวายเข้มแข็ง, โครงการนาร่องการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของ
องค์กรในชุมชนเพื่อสุขภาวะคนไทย. (ปศท.2).
ผาสุก พงษ์ไพจิตร. (2554). ภาพรวมของความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรมในการเข้าถึง
ทรัพยากรและบริการพื้นฐานของประเทศไทย. สืบค้นจาก [http://www.cca.chula.ac.th/
lecture_series/inequality-injustice.html](http://www.cca.chula.ac.th/lecture_series/inequality-injustice.html)
พิณสุดา สิริธวัชศรี. (2555). “การศึกษาที่พึงเสียงประชาชน” ใน การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของ
องค์กรในชุมชน การศึกษารัฐานรากทางเลือกประเทศไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
_____. (2552). ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
พีรยา หาญพงศ์พันธุ์. (2553). การประชาสัมพันธ์กระบวนทัศน์ใหม่กับการพัฒนาการศึกษาเพื่อ
สร้างชุมชนเรียนรู้ร่วมกัน. สืบค้นจาก [http://images.publicrelationsbu.multiply.
multiplycontent.com](http://images.publicrelationsbu.multiply.multiplycontent.com)
วราภรณ์ สามโกเศศ และคณะ. (2553). ข้อเสนอทางเลือกระบบการศึกษาที่เหมาะสมกับสุขภาวะ
คนไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส).
ศุภวัฒน์ พลายน้อย. (2547). จากการศึกษาเชิงปฏิบัติการสู่...การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างชุมชนแห่ง
การเรียนรู้. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลิฟวิง.

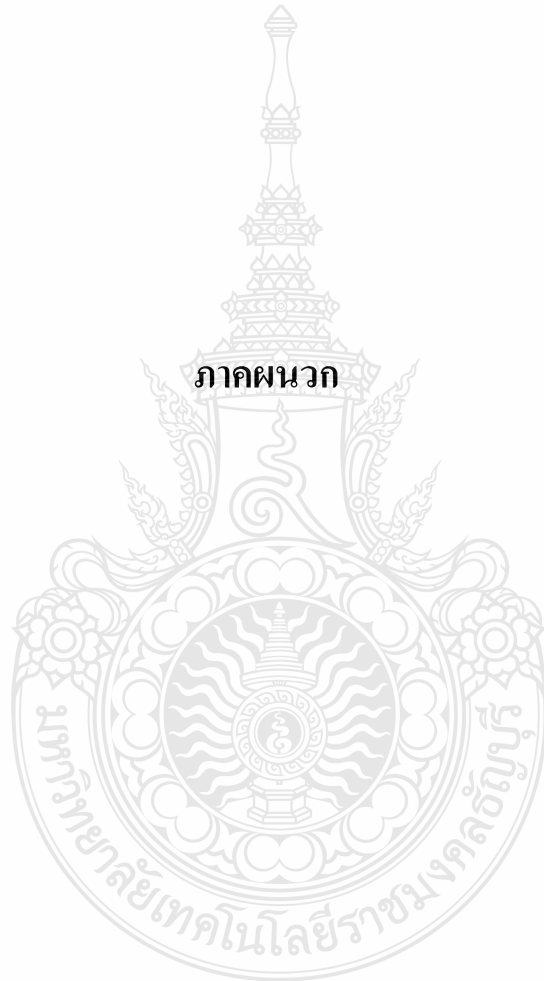
บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมทางการศึกษา. (2554). **คู่มือการดำเนินงานโครงการนำร่องการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชนเพื่อสุขภาวะคนไทย (ปศท.2)**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- _____. (2555). **หลักสูตรภูมิปัญญาโครงการนำร่องการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนลาดสวายเข้มแข็ง**. กรุงเทพฯ: โครงการนำร่องการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชนเพื่อสุขภาวะคนไทย (ปศท.2).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. (2552). **แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)**. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.
- Broom, G. M., Casey, S. & Ritchey, J. (2000). Concepts and theory of organization-public relationships. In J. A. Ledingham and S.D. Bruning (Eds.), **Public relations as relationship management: A relational approach to the study and practice of public relations** (pp. 3-22). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Center, A. H. & Jackson, P. (2002). **Public relations practices: Managerial case studies and Problems** (6th ed.). New Jersey, NJ: Prentice Hall.
- Grunig, J. E. & Huang, Y. H. (2000). From organizational effectiveness to relationship Indicators : Antecedents of relationships, public relations strategies, and relationship outcome. In J. A. Ledingham and S. D. Bruning (Eds.), **Public relations as relationship management: A relational approach to the study and practice of public relations** (pp. 23-53). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Grunig, J. E. & Hung, C. R. (2002, March). **The effect of relationships on reputation and reputation on relationships: A cognitive, behavioral study**. Paper presented at the PRSA Educator's Academy 5th Annual International, Interdisciplinary Public Relations Research Conference. Miami, Florida.
- Hon, L. C. & Grunig, J. E. (1999). **Guidelines for measuring relationships in public relations**. Gainesville, FL: The Institute for Public Relations, Commission on PR Measurement and Evaluation.

บรรณานุกรม (ต่อ)

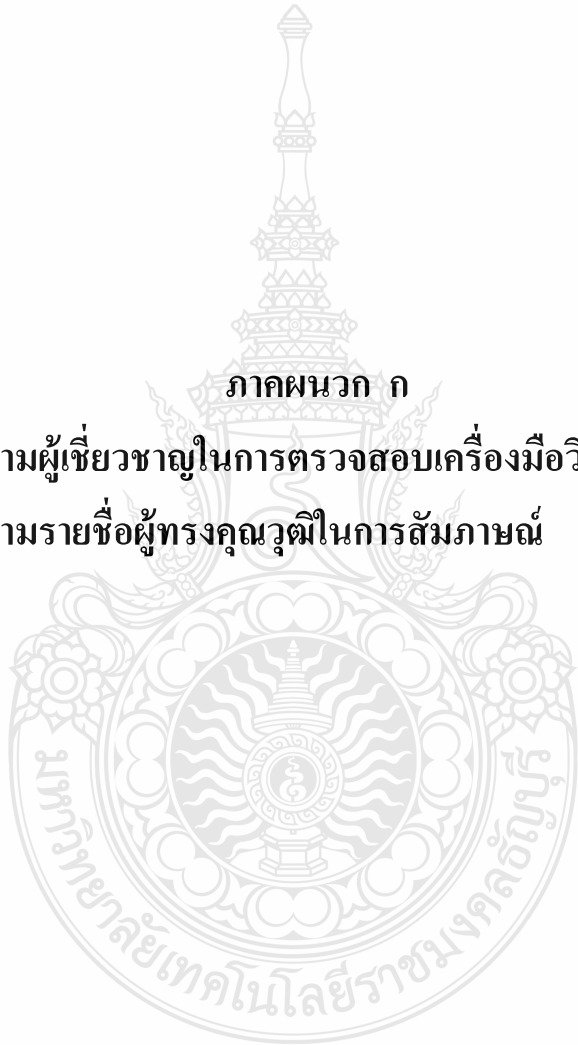
- Honlland, B. A. & Gelmon, S. (2003, April). **Community-university partnerships: What do We know?** Paper presented to a national symposium, San Diego, CA.
- Huang, Y. H. (1997). **Public relations strategies, relational outcomes, and conflict Management strategies.** Unpublished doctoral dissertation, University of Maryland, College Park.
- _____. (2001). OPR: A cross-cultural, multiple-item scale for measuring organization-public relationships. **Journal of Public Relations Research**, 13, 61-90. Kruckeberg, D. & Starck, K. (1988). **Public relations and community: A reconstructed theory.** New York, NY: Praeger.
- Kysiak, R. (1986). **The role of the university in public-private partnerships.** In Davis, P. (Ed.), *Public-private partnerships: Improving urban life.* New York City: The academy of political science.
- Ledingham, J. A. & Bruning, S.D. (Eds.) (2000). **Public relations as relationship management: A relational approach to the study and practice of public relations.** Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Stanton, T. K. (2003, April). **Community-university partnerships: What do we know?** Paper presented to a national symposium, San Diego, CA.
- Tripathi, S. K, Rathnam, B. V. & Tripathi, S. L. (2000). **Integrating community partnership perspective in university functions: A strategic approach to strengthen university-community linkage.** Retrieved form : www.col.org/pcf6/fp/zTZ2113.doc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- รายนามรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพรรณ ชีรพงศ์ ประธานหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร ถาวรธิวาสน์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม วิทยาเขตชัยนาท
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ ชวาระนอง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้ง
นครนายก มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
4. ดร.วิโรจน์ พรหมสุด หัวหน้าบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
5. ดร.ไอศูรย์ คีรัตน์ ผู้อำนวยการ
ท้องถิ่นจังหวัดนครนายก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน รักษาการรองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2. ดร.วรานี เวสสุนทรเทพ รักษาการรองอธิการบดีฝ่ายกิจการศูนย์การศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพรธม ชีรพงศ์ ประธานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ ชวาระนอง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้ง นครนายก มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร ถาวรธิวาสันต์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้ง ชัยนาท มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
6. ดร.ไอศูรย์ คีรัตน์ ท้องถิ่นจังหวัดนครนายก
7. นายชนัญชัย สายสุคนธ์ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 7
8. นายถวิล หนองพงษ์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบางปลากรด
9. ว่าที่ร้อยตรี สรยุทธ สืบแสงอินทร์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนปียชาติพัฒนา
10. นางสิริมาส พานิชเกรียงไกร ตัวแทนของผู้ปกครอง/ชุมชน/นักธุรกิจ

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์ข้อมูล

ที่ ศธ 0578.02 / 0491

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน รักษาการรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

เนื่องด้วย นางสาวธารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะฯ จึงขออนุญาตจากท่านให้ นางสาวธารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับ วันและเวลาเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209
โทรสาร 02 5493209

ที่ ศษ 0578.02 / 0491.1

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เรียน ดร.วราณี เวสสุนทรเทพ รักษาการรองอธิการบดีฝ่ายกิจการศูนย์การศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

เนื่องด้วย นางสาวธรรารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะฯ จึงขออนุญาตเผยแพร่จากท่านให้ นางสาวธรรารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับ วันและเวลาเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พนตล พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493209

โทรสาร 02 5493209

ที่ ศษ 0578.02 / 0491.2

คณะกรรมการผู้คณาธิการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ผ.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพรพรณ ศรีพงษ์ ประธานหลักสูตรการศึกษาดุษฎี มหาวิทาลัยสวนดุสิต

เนื่องด้วย นางสาวธรรารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาดุษฎีของมหาวิทาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวธรรารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับ วันและเวลาเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพต. พรมณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209
โทรสาร 02 5493209

ที่ ศธ 0578.02 / 0491.3

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร ถาวรธิวาสน์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งขียนหา
มหาวิทยาลัยจันทเกษม ประธานการตรวจประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก

เนื่องด้วย นางสาวธารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณีนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวธารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับ วันและเวลาเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล พารามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209

ที่ ศธ 0578.02 / 0491.4

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

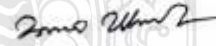
เรียน ดร.ชัยยศ ขาวระนอง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก

เนื่องด้วย นางสาวอารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนกุหลาบ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวอารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับ วันและเวลาเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จิตขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพพล ธรรมณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209
โทรสาร 02 5493209

ที่ ศธ 0578.02 / 0491.5

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เรียน นายธนัญชัย สายสุด ผู้อำนวยการเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 7

เนื่องด้วย นางสาวอารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวอารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับ วันและเวลาเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล ธรรมณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209
โทรสาร 02 5493209

ที่ ศธ 0578.02 / 0491.7

คณะกรรมการคุรุสภา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เรียน ดร.ไอศูรย์ ศิริรัตน์ ท้องถิ่นจังหวัดนครนายก

เนื่องด้วย นางสาวธารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวธารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับ วันและเวลาเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพพล พรมณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209

ที่ ศศ 0578.02 / 0491.8

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เรียน ว่าที่ร้อยตรี สรยุทธ สืบแสงอินทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนา(นายกพิทยากร)

เนื่องด้วย นางสาวธารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวธารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับ วันและเวลาเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล พรมานัน)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209
โทรสาร 02 5493209

ที่ ศธ 0578.02 / 0491.9

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

20 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เรียน นางสาวสิริมาล พานิชเกรียงไกร ตัวแทนของผู้ปกครอง/ชุมชน/นักธุรกิจ

เนื่องด้วย นางสาวอารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวอารารัตน์ วรรณรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับ วันและเวลาเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล ธรรมณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493209

.....

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การสร้างรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สอบถามความร่วมมือของท้องถิ่น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

2. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นความคิดเห็นเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก โดยมีระดับความเหมาะสม ดังนี้

1	หมายถึง	รูปแบบความร่วมมือมีความเหมาะสมน้อยมาก
2	หมายถึง	รูปแบบความร่วมมือมีความเหมาะสมน้อย
3	หมายถึง	รูปแบบความร่วมมือมีความเหมาะสมปานกลาง
4	หมายถึง	รูปแบบความร่วมมือมีความเหมาะสมมาก
5	หมายถึง	รูปแบบความร่วมมือมีความเหมาะสมมากที่สุด

3. ขอให้ท่านพิจารณารายละเอียดของคำถามแต่ละข้อว่าท้องถิ่นควรมีความร่วมมืออยู่ในระดับใดแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความร่วมมือที่ตรงกับความเห็นของท่าน

4. แบบสอบถามฉบับนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนามาตรฐานการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ธารัตน์ วรรณรัตน์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. วุฒิการศึกษา
 ต่ำกว่าปริญญาตรี ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป
3. อาชีพ
 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ เกษตรกร/รับจ้าง
 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว อื่นๆ (โปรดระบุ.....)
4. รายได้
 ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,000 บาท – 20,000 บาท
 20,001 บาท – 30,000 บาท ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป
5. ท่านเป็นตัวแทนจากกลุ่มใด
 ผู้บริหารโรงเรียน/ผู้นำท้องถิ่น
 ผู้แทนองค์กรท้องถิ่น
 หัวหน้าสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 ผู้ปกครองนักศึกษา/ประชาชนในท้องถิ่น
 หัวหน้าหน่วยงานสนับสนุนการจัดการศึกษา

ตอนที่ 2 รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความเห็นของท่าน

ข้อที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
1.	ประชาชนทั่วไปร่วมให้ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของชุมชน/ท้องถิ่น					
2.	ตัวแทนของท้องถิ่นร่วมเป็นคณะกรรมการในการพัฒนาและวิพากษ์หลักสูตร					
3.	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเสนอความเห็นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักการและจุดประสงค์ของหลักสูตร					
4.	ผู้บริหารเสนอนโยบาย และทิศทางในการพัฒนาท้องถิ่นกำหนดทิศทางในการพัฒนาหลักสูตร					
5.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น					
6.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูปฐมวัยที่เหมาะสมกับท้องถิ่น					
7.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ความเห็นชอบในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น					

ข้อที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ต่อ)						
8.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของมหาวิทยาลัย					
9.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้นโยบาย แผนการพัฒนาและแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร					
การกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์						
10.	หน่วยงาน/องค์กรและผู้ใช้บัณฑิตร่วมกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตให้ตรงตามความต้องการของท้องถิ่น					
11.	ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สืบสาน จารีต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น					
12.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร					
13.	ผู้ปกครองและส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรที่มีมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น					

ข้อที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ (ต่อ)						
14.	ประชาชนในท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยขอความร่วมมือ เช่น การปฐมนิเทศ การประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์					
15.	หน่วยงานและองค์กรในท้องถิ่นร่วมประเมิน ติดตามพฤติกรรมของนักศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการนำมาปรับปรุงหลักสูตร					
16.	ประชาชนในท้องถิ่นช่วยกันประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมในหลักสูตร ของนักศึกษาต่อสาธารณชน					
การเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน						
17.	ผู้แทนองค์กร ชุมชนและหน่วยงานร่วม กำหนดคุณลักษณะของผู้สอนและจุดเน้น โครงสร้างของรายวิชาที่ต้องการให้เกิดกับ ผู้เรียน					
18.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง เสนอแนะเนื้อหาหรือองค์ความรู้ของท้องถิ่น ไว้ในหลักสูตร					
19.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง แสดงความคิดเห็นในการกำหนดเนื้อหาวิชา ให้ผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น					

ข้อที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน (ต่อ)						
20.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดลักษณะขององค์ความรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาภาคทฤษฎีและปฏิบัติมากน้อยเพียงใด					
21.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง กำหนดรายวิชาที่เป็นความต้องการของท้องถิ่นหรือความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่น					
22.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา					
23.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมคัดเลือกเนื้อหา องค์ความรู้ของผู้เรียนที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น					
24.	ประชาชนในท้องถิ่นร่วมเสนอแนะแหล่งการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
25.	ผู้แทนชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมเสนอแนะวิธีการวัดผลที่เหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้					

ข้อที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การจัดกระบวนการเรียนการสอน						
26.	วิทยากร/ผู้สอนร่วมส่งเสริมการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้					
27.	หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นแหล่งการเรียนรู้และสนับสนุนด้านการพัฒนาองค์ความรู้ของอาจารย์ผู้สอน					
28.	ท้องถิ่นร่วมส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน					
29.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมสนับสนุนเงินทุนหรืองบประมาณในการทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เช่น การทำสื่อการเรียนการสอน การศึกษาดูงาน การทัศนศึกษานอกสถานที่					
30.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องจัดหาทุนการศึกษา อุปกรณ์การศึกษาสิ่งที่เป็นให้กับนักศึกษาที่ขาดแคลน					
31.	หน่วยงานและโรงเรียนร่วมเป็นสถานที่สำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนักศึกษา					
32.	สถานศึกษา หน่วยงานหรือองค์กรในท้องถิ่นร่วมจัดหาบุคลากรที่มีความรู้มาทำหน้าที่อาจารย์หรือวิทยากรจัดการเรียนรู้					

ข้อที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การจัดกระบวนการเรียนการสอน (ต่อ)						
33.	ผู้บริหารหรือผู้แทนในท้องถิ่นร่วมนิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษาแนะนำ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การประพุดติดตาม มาตรฐานวิชาชีพให้กับนักศึกษาฝึกสอน					
การส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย						
34.	ประชาชนและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วม ส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศที่ จำเป็นด้านการวิจัย					
35.	ประชาชนและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วม เสนอประเด็นหรือปัญหาวิจัยที่สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น					
36.	ประชาชน หน่วยงานและองค์กรในท้องถิ่น ช่วยระดมทรัพยากรสนับสนุนด้านการวิจัย เช่น ทรัพยากรบุคคล การเงิน แหล่งให้ข้อมูล					
37.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่น สนับสนุน ส่งเสริม การสร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่อง เชิดชู เกียรติของครู อาจารย์และนักวิจัยที่มีผลงาน ดีเด่นในมหาวิทยาลัย					
38.	ประชาชน หน่วยงาน/องค์กรในท้องถิ่น ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุนการ ดำเนินงานในภารกิจที่มหาวิทยาลัยให้เกิด ผลสำเร็จ					

ข้อที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย (ต่อ)						
39.	ประชาชนและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วมส่งเสริมสนับสนุนการเสนอเผยแพร่ผลงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์					
40.	หน่วยงานหรือองค์กรนำผลการวิจัยมาใช้ในการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาท้องถิ่น					
41.	ประชาชน หน่วยงาน/องค์กรในท้องถิ่น ประสานประโยชน์ร่วมกันในการดำเนินการเกี่ยวกับผลผลิตที่ได้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์					
การพัฒนาด้านอาคารสถานที่ตั้งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย						
42.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนและการวิจัย					
43.	ประชาชนและหน่วยงาน/องค์กรร่วมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับท้องถิ่น					
44.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมหาแนวทางกำหนดวิธีการหารายได้ รวมทั้งวิธีการบริหารงบประมาณของมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพ					

ข้อที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย (ต่อ)						
45.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นประสานงานหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในการเป็นแหล่งวิชาการและเรียนรู้					
46.	ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดูแล รักษา สถานที่และแหล่งการเรียนรู้และการวิจัยในท้องถิ่น					
47.	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกำหนดแนวทางในการใช้ ดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ของมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด					
48.	หน่วยงาน/องค์กรร่วมเสนอแนะในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริง					
49.	หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมส่งเสริมวางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด					
การกำกับคุณภาพหลักสูตร						
50.	ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วมกำหนดแผนและติดตามการกำกับคุณภาพหลักสูตรในด้านวิธีการและระยะเวลา ร่วมกับมหาวิทยาลัย					

ข้อที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การกำกับคุณภาพหลักสูตร (ต่อ)						
51.	ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลป้อนกลับและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการกำกับคุณภาพหลักสูตร					
52.	ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานร่วมให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการประเมินเพื่อประกันคุณภาพหลักสูตร					
53.	ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตที่ไปทำงานในหน่วยงาน					
54.	ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานให้ความสำคัญร่วมมือในการเป็นคณะกรรมการกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนการพัฒนาและการประกันคุณภาพของหลักสูตร					
55.	ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานร่วมจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของหลักสูตร					
56.	ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานมีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นหรือข้อมูลในประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของบุคลากรในมหาวิทยาลัย					
57.	ผู้แทนชุมชน องค์กรและหน่วยงานให้ข้อเสนอแนะหรือข้อมูลในรายงานผลการดำเนินการประจำปีของหลักสูตร					

ข้อที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
การกำกับคุณภาพหลักสูตร (ต่อ)						
58.	ผู้แทนชุมชน องค์กรหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น					

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัย

เรื่อง แนวปฏิบัติในการร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....หน่วยงาน.....

เรื่องที่สัมภาษณ์ แนวปฏิบัติในการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพของ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ผู้สัมภาษณ์ นางสาวธารรัตน์ วรรณรัตน์

สถานที่สัมภาษณ์.....

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

เริ่มเวลา.....น. ถึงเวลา.....น.

เกริ่นนำ

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้กำหนดและวางนโยบายในด้านการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก โดยมีนโยบายในการจัดการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะของครูที่สามารถปฏิบัติงานอยู่ในท้องถิ่นได้ ท่านมีความคิดเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไรเพื่อจะนำไปสู่การจัดการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพ ในประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ ต่อไปนี้

1. ท่านมีความเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ได้มาตรฐานอย่างไร (เช่น แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของหลักสูตร เป้าหมายหลักสูตร ลักษณะบัณฑิตที่ต้องการ เป็นต้น)

2. ท่านมีความเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้ได้หลักสูตรที่มีมาตรฐานได้อย่างไร (เช่น คุณลักษณะด้านความรู้ พฤติกรรม ความสามารถที่ต้องการให้เกิดกับบัณฑิต)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีความเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหารายวิชาให้ผู้เรียนได้เรียนให้หลักสูตรมีมาตรฐานได้อย่างไร (เช่น มีรายวิชาที่เกี่ยวกับท้องถิ่นที่เรียน เนื้อหาต้องสอดคล้องกับท้องถิ่น มีชั่วโมงปฏิบัติให้ผู้เรียนลงไปปฏิบัติจริงในท้องถิ่น เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีความเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนในหลักสูตรมีมาตรฐานได้อย่างไร (เช่น เป็นแหล่งเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน รูปแบบการวัดประเมินผลผู้เรียน เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนในหลักสูตรมีมาตรฐานได้อย่างไร (เช่น เสนอปัญหาในการวิจัย นำผลการวิจัยไปทดลองใช้ เป็นแหล่งให้ข้อมูลการวิจัย เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ท่านเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนในสถานที่และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างไร (เช่น เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์การให้นักศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมแหล่งงานให้กับผู้จบหลักสูตร เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ท่านเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการกำกับคุณภาพหลักสูตร ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนในหลักสูตรที่มีคุณภาพได้อย่างไร (เช่น มีส่วนร่วมในการตรวจประเมินคุณภาพหลักสูตร เป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตร หรือให้ข้อคิดเห็นการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามการเปลี่ยนแปลงของท้องถิ่น เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เรื่อง แนวปฏิบัติในการร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....หน่วยงาน.....

เรื่องที่สัมภาษณ์ แนวปฏิบัติในการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพของ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ผู้สัมภาษณ์ นางสาวธารรัตน์ วรรณรัตน์

สถานที่สัมภาษณ์.....

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

เริ่มเวลา.....น. ถึงเวลา.....น.

เกริ่นนำ

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้นำท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จะรับบัณฑิตเข้าทำงาน มีหน้าที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม การผลิตบัณฑิตสาขาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกสถานที่ตั้งนครนายก เพื่อให้ได้บัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ท่านมีความคิดเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไรเพื่อนำไปสู่การจัดการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพ ในประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ต่อไปนี้

1. ท่านมีความเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ได้มาตรฐานอย่างไร (เช่น มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย มีส่วนร่วมในการวิพากษ์เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือกำหนดครูปฐมวัยที่ท้องถิ่นต้องการ เป็นต้น)

.....
.....
.....
.....
.....

2. ท่านมีความเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้ได้หลักสูตรที่มีมาตรฐานได้อย่างไร (เช่น คุณลักษณะด้านความรู้ พฤติกรรม ความสามารถที่ต้องการให้เกิดกับบัณฑิต)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีความเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหารายวิชาให้ผู้เรียนได้เรียนให้หลักสูตรมีมาตรฐานได้อย่างไร (เช่น มีรายวิชาที่เกี่ยวกับท้องถิ่นที่เรียน เนื้อหาต้องสอดคล้องกับท้องถิ่น มีชั่วโมงปฏิบัติให้ผู้เรียนลงไปปฏิบัติจริงในท้องถิ่น วิทยากรเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนการสอน เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีความเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งจะทำได้ให้ผู้เรียนได้เรียนในหลักสูตรที่มีมาตรฐานได้อย่างไร (เช่น เป็นวิทยากรพิเศษ มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน รูปแบบการวัดประเมินผลผู้เรียน การกำหนดเครื่องมือหรือเกณฑ์การจบหลักสูตร เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนในหลักสูตรมีมาตรฐานได้อย่างไร (เช่น เสนอปัญหาในการวิจัย นำผลการวิจัยไปทดลองใช้ เป็นแหล่งให้ข้อมูลการวิจัย หรือส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ท่านเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนในสถานที่และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างไร (เช่น เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์การให้กับนักศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมแหล่งงานให้กับผู้จบหลักสูตร เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ท่านเห็นว่าท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการกำกับคุณภาพหลักสูตร ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนในหลักสูตรที่มีคุณภาพได้อย่างไร (เช่น มีส่วนร่วมในการตรวจประเมินคุณภาพหลักสูตร เป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตร หรือให้ข้อคิดเห็นการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามการเปลี่ยนแปลงของท้องถิ่น เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้าน
คุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง
นครนายก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

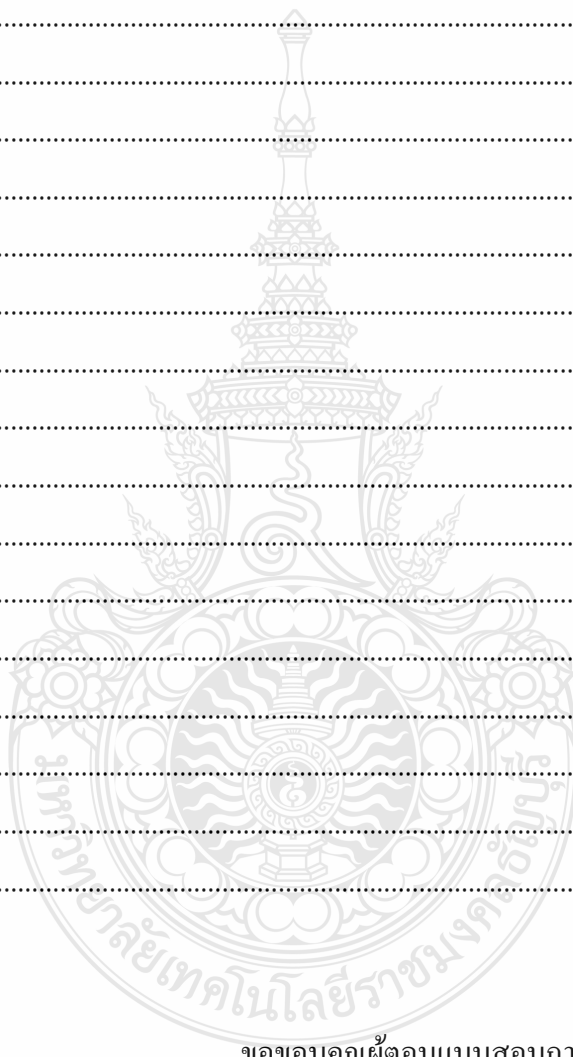
.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ภาคผนวก ง

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

รูปแบบความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร									
1	ประชาชนร่วมให้ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชน/ท้องถิ่น	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
2	ผู้แทนของท้องถิ่นร่วมเป็นคณะ กรรมการในการพัฒนาและวิพากษ์หลักสูตร	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
3	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมเสนอความเห็นในการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักการและจุดประสงค์ของหลักสูตร	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
4	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมเสนอนโยบายและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
5	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมกำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูปฐมวัยที่เหมาะสมกับท้องถิ่น	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
7	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นให้ความเห็นชอบในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	0	1	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ต่อ)									
8	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมเป็นที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการส่งเสริมกิจการของมหาวิทยาลัย	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
9	ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้นโยบาย แผนการพัฒนาและแนวทางปฏิบัติของหลักสูตร	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
การกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์									
10	หน่วยงาน/องค์กรผู้ใช้บัณฑิตร่วมกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตให้ตรงตามความต้องการของท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
11	ผู้ปกครองและชุมชนร่วมช่วยสอดส่องดูแลและให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักศึกษา	0	1	1	1	-1	2	0.2	ใช้ไม่ได้
12	ประชาชนร่วมส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สืบสาน จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น	1	0	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
13	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14	ผู้ปกครองส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรที่มีมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	1	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ (ต่อ)									
15	ประชาชนในท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยขอความร่วมมือ เช่น การปฐมนิเทศ การประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	1	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
16	หน่วยงานและองค์กรในท้องถิ่นร่วมประเมินติดตามพฤติกรรมของนักศึกษา และให้ข้อเสนอแนะในการนำมาปรับปรุงหลักสูตร	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
17	ผู้ปกครองร่วมเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลกิจกรรมในหลักสูตร ของนักศึกษาต่อสาธารณชนและท้องถิ่น	1	1	1	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
การเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน									
18	ผู้แทนองค์กร/หน่วยงานร่วมกำหนดคุณลักษณะของผู้สอนและจุดเน้นโครงสร้างของรายวิชาที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน	0	1	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
19	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมเสนอแนะเนื้อหาหรือองค์ความรู้ของท้องถิ่นไว้ในหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การเลือกเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน (ต่อ)									
21	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมกำหนดลักษณะขององค์ความรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหา เช่น ควรมีชั่วโมงเรียนทฤษฎีหรือปฏิบัติมากน้อยเพียงใด	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
22	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมกำหนดรายวิชาที่เป็นความต้องการของท้องถิ่นหรือความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่น	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
23	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมคัดเลือกเนื้อหาองค์ความรู้ของผู้เรียนที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
25	ประชาชนร่วมเสนอแนะแหล่งการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
26	ผู้แทนชุมชนที่ร่วมพัฒนาหลักสูตรเสนอแนะวิธีการวัดผลที่เหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
การจัดกระบวนการเรียนการสอน									
27	หน่วยงาน/องค์กรร่วมเสนอแนะวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น	0	1	1	1	-1	2	0.4	ใช้ไม่ได้

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การจัดกระบวนการเรียนการสอน (ต่อ)									
28	วิทยากร/ผู้สอนร่วมส่งเสริมการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29	หน่วยงาน/องค์กรร่วมเป็นแหล่งการเรียนรู้และสนับสนุนด้านการพัฒนาองค์ความรู้ของอาจารย์ผู้สอน	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
30	ท้องถิ่นร่วมส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
31	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมสนับสนุนงบประมาณในการทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การทำสื่อการเรียนการสอน การศึกษาดูงาน การทัศนศึกษานอกสถานที่	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
32	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมจัดหาทุนการศึกษา อุปกรณ์การศึกษาสิ่งจำเป็นให้กับนักศึกษาที่ขาดแคลน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
33	สถานศึกษา/โรงเรียนร่วมเป็นสถานที่สำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนักศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
34	สถานศึกษา หน่วยงานหรือองค์กรในท้องถิ่นร่วมจัดหาบุคลากรที่มีความรู้มาทำหน้าที่ อาจารย์หรือวิทยากรจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การจัดกระบวนการเรียนการสอน (ต่อ)									
35	ผู้บริหารหรือผู้แทนในท้องถิ่นร่วมการ นิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษาแนะนำ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประพฤติตนตามมาตรฐานวิชาชีพ ให้กับนักศึกษาฝึกสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย									
36	ประชาชนหรือหน่วยงาน/องค์กร ร่วมส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูล สารสนเทศที่จำเป็นด้านการวิจัย	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
37	ประชาชนหรือหน่วยงาน/องค์กร ร่วมเสนอประเด็นหรือปัญหาวิจัยที่ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
38	ประชาชนหรือหน่วยงาน/องค์กรช่วยระดม ทรัพยากรสนับสนุนด้านการวิจัย เช่น ทรัพยากรบุคคล การเงิน แหล่งให้ข้อมูล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
39	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นสนับสนุน ส่งเสริม การสร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติของครู อาจารย์และ นักวิจัยที่มีผลงานดีเด่นในมหาวิทยาลัย	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
40	ประชาชนและหน่วยงานในท้องถิ่นให้ ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุนการ ดำเนินงานในภารกิจที่มหาวิทยาลัยได้รับ มอบหมายให้เกิดผลสำเร็จ	0	1	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย (ต่อ)									
41	ประชาชนและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วมส่งเสริมสนับสนุนการเสนอเผยแพร่ผลงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
42	หน่วยงานนำผลการวิจัยมาใช้ในการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย									
44	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนและการวิจัย	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
45	ประชาชนร่วมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับท้องถิ่น	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
46	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมหาแนวทางกำหนดวิธีการหารายได้ รวมทั้งวิธีการบริหารงบประมาณของมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
47	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมประสานงานหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในการเป็นแหล่งวิชาการและเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
48	ประชาชนร่วมสอดส่องดูแล รักษาสถานที่แหล่งการเรียนรู้และการวิจัยในท้องถิ่น	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
49	ผู้บริหาร/ผู้นำท้องถิ่นร่วมกำหนดแนวทางในการใช้ ดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ของมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย (ต่อ)									
50	หน่วยงาน/องค์กรร่วมจัดบรรยากาศการเรียนและสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
51	หน่วยงาน/องค์กรร่วมส่งเสริม วางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
การกำกับคุณภาพหลักสูตร									
52	ผู้แทนองค์กรและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วมกำหนดแผนและติดตามการกำกับคุณภาพหลักสูตรในด้านวิธีการและระยะเวลา ร่วมกับมหาวิทยาลัย	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
53	ผู้แทนองค์กรและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วมให้ข้อมูลป้อนกลับและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการกำกับคุณภาพหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
54	ผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรและหน่วยงานในท้องถิ่นร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินภายในเพื่อประกันคุณภาพหลักสูตร	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
55	ผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรและหน่วยงานในท้องถิ่นให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตที่ไปทำงานในหน่วยงาน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ ที่	รูปแบบความร่วมมือในการจัดการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การกำกับคุณภาพหลักสูตร (ต่อ)									
56	ผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรและหน่วยงานใน ท้องถิ่นกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานตาม แผนการพัฒนาและการประกันคุณภาพของ หลักสูตร	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
57	ผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรและหน่วยงานใน ท้องถิ่นร่วมจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีของหลักสูตร	0	1	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
58	ผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรและหน่วยงานใน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติ งาน ประจำปีของบุคลากรในมหาวิทยาลัย	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
59	ผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรและหน่วยงานใน ท้องถิ่นให้ความเห็นชอบในรายงานผลการ ดำเนินการประจำปีของหลักสูตร	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
60	ผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรและหน่วยงานใน ท้องถิ่นเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุง หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการ ของท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

คำสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพิจารณาเป็นรายด้าน

1. ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.927	9

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
GOAL1	4.13	.697	316
GOAL2	3.98	.745	316
GOAL3	4.09	.710	316
GOAL4	4.12	.733	316
GOAL5	4.12	.729	316
GOAL6	4.14	.710	316
GOAL7	4.17	.716	316
GOAL8	3.99	.762	316
GOAL9	4.02	.799	316

2. ด้านการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.907	7

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
ATTR1	4.11	.711	316
ATTR2	4.31	.670	316
ATTR3	4.14	.711	316
ATTR4	4.17	.711	316
ATTR5	4.19	.720	316
ATTR6	4.10	.701	316
ATTR7	4.08	.769	316

3. ด้านการเลือกเนื้อหารายวิชาให้ผู้เรียนได้เรียน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.932	9

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
COUR1	4.04	.746	316
COUR2	4.04	.723	316
COUR3	4.08	.715	316
COUR4	4.06	.685	316
COUR5	4.08	.708	316
COUR6	4.08	.702	316
COUR7	4.06	.683	316
COUR8	4.15	.685	316
COUR9	4.11	.700	316

4. การจัดกระบวนการเรียนการสอน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.925	8

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
TEAC1	4.20	.674	316
TEAC2	4.18	.692	316
TEAC3	4.18	.720	316
TEAC4	4.14	.736	316
TEAC5	4.06	.754	316
TEAC6	4.21	.689	316
TEAC7	4.15	.711	316
TEAC8	4.08	.686	316

5. การส่งเสริมและพัฒนาด้านการวิจัย

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.939	8

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
RESE1	4.12	.740	316
RESE2	4.13	.744	316
RESE3	4.07	.753	316
RESE4	4.16	.753	316
RESE5	4.11	.704	316
RESE6	4.09	.700	316
RESE7	4.12	.673	316
RESE8	4.11	.718	316

6. การพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และการวิจัย

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.935	8

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
FACI1	4.13	.664	316
FACI2	4.16	.680	316
FACI3	4.15	.664	316
FACI4	4.16	.690	316
FACI5	4.19	.701	316
FACI6	4.13	.694	316
FACI7	4.17	.745	316
FACI8	4.12	.745	316

7. การกำกับคุณภาพหลักสูตร

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.955	9

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
QUAL1	4.10	.687	316
QUAL2	4.08	.726	316
QUAL3	4.13	.688	316
QUAL4	4.16	.705	316
QUAL5	4.10	.692	316
QUAL6	4.09	.732	316
QUAL7	4.11	.722	316
QUAL8	4.10	.732	316
QUAL9	4.15	.714	316

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวธารรัตน์ วรรณรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	9 มกราคม 2528
ที่อยู่	299 หมู่ 22 ต.ท่าตูม อําเภอสรรคบุรี จังหวัดปราจีนบุรี 25140
การศึกษา	ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขา การจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2551 เจ้าหน้าที่ประสานงานวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษาปราจีนบุรี พ.ศ. 2553 – ปัจจุบัน พนักงานมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก ตำแหน่ง นักวิจัยผู้ช่วย
โทรศัพท์	084-7573169
อีเมล	Thararat.wan@gmail.com